

ΑΚΡΙΤΑΣ ΚΑΪΔΑΤΖΗΣ

Πρόταση εκτελεστικού νόμου για την εξομοίωση των στρατιωτικών δικαστηρίων

Πρόλογος
Ξενοφών Κοντιάδης

Ηλεκτρονική έκδοση

Τίτλος: Πρόταση εκτελεστικού νόμου για την εξομοίωση
των στρατιωτικών δικαστηρίων

Συγγραφέας: Ακρίτας Καϊδατζής

Σειρά: Μονογραφίες -15

© 2025 Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα
Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Πρώτη έκδοση: Αθήνα, Απρίλιος 2025

ISBN: 978-618-87336-4-0

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο η αντιγραφή, η φωτοανατύπωση, η αναπαραγωγή, η μετάφραση, η διασκευή, η αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή, καθώς και η εκμετάλλευση του συνόλου ή τμημάτων του παρόντος έργου χωρίς τη γραπτή άδεια.

Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη
Τσάτσου
Ακαδημίας 43, 10672 Αθήνα
website: www.epoliteia.gr
Τηλέφωνο: 2103623506
e-mail: info@epoliteia.gr

ΑΚΡΙΤΑΣ ΚΑΪΔΑΤΖΗΣ

Αναπληρωτής καθηγητής Νομικής Α.Π.Θ.

Πρόταση εκτελεστικού νόμου για την εξομοίωση των στρατιωτικών δικαστηρίων

Πρόλογος
Ξενοφών Κοντιάδης

Ηλεκτρονική έκδοση

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	3
Εισαγωγή.....	10
Αιτιολογική έκθεση.....	32
Σχέδιο νόμου.....	44
Πίνακας τροποποιούμενων - καταργούμενων διατάξεων.....	75

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η κατοχύρωση της ανεξαρτησίας των δικαστών της στρατιωτικής δικαιοσύνης

Στις ευάριθμες συνταγματικές διατάξεις που αναθεωρήθηκαν το 2019 περιλαμβάνεται το άρθρο 96 παρ. 5. Υπάρχουν έξι βασικά ερωτήματα που ανακύπτουν από την αναθεώρηση της διάταξης αυτής:

Ήταν αναγκαία η αναθεώρηση του άρθρου 96 παρ. 5 Σ; Αναθεωρήθηκε η επίμαχη διάταξη στη σωστή κατεύθυνση; Ποιες είναι οι κανονιστικές επιπτώσεις της αναθεώρησής της; Είναι αμέσου εφαρμογής η συνταγματική διάταξη για την πλήρη εξομείωση των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων με τους τακτικούς δικαστές των άλλων δικαστηρίων; Ποια είναι τα όρια της διακριτικής ευχέρειας του κοινού νομοθέτη ως προς την έκδοση του εφαρμοστικού του Συντάγματος νόμου; Τίθεται ζήτημα παρόδου εύλογου χρόνου ή, κατά τη νεότερη νομολογία του ΣτΕ, υπερβολικής καθυστέρησης στη συμμόρφωση του κοινού νομοθέτη προς τις συνταγματικές επιταγές;

Η αναθεώρηση του άρθρου 96 παρ. 5 Σ. αποσκοπεί στην ενίσχυση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών των στρατιωτικών δικαστηρίων του άρθρου 96 παρ. 4 Σ. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι στην αναθεωρητική Βουλή διατυπώθηκε και η πρόταση να καταργηθεί η

στρατιωτική δικαιοσύνη ώστε να εκδικάζονται τα στρατιωτικά αδικήματα των στρατιωτικών από τα κοινά ποινικά δικαστήρια.

Η πρόταση αυτή ήταν εσφαλμένη. Όπως έκρινε ο αναθεωρητικός νομοθέτης, είναι επιβεβλημένη η ειδική δικαιοδοσία της στρατιωτικής δικαιοσύνης, σύμφωνα με τις βασικές αρχές που διέπουν σήμερα τη λειτουργία της, λαμβάνοντας υπόψη και τη σημαντική τροποποίηση που επέφερε η αναθεώρηση του 2019. Όμως η αναφορά στην εν λόγω πρόταση που υποβλήθηκε στην αναθεωρητική Βουλή έχει σημασία ακριβώς επειδή δια της απορρίψεώς της και της πανηγυρικής ενίσχυσης του status των στρατιωτικών δικαστών ενδυναμώνεται το κύρος τους και η θέση της δικαιοσύνης των ενόπλων δυνάμεων στο δικαστικό μας σύστημα.

Γιατί ήταν αναγκαία η αναθεώρηση του άρθρου 96 παρ. 5; Τα στρατιωτικά δικαστήρια απονέμουν δικαιοσύνη στο πλαίσιο της ειδικής ποινικής δικαιοσύνης κατά τρόπο που δεν τα διαφοροποιεί από τα άλλα ποινικά δικαστήρια ως προς τη φύση της αποστολής τους. Έχουν την εξουσία να εκδικάζουν αδικήματα που τελούνται από ειδικές κατηγορίες ατόμων, όπως αντίστοιχα συμβαίνει επί παραδείγματι με τα δικαστήρια ανηλίκων. Στα στρατιωτικά ποινικά δικαστήρια υπάγονται οι στρατιωτικοί που τελούν αδικήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ). Η σύνθεση των πρωτοβάθμιων στρατιωτικών δικαστηρίων περιλαμβάνει κατά πλειοψηφία στρατιωτικούς δικαστές και κατά μειοψηφία στρατοδίκες, ενώ του αναθεωρητικού δικαστηρίου αποκλειστικά δικαστές. Η λειτουργική αντιστοιχία τους με τα τακτικά ποινικά δικαστήρια περιγράφεται στις διατάξεις του ΣΠΚ¹.

Η λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των στρατιωτικών

¹ Α. Παπαδαμάκης, Στρατιωτικό Ποινικό Δίκαιο, 2013.

δικαστών διασφαλιζόταν από το άρθρο 96 παρ. 5 Σ. ήδη πριν από την αναθεώρησή του. Ωστόσο, η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν αναγνώρισε ότι με βάση το άρθρο 96 παρ. 5 Σ. καθιερώνεται ευθεία εφαρμογή του άρθρου 88 Σ. στους στρατιωτικούς δικαστές (ΣτΕ Ολ. 2857/2003). Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι στην εν λόγω απόφαση του ΣτΕ διατυπώθηκε ισχυρή μειοψηφία.

Ένα κρίσιμο ζήτημα αποτελεί η συμμετοχή στρατοδικών στη σύνθεση στρατιωτικών δικαστηρίων, που αντιστοιχεί στη συμμετοχή ενόρκων στα μεικτά ορκωτά δικαστήρια. Εν προκειμένω η νομολογία του ΕΔΔΑ έκρινε σε ορισμένες περιπτώσεις ότι η υπαγωγή των στρατοδικών σε οργανισμό με ιεραρχική δομή, ως μελών των ενόπλων δυνάμεων, θέτει σε αμφισβήτηση τη λειτουργική και προσωπική τους ανεξαρτησία, αφού δεν απολαμβάνουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις ανεξαρτησίας κατά παράβαση του άρθρου 6 ΕΣΔΑ². Σε άλλες υποθέσεις το ΕΔΔΑ δέχθηκε ότι η συμμετοχή δύο στρατοδικών σε πενταμελή σύνθεση στρατιωτικού δικαστηρίου δεν θεμελιώνει παραβίαση του άρθρου 6 ΕΣΔΑ³. Ωστόσο, μετά την απόφαση Moustafa κατά Βουλγαρίας της 28.11.2019⁴ η συμμετοχή στρατοδικών στα στρατιωτικά δικαστήρια κρίνεται ως ασύμβατη προς την ΕΣΔΑ.

Με γνώμονα και την πραγματική λειτουργία της στρατιωτικής δικαιοσύνης, η συμμετοχή στρατοδικών κατά μειοψηφία στα στρατιωτικά δικαστήρια κατά μία άποψη κρίνεται χρήσιμη για την απονομή δικαιοσύνης στα στρατιωτικά δικαστήρια. Κατά μία άλλη άποψη, σκόπιμη είναι η πλήρης εξομοίωση των στρατιω-

² Ι. Μοροζίνης, Άρθρο 96, σε: Σπ. Βλαχόπουλος/Ξ. Κοντιάδης/Γ. Τασόπουλος, Σύνταγμα. Ερμηνεία κατ' άρθρο, σ. 1244 επ.

³ Tsaridi and Bellou vs Greece (74927/2001).

⁴ Νομικό Βήμα 2019, σ. 2012 επ.

τικών δικαστηρίων με τα μεικτά ορκωτά, ώστε στρατοδίκες να μετέχουν μόνο κατά την εκδίκαση κακουρηγημάτων, ενώ στις άλλες μορφές των συνθέσεων να μετέχουν αποκλειστικά δικαστές της στρατιωτικής δικαιοσύνης⁵. Η ορθότερη λύση είναι πάντως, με βάση την πρόσφατη νομολογία του ΕυρΔΔΑ, να καταργηθεί η συμμετοχή στρατοδικών, των οποίων η ανεξαρτησία είναι αμφισβητήσιμη, ώστε τα πρωτόδικα στρατιωτικά δικαστήρια να συντίθενται αποκλειστικά από στρατιωτικούς δικαστές πλήρως ανεξάρτητους από τις ένοπλες δυνάμεις και την ιεραρχία τους⁶.

Ενόψει των προηγούμενων δεδομένων, ιδίως της προαναφερθείσας νομολογίας του ΣτΕ, ήταν επιβεβλημένη και σε σωστή κατεύθυνση η αναθεώρηση του άρθρου 96 παρ. 5 Σ. το 2019. Παραμένει, ωστόσο, σε εκκρεμότητα η έκδοση του προβλεπόμενου εκτελεστικού νόμου, με τον οποίο θα τροποποιηθεί ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και τα συναφή νομοθετήματα.

Είναι αξιοσημείωτο ότι από την ψήφιση του Συντάγματος του 1975 μέχρι την ψήφιση του ισχύοντος νόμου 2287/1995 με τον οποίο κυρώθηκε ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας, καθώς και του νόμου 2304/1995 με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων μεσολάβησε μία εικοσαετία κατά τη διάρκεια της οποίας συγκροτήθηκαν τρεις διαφορετικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, μία ανά δεκαετία, μέχρις ότου μετά από πολλές περιπέτειες ο νόμος να εισαχθεί και να ψηφιστεί στη Βουλή. Μια ανάλογη καθυστέρηση για την έκδοση του εκτελεστικού νόμου με τον οποίο θα προσαρμόζεται

⁵ Παπαδαμάκης, Στρατιωτικό, ό.π., σ. 457 επ., Π. Κρεμμυδιώτης, Η προβληματική της αναγκαιότητας και αποτελεσματικότητας του θεσμού των στρατοδικών στη χώρα μας, ΠοινΧρ 2005, σ. 777 επ.

⁶ Β. Χειρδάρης, Σχόλιο στην υπόθεση Moustafa κατά Βουλγαρίας, ΝοΒ 2019, σ. 2016 επ.

η νομοθεσία στην αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 96 παρ. 5 Σ. δεν είναι ασφαλώς σήμερα νοπη.

Ήδη από τις αρχές του 2020, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας εξήγγειλε την ψήφιση του προβλεπόμενου εκτελεστικού νόμου, επισημαίνοντας ότι είναι αναγκαία η κατάργηση διατάξεων που υποδηλώνουν κάποιας μορφής στρατιωτική ιδιότητα για τους στρατιωτικούς δικαστές και η προσαρμογή του Κώδικα δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων στις συνταγματικές ρυθμίσεις που ισχύουν για τους τακτικούς δικαστές. Στα υπό ρύθμιση ζητήματα περιλαμβάνεται η υπηρεσιακή κατάσταση και το όριο αποχώρησης των στρατιωτικών δικαστών, η θητεία του προέδρου και του εισαγγελέα, η επιλογή του προέδρου, των αντιπροέδρων και του εισαγγελέα του αναθεωρητικού δικαστηρίου, η υπαγωγή της στρατιωτικής δικαιοσύνης στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, η εισαγωγή των δικαστών στο δικαστικό σώμα των ενόπλων δυνάμεων και η υπαγωγή τους στην επιθεώρηση του Αρείου Πάγου. Ωστόσο, η νομοθετική πρωτοβουλία θα ήταν ορθότερο να ασκηθεί από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με γνώμονα τη νέα λογική της αναθεωρημένης διάταξης του άρθρου 96 παρ. 5 Σ.

Τίθεται το ερώτημα πώς αντιμετωπίζεται κατά το Σύνταγμα η καθυστέρηση του νομοθέτη να προβεί στις προηγούμενες τροποποιήσεις. Η απάντηση που δίνει η συνταγματική θεωρία ως προς την υποχρέωση του νομοθέτη να θεσπίζει τους εκτελεστικούς νόμους είναι ότι αν οι συνταγματικές διατάξεις μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς τη θέσπιση του εκτελεστικού νόμου, τότε η μη ενεργοποίησή του δεν είναι αναγκαία. Σε περίπτωση που πρόκειται για οργανικό ή οργανωτικό νόμο, ο οποίος είναι αναγκαίος για την εφαρμογή ενός ατομικού ή πολιτικού δικαιώματος, τίθεται ζήτημα παράβασης του Συντάγματος εξαιτίας της μη

θέσπισής του. Ωστόσο, αυτή η αντισυνταγματική παράλειψη δεν μπορεί να αρθεί με την επιβολή από ένα δικαστικό όργανο στον κοινό νομοθέτη της άσκησης του νομοθετικού έργου.

Η καθυστέρηση έκδοσης του προβλεπόμενου οργανωτικού νόμου, μετά την πάροδο πέντε και πλέον χρόνων από την αναθεώρηση του Συντάγματος, δεν χαρακτηρίζεται ως εύλογη. Οι στρατιωτικοί δικαστές, αλλά και κάθε άλλος θιγόμενος, έχουν τη δυνατότητα να προσφύγουν στη δικαιοσύνη με το αίτημα της άμεσης εφαρμογής διατάξεων που ισχύουν για τους τακτικούς δικαστές, όπου αυτή η αναλογία είναι άμεσα εφαρμόσιμη.

Είναι αξιοσημείωτο ότι δεν έχει προβλεφθεί η συνταγματικά επιβεβλημένη, μετά την αναθεώρηση του άρθρου 96 παρ. 5 Σ., μισθολογική εξομοίωση των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων με τους τακτικούς ποινικούς δικαστές. Εξάλλου, οι αμοιβές τους είναι κατώτερες και των στρατιωτικών στους αντίστοιχους βαθμούς και έτη, καθόσον λαμβάνουν μόνο τον βασικό μισθό και όχι τα επιδόματα των στρατιωτικών (για υπηρεσίες στρατοπέδου, ασκήσεις, ειδικά επιδόματα κ.λπ.). Κατά περίπτωση μάλιστα, λαμβάνουν χαμηλότερες αποδοχές και από τους στρατιωτικούς γραμματείς, ακόμη και αν αυτοί είναι υπαξιωματικοί (όπως μακράς θητείας, Ε.Π.Υ., ΕΠΟΠ) λόγω ετών και χρονοεπιδόματος που λαμβάνουν οι τελευταίοι. Επίσης, δεν έχει προβλεφθεί η συνταγματικά επιβεβλημένη εξομοίωση ως προς την υγειονομική περίθαλψη των στρατιωτικών δικαστών.

Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει η δικονομική οδός της άσκησης αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον του Μισθοδικείου, εξαιτίας της υπερβολικής καθυστέρησης συμμόρφωσης του νομοθέτη στη συνταγματική επιταγή του αναθεωρημένου άρθρου 96 παρ. 5 Σ., κατ' αναλογία και της νομολογίας που αφορά την παράλειψη ενσωμάτωσης ενωσιακού δικαίου στην εσωτερική έννομη

τάξη. Σε περίπτωση που το Μισθοδικείο παραπέμψει τη διαφορά στα διοικητικά δικαστήρια, θα μπορούσε να ανοίξει ο δρόμος για μία πιλοτική δίκη στο ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο, με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα ως προς το εύρος των συνεπειών μιας τέτοιας δικαστικής διαφοράς.

Με το παρόν βιβλίο ο αναπληρωτής καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Ακρίτας Καϊδατζής εισφέρει ένα έργο σημαντικό για την υποβοήθηση του κοινού νομοθέτη στη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου που απαιτείται για την εφαρμογή της αναθεωρημένης διάταξης του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος. Με συστηματικό τρόπο αναδεικνύει άρθρο προς άρθρο τις τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στην ισχύουσα νομοθεσία και στην εμπειριστατωμένη εισαγωγή του βιβλίου φωτίζει το περιεχόμενό τους. Ελπίζω ο νομοθέτης να αξιοποιήσει το συντομότερο το παρόν έργο, προσαρμόζοντας τη νομοθεσία στο συνταγματικό δέον.

Απρίλιος 2025
Ξενοφών Κοντιάδης
Καθηγητής Πανεπιστημίου

Εισαγωγή

Η επιτακτική ανάγκη έκδοσης εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 Συντ. νόμου: Το κράτος δικαίου δεν ανέχεται δικαστήρια μειωμένων εγγυήσεων

1. Η επιφύλαξη υπέρ του νόμου για την εξομοίωση στρατιωτικών και τακτικών δικαστών

Με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2019 τροποποιήθηκε η περί στρατιωτικών δικαστηρίων διάταξη του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος¹. Πριν την αναθεώρηση, η διάταξη απαρτιζόταν από τρία εδάφια. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο παρέμειναν αμετάβλητα. Το πρώτο εδάφιο όριζε τα εξής: «Τα δικαστήρια του στοιχείου α΄ της προηγούμενης παραγράφου συγκροτούνται κατά πλειοψηφία από μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων, που περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας του άρθρου 87 παρ. 1 του Συντάγματος».

Μετά την αναθεώρηση, το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε από δύο νέα, που προβλέπουν τα εξής: «Τα στρατιωτικά δικαστήρια του στοιχείου α΄ της προηγούμενης παραγράφου συγκροτού-

¹ Η αναθεώρηση τέθηκε σε ισχύ στις 28 Νοεμβρίου 2019 με τη δημοσίευση του από 25.11.2019 ψηφίσματος της Θ΄ Αναθεωρητικής Βουλής (Α΄ 187).

νται κατά πλειοψηφία από μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων, που περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των λοιπών τακτικών δικαστικών λειτουργών κατά το άρθρο 87 παράγραφος 1 του Συντάγματος και εξομοιώνονται ως προς όλα με τους τακτικούς δικαστές. Νόμος ορίζει τη βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς, τη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος αυτού, των πειθαρχικών συμβουλίων του και τα της επιθεώρησης».

Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο, που παρέμειναν αμετάβλητα, αποτελούν πλέον το τρίτο και τέταρτο, αντιστοίχως, εδάφιο της διάταξης. Αυτά εξακολουθούν να προβλέπουν, όπως και πριν την αναθεώρηση, τα εξής: «Για τις συνεδριάσεις και αποφάσεις των δικαστηρίων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2 έως 4 του άρθρου 93. Τα σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, καθώς και ο χρόνος που θα αρχίσει η ισχύς τους, ορίζονται με νόμο».

Η προηγούμενη, κάπως σχολαστική, παρατήρηση για τη νομοτεχνική διάρθρωση της αναθεωρημένης διάταξης –ποιο μέρος της αναθεωρήθηκε και ποιο παρέμεινε άθικτο– γίνεται για να επισημανθεί κάτι που φαίνεται πως διέλαθε της προσοχής. Το άρθρο 96 παρ. 5 περιέχει πλέον δύο επιφυλάξεις υπέρ του νόμου. Η πρώτη επιφύλαξη είναι αυτή που είχε εξαρχής τεθεί στο Σύνταγμα του 1975 και, αυτούσια έκτοτε, αποτελεί πλέον το τέταρτο εδάφιο (αρχικά τρίτο) της παραγράφου. Προβλέπει ότι νόμος ορίζει τα σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου και τον χρόνο έναρξης της ισχύος τους. Η διάταξη του τέταρτου εδαφίου εξάντλησε το πεδίο εφαρμογής της με την έκδοση του, εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγ-

ματος του 1975, Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2304/1995 (Α΄ 83).

Η δεύτερη επιφύλαξη υπέρ του νόμου περιλαμβάνεται στο νέο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος. Προβλέπει την έκδοση νόμου για τον καθορισμό τεσσάρων ζητημάτων: τη βαθμολογική αντιστοιχία των στρατιωτικών δικαστών με τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης, τη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του σώματος, τη σύνθεση των πειθαρχικών συμβουλίων του σώματος και τα σχετικά με την επιθεώρηση των στρατιωτικών δικαστών².

Αυτή η νέα επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου αποκτά το πλήρες νόημά της αν συνδυαστεί με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου, που προβλέπει την «ως προς όλα» εξομοίωση των στρατιωτικών με τους «τακτικούς δικαστές», ως τέτοιων νοούμενων των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης³. Η λέξη ‘εξομοίωση’ περιγράφει μια μετάβαση, που προϋποθέτει μian ενέργεια. Δύο αντικείμενα που δεν ήταν όμοια εξομοιώνονται, καθίστανται όμοια. Στην περίπτωση του άρθρου 96 παρ. 5 αυτό δεν μπορεί παρά να γίνει με νόμο. Ως εκ τούτου, ήδη το πρώτο

² Στην εισαγωγή αυτή χρησιμοποιείται, κατά συνεκδοχή, ο όρος ‘στρατιωτικοί δικαστές’ για λόγους απλολογίας αντί του νομικά ακριβούς όρου ‘μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων’, στο οποίο περιλαμβάνονται τόσο δικαστές όσο και εισαγγελείς.

³ Στο σημείο αυτό ο αναθεωρητικός νομοθέτης δεν εκφράστηκε με νομική ακρίβεια. Ως ποινικά δικαστήρια, τα στρατιωτικά δικαστήρια συντίθενται από δικαστές και εισαγγελείς. Τα μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων ασκούν καθήκοντα τόσο δικαστή όσο και εισαγγελέα. Ως εκ τούτου, το προφανές νόημα της διάταξης είναι ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων εξομοιώνονται με τους δικαστικούς λειτουργούς (δικαστές και εισαγγελείς) της τακτικής δικαιοσύνης.

εδάφιο της παραγράφου εμπεριέχει μια σιωπηρή, αλλά σαφώς συναγόμενη, επιφύλαξη υπέρ του νόμου. Η εξομοίωση την οποίαν επιτάσσει το Σύνταγμα προϋποθέτει την έκδοση νόμου, προκειμένου το καθεστώς των στρατιωτικών δικαστών να εξομοιωθεί «ως προς όλα» με αυτό των λοιπών δικαστικών λειτουργών. Η επιφύλαξη για την έκδοση εξομοιωτικού νόμου απορρέει, επομένως, από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 96 παρ. 5.

Κατά λογική και νομική αναγκαιότητα, εφόσον το Σύνταγμα επιτάσσει την εξομοίωση «ως προς όλα», ο εξομοιωτικός νόμος οφείλει να ρυθμίσει κάθε ζήτημα που αφορά το καθεστώς των στρατιωτικών δικαστών με όμοιο τρόπο όπως και για τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς. Ο νομοθέτης οφείλει δηλαδή, καταρχάς, να εντοπίσει ποια ζητήματα ρυθμίζονται με διαφορετικό τρόπο και, ακολούθως, για καθένα από αυτά να προβλέψει ρύθμιση υπέρ των στρατιωτικών δικαστών όμοια με εκείνη που ισχύει για τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς ή –κάτι νομοτεχνικά απλούστερο– να παραπέμψει σε εκείνη.

Εδώ ακριβώς υπεισέρχεται το δεύτερο εδάφιο, που προβλέπει ότι νόμος ορίζει τα τέσσερα επιμέρους ζητήματα που προαναφέρθηκαν. Με το δεύτερο εδάφιο δεν τίθεται το πρώτον επιφύλαξη υπέρ του εξομοιωτικού νόμου –αυτή έχει ήδη τεθεί σιωπηρά με το πρώτο εδάφιο– αλλά διευκρινίζεται ότι, σε αντίθεση με όλα τα υπόλοιπα ζητήματα για τα οποία η ρύθμιση πρέπει να είναι όμοια, ο εξομοιωτικός νόμος μπορεί να προβλέψει διαφοροποιημένη σε σχέση με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς ρύθμιση για τα εξής τέσσερα περιοριστικά αναφερόμενα ζητήματα: τους βαθμούς των στρατιωτικών δικαστών και τη βαθμολογική αντιστοιχία τους με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς, τη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, τη σύνθεση των πειθαρχικών συμβουλίων και τα σχετικά με την επιθεώρηση. Για

κάθε άλλο ζήτημα, ο εξομοιωτικός νόμος οφείλει εκ του Συντάγματος να προβλέψει όμοια ρύθμιση για στρατιωτικούς δικαστές και λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς.

2. Πρώτος άξονας του εκτελεστικού νόμου: Οι στρατιωτικοί δικαστές δεν έχουν ιδιότητα αξιωματικού

Διακρυγμένος σκοπός της αναθεώρησης του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος υπήρξε η αναίρεση της νομολογίας, κυρίως, του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία οι στρατιωτικοί δικαστές έχουν «διττή» ή «διπλή ιδιότητα», «του δικαστή και του αξιωματικού», και για το λόγο αυτό, «δεν υπόκεινται ευθέως στις ρυθμίσεις του πρώτου κεφαλαίου του τμήματος Ε΄ του Συντάγματος», που θέτουν τις εγγυήσεις δικαστικής ανεξαρτησίας⁴. Είχε προηγηθεί νομολογία του Ειδικού Δικαστηρίου Αγωγών Κακοδικίας του άρθρου 99 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία οι στρατιωτικοί δικαστές δεν είναι δικαστικοί λειτουργοί κατά την έννοια των άρθρων 88-91 του Συντάγματος και, επομένως, αγωγές κακοδικίας κατ' αυτών είναι απαράδεκτες⁵.

Η πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 96 παρ. 5 υποβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2019. Προήλθε από πρωτοβουλία του γενικού εισηγητή τής, τότε, αξιωματικής αντιπολίτευσης, ο οποίος αιτιολόγησε την πρόταση ως εξής: «Εμείς καταθέσαμε μία επι-

⁴ ΣτΕ 2857/2003 Ολομ., σκέψη 6, και παγίως έκτοτε (ΣτΕ 536, 659-660, 1089/2021, 3838/2012 Ολομ., 1185, 684/2011, 4330/2009, 3688/2008, 1303/2007, 1556, 3119/2006, 1096, 1875-1877, 3059, 3166, 3521/2005, 1375, 2987-2988/2004 κ.ά.).

⁵ ΕιδικΚακοδ 31/1997, Αρμενόπουλος 1998, σ. 226 επ.

πλέον πρόταση που έχει να κάνει με την οριστική επίλυση της δικαστικής ιδιότητας με όλες τις προνομίες λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των στρατιωτικών δικαστών. Υπάρχει στο ισχύον Σύνταγμα διάταξη που αναγνωρίζει στους στρατιωτικούς δικαστές την υπηρεσιακή και λειτουργική και προσωπική τους εξομοίωση με τους υπόλοιπους δικαστές. Η νομολογία, όμως, του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2003 έβγαλε μία ακίδα, ένα πρόβλημα, γιατί θεώρησε ότι στο Σύνταγμα δεν υπήρχε ρητή αναφορά ως προς την εξομοίωση, παρά μόνο στο άρθρο 87 και δεν υπήρχε στο άρθρο 88 παράγραφος 2, φερ' ειπείν, που μιλάει για τα μισθολογικά των τακτικών δικαστών, άρα δεν είναι πλήρως ισότιμοι με τους άλλους δικαστές οι στρατιωτικοί δικασταί. Άρα, αυτό καλούμαστε να το διορθώσουμε [...]»⁶. Η πρόταση έγι-

⁶ Πρακτικά συνεδριάσεων Επιτροπής Αναθεώρησης Συντάγματος, ΙΖ΄ Περίοδος, Συνεδρίαση ΙΣΤ΄ της 17.1.2019 (Κ. Τασούλας, Γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας). Στο ίδιο πνεύμα και η τοποθέτηση, στην ίδια συνεδρίαση, της βουλευτριάς της Νέας Δημοκρατίας Όλγας Κεφαλογιάννη: «Κατά το άρθρο 96 παράγραφος 5 του Συντάγματος, τα στρατοδικεία, ναυτοδικεία και αεροδικεία συγκροτούνται κατά πλειοψηφία από μέλη του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και τα μέλη αυτά περιβάλλονται με τις εγγυήσεις της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας του άρθρου 87 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Παρά ταύτα, η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2003 με απόφασή της δέχθηκε ότι οι στρατιωτικοί δικαστές δεν δικαιούνται το ειδικό μισθολόγιο των δικαστών. Το σκεπτικό βασίστηκε στο γεγονός ότι στο ισχύον Σύνταγμα η παράγραφος 5 του άρθρου 96 δεν παραπέμπει στο άρθρο 88 παράγραφος 2 του Συντάγματος που αφορά στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρούμε ότι οι εγγυήσεις της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των στρατιωτικών δικαστών δεν μπορεί να παρέχονται εν μέρει. Η πρότασή μας για τροποποίηση του σχετικού άρθρου λειτουργεί ακριβώς προς την κατεύθυνση αυτή, της περιβολής δηλαδή

νε δεκτή και υπερψηφίστηκε από ευρεία πλειοψηφία της αναθεωρητικής βουλής το Νοέμβριο του 2019.

Μετά την αναθεώρηση του 2019 δεν χωρεί πλέον αμφιβολία ως προς το ότι οι στρατιωτικοί δικαστές είναι δικαστικοί λειτουργοί κατά την έννοια του Συντάγματος και ότι, πλην της δικαστικής, δεν έχουν την ιδιότητα του αξιωματικού ή στρατιωτικού ή στελέχους των ενόπλων δυνάμεων. Με άλλα λόγια, το status των στρατιωτικών δικαστών δεν διαφέρει πλέον από εκείνο των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης. Ισχυρότατη ένδειξη προς τούτο προσφέρει η γραμματική διατύπωση της αναθεωρημένης διάταξης του άρθρου 96 παρ. 5, όπου δύο φορές, στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, χρησιμοποιείται ο όρος «λοιποί δικαστικοί λειτουργοί», αναφερόμενος στους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης⁷. Η λέξη 'λοιποί' υποδηλώνει πως οι της στρατιωτικής δικαιοσύνης είναι εξίσου δικαστικοί λειτουργοί, ανήκοντας στην ίδια συνταγματική κατηγορία, όσο και οι της τακτικής δικαιοσύνης.

Με την αναθεώρηση, επομένως, κατέστη σαφές πως τα

όλων ανεξαιρέτως των συνταγματικών εγγυήσεων της προσωπικής και της λειτουργικής ανεξαρτησίας της στρατιωτικής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων περί αποδοχών».

⁷ Ούτε στο σημείο αυτό ο αναθεωρητικός νομοθέτης εκφράστηκε με ακρίβεια. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 96 παρ. 5 περιέλαβε τη φράση «των λοιπών τακτικών δικαστικών λειτουργών». Η λέξη 'τακτικών' είναι εδώ περιττή. 'Λοιποί' δικαστικοί λειτουργοί είναι αυτοί της τακτικής δικαιοσύνης. Η προσθήκη του προσδιορισμού 'τακτικοί' θα μπορούσε να προκαλέσει στον απρόσεκτο αναγνώστη την εντύπωση ότι τακτικοί δικαστικοί λειτουργοί είναι και οι στρατιωτικοί δικαστές. Η δεύτερη νομοτεχνική αστοχία σε μια διάταξη ογδόντα έξι λέξεων (βλ. και παραπάνω, υποσημ. 3), όσο μικρή κι αν είναι, ασφαλώς δεν συμβάλλει στην καθαρότητα της ερμηνείας της διάταξης.

στρατιωτικά δικαστήρια είναι «για» τις ένοπλες δυνάμεις και όχι «των» ενόπλων δυνάμεων. Όπως από χρόνια πειστικά υποστηρίζει ο καθηγητής Αδάμ Παπαδαμάκης, η στρατιωτική δικαιοσύνη είναι δικαιοσύνη «για» το στρατό και όχι «μέσα» στο στρατό⁸. Από την άποψη αυτή, το οριστικό άρθρο 'των' στον όρο «δικαστικό σώμα των ενόπλων δυνάμεων», που απαντά δύο φορές στο άρθρο 96 παρ. 5, δεν είναι κτητικό. Δεν υποδηλώνει ένταξη (εντός των ενόπλων δυνάμεων) αλλά σκοπό ή λειτουργία (για τις ένοπλες δυνάμεις).

Ενόψει αυτού, είναι εξόχως προβληματική η κρίση της, παραπεμπτικής στην επταμελή σύνθεση, απόφασης 1340/2024 του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία με επίκληση αυτού ακριβώς του γραμματικού – ακριβέστερα γραμματιστικού ή γραμματικοφανούς – επιχειρήματος, δηλαδή διαβάζοντας ως κτητικό το 'των' στη φράση «δικαστικό σώμα των ενόπλων δυνάμεων», ενέμεινε στην αποδοκιμασθείσα από τον αναθεωρητικό νομοθέτη νομολογία περί της διπλής ή διττής ιδιότητας (δικαστές και αξιωματικοί) των στρατιωτικών δικαστών⁹. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή είναι πλέον ευθέως αντίθετη στο Σύνταγμα. Η ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού είναι θεμελιωδώς ασύμβατη με εκείνη του στρατιωτικού. Δεν τίθεται καν θέμα εναρμόνισής τους: η μία αποκλείει την άλλη, καθώς η πρώτη συνεπάγεται εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, ενώ η δεύτερη ιεραρχία και υπακοή σε διαταγές. Αν είμαι δικαστικός λειτουργός, δεν έχω ιεραρχικά ανώτερους τις διατα-

⁸ Αδ. Παπαδαμάκης, *Στρατιωτικό ποινικό δίκαιο*, 9^η έκδ., Εκδ. Σάκκουλα, 2021, σ. 23, 24.

⁹ ΣτΕ 1340/2024, σκέψη 10.

γές των οποίων οφείλω να υπακούω. Και αν είμαι αξιωματικός, δεν διαθέτω λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία¹⁰.

Κατ' ουσίαν και κατ' αποτέλεσμα, με την αναθεώρηση του 2019 αποδοκιμάστηκε η προαναφερθείσα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (όπως άλλωστε και του Ειδικού Δικαστηρίου Αγωγών Κακοδικίας) και, αντιθέτως, υιοθετήθηκε, δηλαδή κατέστη ισχύον δίκαιο και μάλιστα περιεχόμενο συνταγματικού κανόνα, η γνώμη που είχε διατυπώσει η μειοψηφία του Συμβουλίου της Επικρατείας αλλά δεν είχε γίνει αποδεκτή από το δικαστήριο. Σύμφωνα μ' αυτή, «τα μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων απολαύουν όλων των εγγυήσεων προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και, ως εκ τούτου, έχουν σαφώς την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, όπως την εγγυάται το άρθρο 26 του Συντάγματος και προήκει σε κράτος δικαίου, το οποίο δεν επιτρέπει την υπαγωγή κατηγορίας πολιτών στη δικαιοδοσία δικαστηρίων με μειωμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας»¹¹. Η εξομοίωση, με άλλα λόγια, δεν είναι 'χάρη' στους στρατιωτικούς δικαστές, αλλά συνιστά επιβεβλημένη από το κράτος δικαίου θεσμική εγγύηση, προκειμένου η ποινική εξουσία επί ορισμένης κατηγορίας πολιτών να ασκείται με πλήρεις εγγυήσεις ανεξαρτησίας¹².

Σε αντίθεση προς την απόφαση ΣτΕ 1340/2024, την ερμηνεία ότι οι στρατιωτικοί δικαστές έχουν πλέον την ιδιότητα,

¹⁰ Βλ. Ακρ. Καϊδατζή, «Ο ελέφαντας (της στρατιωτικής δικαιοσύνης) στο δωμάτιο: Άσκηση ποινικής εξουσίας χωρίς εγγυήσεις ανεξαρτησίας;», *nomarchia.gr*, 21.2.2025.

¹¹ ΣτΕ 2857/2003 Ολομ., σκέψη 6 (γνώμη μειοψηφίας έντεκα μελών του δικαστηρίου, η έκφραση προστέθηκε).

¹² Βλ. Ευρ. Στυλιανίδη, *Συνταγματική αναθεώρηση 2019: Χαμένη ευκαιρία ή νέο ξεκίνημα;*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020, σ. 58.

μόνο, δικαστικών λειτουργιών υιοθέτησε το Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος (μισθοδικείο) με την απόφαση 2/2024, κάνοντας δεκτό ότι «η συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου δεν ανέχεται την υπαγωγή κατηγορίας πολιτών στη δικαιοδοσία δικαστηρίων με μειωμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας»¹³ –αναπαράγοντας δηλαδή το λεκτικό της γνώμης της μειοψηφίας της απόφασης ΣτΕ 2857/2003.

Πρώτος άξονας, επομένως, ενός εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος νόμου είναι ότι *οι στρατιωτικοί δικαστές έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού κατά την έννοια του Συντάγματος –και μόνον αυτή*. Είναι, ως εκ τούτου, αντισυνταγματική και πρέπει να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί καταλλήλως κάθε διάταξη νόμου που αποδίδει στους στρατιωτικούς δικαστές την ιδιότητα του αξιωματικού ή προϋποθέτει ότι έχουν αυτή την ιδιότητα ή τους υπάγει σε ρυθμίσεις που ισχύουν για αξιωματικούς, χωρίς αυτές να συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με τη δικαστική ιδιότητά τους.

3. Δεύτερος άξονας του εκτελεστικού νόμου: Άρση επιγενόμενων αντισυνταγματικοτήτων

Το αναθεωρημένο άρθρο 96 παρ. 5 του Συντάγματος επιφέρει δύο μεταβολές, που διακρίνονται μεταξύ τους με το συνδετικό ‘και’ στη νέα διάταξη του πρώτου εδαφίου. Οι στρατιωτικοί δικαστές, αφενός, «περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των λοιπών τακτικών δικαστικών λειτουργιών» και, αφετέρου, «εξομοιώνονται ως προς όλα» με αυτούς. Η πρώτη μεταβολή, η *αναγνώριση υπέρ των στρατιωτι-*

¹³ Ειδ.Δικ. άρθρου 88 Συντ. 2/2024, σκέψη 7.

κών δικαστών των συνταγματικών εγγυήσεων ανεξαρτησίας, είναι άμεσης εφαρμογής. Μόνον η δεύτερη μεταβολή, η ως προς όλα εξομοίωση των στρατιωτικών δικαστών με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς, προϋποθέτει την έκδοση εκτελεστικού νόμου.

Εφόσον η συνταγματική διάταξη που καθιερώνει ορισμένη εγγύηση δικαστικής ανεξαρτησίας είναι κανονιστικά αυτάρκης, δηλαδή για την εφαρμογή της δεν απαιτείται η μεσολάβηση νομοθετικής ρύθμισης, η άμεση εφαρμογή της επιφέρει έννομες συνέπειες ήδη από τη θέση της αναθεώρησης σε ισχύ (28.11.2019). Είναι, έτσι, άμεσης εφαρμογής, για παράδειγμα, το άρθρο 89 παρ. 3 που απαγορεύει την ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς ή το άρθρο 88 παρ. 2 για τη δικαιοδοσία του μισθοδικείου, στο οποίο υπάγονται πλέον διαφορές σχετικά με τις κάθε είδους αποδοχές και συντάξεις (και) των στρατιωτικών δικαστών¹⁴, όπως και το άρθρο 99 για τη δικαιοδοσία του Ειδικού Δικαστηρίου αγωγών κακοδικίας, στο οποίο μπορούν πλέον να ενάγονται (και) στρατιωτικοί δικαστές.

Η πιο σημαντική συνέπεια της άμεσης εφαρμογής των συνταγματικών εγγυήσεων δικαστικής ανεξαρτησίας είναι ότι καθίστα-

¹⁴ Όπως ήδη κρίθηκε με την απόφαση Ειδ.Δικ. άρθρου 88 Συντ. 2/2024, σκέψη 6, με την οποία έγινε δεκτό ότι από το συνδυασμό του άρθρου 96 παρ. 5 εδ. α΄ με το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος «συνάγεται ότι αγωγές των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων κατά ατομικών πράξεων που αφορούν το καθεστώς μισθοδοσίας τους υπάγονται πλέον, μετά την αναθεώρηση, στην εξαιρετική δικαιοδοσία του προβλεπόμενου στο άρθρο 88 Ειδικού Δικαστηρίου» και ότι τούτο «δεν προϋποθέτει την προηγούμενη έκδοση του εκτελεστικού νόμου που προβλέπεται στα επόμενα εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 96» (η έμφαση προστέθηκε).

νται επιγενόμενα, από τη θέση σε ισχύ της αναθεωρημένης διάταξης του άρθρου 96 παρ. 5, αντισυνταγματικές όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αντίκεινται στις εγγυήσεις αυτές, ακόμη και αν στο παρελθόν δεν είχε αμφισβητηθεί η συνταγματικότητα τους. Συναφώς πρέπει να διακρίνουμε δύο κατηγορίες τέτοιας επιγενόμενης αντισυνταγματικότητας, ανάλογα με το αν η συνταγματική διάταξη που παραβιάζεται είναι ή δεν είναι κανονιστικά αυτάρκης.

Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν διατάξεις η άμεση εφαρμογή των οποίων δεν εξαρτάται από τη μεσολάβηση νομοθετικής ρύθμισης. Για παράδειγμα, η κατά το άρθρο 89 παρ. 3 απαγόρευση ανάθεσης διοικητικών καθηκόντων σε στρατιωτικούς δικαστές καθιστά ευθέως και προδήλως αντισυνταγματικό το άρθρο 2 του Κανονισμού Οργάνωσης και Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (π.δ. 95/2009, Α' 119), κατά το μέρος που προβλέπει ότι της διεύθυνσης, δηλαδή διοικητικής υπηρεσίας που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, προΐσταται *ex officio* ο πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ενώ σ' αυτή τοποθετούνται επίσης τρεις στρατιωτικοί δικαστές. *Η τοποθέτηση στρατιωτικών δικαστών στη Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης κατέστη από τις 28.11.2019, και παραμένει, αντισυνταγματική.* Για την άρση της αντισυνταγματικότητας αυτής αρκεί η διαπίστωσή της, δηλαδή η μη εφαρμογή της διάταξης κατά το αντισυνταγματικό μέρος της και η συγκρότηση της διεύθυνσης χωρίς στρατιωτικούς δικαστές.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν συνταγματικές διατάξεις που, παρότι άμεσης εφαρμογής, δεν είναι κανονιστικά αυτάρχεις, αλλά εξαρτώνται από τη μεσολάβηση νομοθετικής ρύθμισης. Αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι η υφιστάμενη αντίθετη

νομοθετική ρύθμιση είναι, μετά την αναθεώρηση, αντισυνταγματική, ωστόσο η αντισυνταγματικότητα δεν μπορεί να αρθεί πριν την έκδοση του εκτελεστικού νόμου.

Ένα παράδειγμα αυτής της κατηγορίας είναι το κατά το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος μισθολογικό καθεστώς των δικαστικών λειτουργών. Με την απόφαση 2/2024, το μισθοδικείο, μολονότι αναγνώρισε πως, μετά την αναθεώρηση, εφαρμόζεται και στους στρατιωτικούς δικαστές η συνταγματική αρχή της ιδιαίτερης μισθολογικής μεταχείρισης των δικαστικών λειτουργών¹⁵, έκρινε ωστόσο πως δεν εφαρμόζεται άμεσα σε αυτούς το ειδικό μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμα εκδοθεί ο εκτελεστικός της νέας συνταγματικής διάταξης νόμος, προκειμένου να ρυθμίσει «την βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς και το μισθολογικό καθεστώς τους»¹⁶. Το συμπέρασμα που συνάγεται είναι πως η διατήρηση, μετά τις 28.11.2019, του προϋφιστάμενου μισθολογικού καθεστώτος των στρατιωτικών δικαστών υπήρξε και παραμένει αντισυνταγματική. Όμως η αντισυνταγματικότητα μόνο με την έκδοση του εκτελεστικού νόμου μπορεί να αρθεί. Συνακόλουθα, σε περίπτωση που

¹⁵ Ειδ.Δικ. άρθρου 88 Συντ. 2/2024, σκέψη 7: «Ιδιαίτερης δε μισθολογικής μεταχείρισης τυγχάνουν πλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 96 όπως ισχύει, και οι δικαστικοί λειτουργοί των ενόπλων δυνάμεων και, επομένως, οι αποδοχές τους πρέπει να καθορίζονται από τον νομοθέτη αυτοτελώς, σε επίπεδο ανώτερο σε σχέση με το λοιπό προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και με βάση τις αρχές που διέπουν το ειδικό μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών των τακτικών δικαστηρίων» (η έμφαση προστέθηκε).

¹⁶ Ό.π.

ο εκτελεστικός νόμος δεν προσδώσει αναδρομική ισχύ στο μισθολογικό καθεστώς που θα καθορίσει για τους στρατιωτικούς δικαστές, θεμελιώνεται υπέρ αυτών αποζημιωτική αξίωση για τον διαδραμόντα χρόνο.

Δεύτερο παράδειγμα αυτής της κατηγορίας είναι το άρθρο 90 παρ. 1 του Συντάγματος, που προβλέπει ότι οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργιών ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από απόφαση ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Η άμεση εφαρμογή της διάταξης καθιστά ευθέως και προδήλως αντισυνταγματικό το άρθρο 42 παρ. 3 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που ορίζει ότι η επιλογή προέδρου, εισαγγελέα και αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου γίνεται με απόφαση του ΚΥΣΕΑ. Όλες οι επιλογές στις θέσεις της ηγεσίας της στρατιωτικής δικαιοσύνης που έγιναν μετά τις 28.11.2019 υπήρξαν, και παραμένουν, αντισυνταγματικές. Ούτε εδώ μπορεί να αρθεί η αντισυνταγματικότητα με μόνη τη διαπίστωσή της, δεδομένου ότι δεν έχει εκδοθεί ο εκτελεστικός του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος νόμος που να καθορίζει τη σύνθεση του αρμόδιου για την επιλογή της ηγεσίας του σώματος Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Τρίτο παράδειγμα της ίδιας κατηγορίας είναι τα κατά το άρθρο 88 παρ. 5 του Συντάγματος ηλικιακά όρια αποχώρησης των δικαστικών λειτουργών από την υπηρεσία. Μολονότι η συνταγματική διάταξη είναι άμεσης εφαρμογής (και) για τους στρατιωτικούς δικαστές¹⁷, ωστόσο η αντισυνταγματικότητα που προκύπτει από την εφαρμογή της δεν μπορεί να αρθεί όσο δεν εκδίδεται ο εκτελεστικός νόμος που θα καθορίσει τη βαθμολογική αντιστοι-

¹⁷ Αντίθετα, και εσφαλμένα, έκρινε ωστόσο η παραπεμπτική απόφαση ΣτΕ 1340/2024.

χία στρατιωτικών και λοιπών δικαστικών λειτουργιών. Σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 5, οι δικαστικοί λειτουργοί έως το βαθμό του εφέτη ή αντίστοιχο αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, ενώ όσοι έχουν ανώτερο βαθμό με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους. Δεδομένου, ωστόσο, ότι στη στρατιωτική δικαιοσύνη δεν υφίσταται βαθμός εφέτη, η συνταγματική διάταξη δεν μπορεί να εφαρμοστεί όσο δεν καθορίζεται η βαθμολογική αντιστοιχία. Το αποτέλεσμα ήταν ότι εξακολούθησε να εφαρμόζεται ο Κώδικας Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, το άρθρο 63 του οποίου προβλέπει την αποχώρηση των στρατιωτικών δικαστών με τη συμπλήρωση, κατά περίπτωση, του 60^{ου} ή του 62^{ου} έτους. Η διάταξη αυτή είναι όμως πλέον αντισυνταγματική. Η αποχώρηση όλων των στρατιωτικών δικαστών μετά τις 28.11.2019 με τη συμπλήρωση του 60^{ου} ή του 62^{ου} έτους της ηλικίας τους υπήρξε, και παραμένει, αντισυνταγματική. Αντιστοίχως, θεμελιώνεται και υπέρ αυτών αποζημιωτική αξίωση για την κατά παράβαση του Συντάγματος αποχώρησή τους σε χρόνο πριν τη συμπλήρωση του 65^{ου} ή 67^{ου} έτους.

Το εντυπωσιακό στην περίπτωση αυτή είναι ότι την αντισυνταγματικότητα αυτή την αναγνώρισε και ο ίδιος ο νομοθέτης. Με το άρθρο 363 του ν. 4700/2020 (Α' 127) «ανεστάλη» για ένα έτος το άρθρο 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που θέτει τα ηλικιακά όρια αποχώρησης των στρατιωτικών δικαστών. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, «έννομη συνέπεια της συνταγματικής αναθεώρησης είναι, μεταξύ άλλων, και η μεταβολή των ορίων ηλικίας αποχώρησης από την υπηρεσία». Ενόψει αυτών, συνεχίζει η έκθεση, «ούτε ο ν. 2304/1995 μπορεί να εφαρμοστεί, ως αντίθετος στο Σύνταγμα, ούτε έχει εκδοθεί ακόμα ο εκτελεστικός νόμος που προβλέπει το

Σύνταγμα και έτσι υπάρχει ανάγκη προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης αυτής, έτσι ώστε να μην εφαρμοσθούν τα παραπάνω όρια ηλικίας σε όσους δικαστικούς λειτουργούς καταλαμβάνονται από αυτά. Για τον σκοπό αυτόν αναστέλλεται η εφαρμογή του άρθρου 63 του ΚΔΣΕΔ, ώστε να δοθεί χρόνος για την έκδοση του νόμου που προβλέπει το Σύνταγμα, ο οποίος και θα ρυθμίσει συνολικά όλα τα ζητήματα που άπτονται του περιεχομένου της αναθεωρηθείσας συνταγματικής πρόβλεψης»¹⁸. Παρόλα αυτά τέτοιος νόμος ουδέποτε εκδόθηκε. Αντιθέτως εξακολούθησε, και εξακολουθεί μέχρι σήμερα, να εφαρμόζεται το, κατά δήλωση του νομοθέτη, αντισυνταγματικό άρθρο 63 του Κώδικα.

Περιτό να αναφερθεί ότι και η ίδια η διάταξη του άρθρου 363 του ν. 4700/2020 υπήρξε κραυγαλέα αντισυνταγματική. Η μόνη εκ του Συντάγματος δυνατότητα που διέθετε ο κοινός νομοθέτης ήταν να προβλέψει την εφαρμογή των συνταγματικών ορίων αποχώρησης με τη συμπλήρωση, κατά περίπτωση, του 65^{ου} ή του 67^{ου} έτους, αφού καθοριστεί η αντιστοιχία με το βαθμό του εφέτη. Οποιαδήποτε άλλη νομοθετική ρύθμιση –όπως η παράταση κατά ένα έτος των ορίων του Κώδικα– είναι ευθέως αντίθετη στο άρθρο 88 παρ. 5 του Συντάγματος.

4. Υπέρβαση του εύλογου χρόνου για την έκδοση του εκτελεστικού νόμου

Όλα αυτά υποδεικνύουν ότι η έκδοση του εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος αποτελεί επιτακτική και επείγουσα συνταγματική αναγκαιότητα, προκειμένου να αποκα-

¹⁸ Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο [κλπ.]», 17.6.2020, σ. 83 (η έμφαση προστέθηκε).

τασταθούν οι προαναφερθείσες, όπως και αρκετές άλλες, αντισυνταγματικές. Αντισυνταγματικές έχουν καταστεί, ιδίως, όλες οι διατάξεις που προσδίδουν στους στρατιωτικούς δικαστές την (παράλληλη) ιδιότητα αξιωματικού. Τέτοιες είναι, ενδεικτικά (και όχι εξαντλητικά), οι εξής διατάξεις¹⁹: Το άρθρο 10 παρ. 3 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, κατά το οποίο οι στρατιωτικοί δικαστές δίνουν κατά το διορισμό τους, παράλληλα με τον όρκο του δικαστικού λειτουργού, και τον όρκο του στρατιωτικού –δηλαδή ορκίζονται «υποταγή εις τους ανωτέρους» και ότι θα εκτελούν «προθύμως και άνευ αντιλογίας τας διαταγάς των»²⁰. Το άρθρο 71 παρ. 1 του Κώδικα, που προβλέπεται ότι συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα στρατιωτικού δικαστή κάθε συμπεριφορά «ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του ως δικαστικού λειτουργού ή ως αξιωματικού». Το άρθρο 140 παρ. 4 του Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο οι στρατιωτικοί δικαστές σε περίοδο πολέμου φέρουν στρατιωτική στολή. Το άρθρο 142 του Κώδικα, που προβλέπει βαθμολογική αντιστοιχία των στρατιωτικών δικαστών με τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων. Το άρθρο 144 του Κώδικα, που υπάγει, καταρχήν, τους στρατιωτικούς δικαστές στη δικαιοδοσία των στρατιωτικών δικαστηρίων. Το άρθρο 8 παρ. 1 του π.δ. 390/1997 (Α΄ 276) που, κατά παραπομπή στο άρθρο 5 παρ. 4 του π.δ. 11/2014 (Α΄ 17) για τη σωματική ικανότητα του στρατιωτικού προσωπικού, θέτει ως προσόν για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό για την πλήρωση

¹⁹ Βλ. και Παπαδαμάκη, *Στρατιωτικό ποινικό δίκαιο*, ό.π., σ. 26 υποσημ. 4.

²⁰ Άρθρο 3 παρ. 1 του Γενικού Κανονισμού Υπηρεσίας στο Στρατό (π.δ. 130/1984, Α΄ 42).

θέσεων στρατιωτικών δικαστών τη μη υπέρβαση ορισμένου δείκτη μάζας σώματος²¹, κ.ά.

Ο εκτελεστικός του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος νόμος όφειλε να είχε εκδοθεί προ πολλού. Η παράλειψη έκδοσής του συνεπάγεται ένα μείζον δικαιοκρατικό έλλειμμα –τη συνεχιζόμενη, παρά τη συνταγματική επιταγή, άσκηση ποινικής εξουσίας από «δικαστήρια με μειωμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας»– και συνιστά βαρύτατο συνταγματικό ατόπημα²². Σε κάθε περίπτωση, όπως έχει αναγνωρίσει και η νομολογία, η έκδοση του εκτελεστικού νόμου οφείλει να γίνει «τάχιστα, χωρίς άλλη καθυστέρηση»²³.

Το Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 88 έκρινε ότι, «εφόσον στο Σύνταγμα δεν καθορίζεται ειδικώς ο χρόνος εντός του οποίου ο νομοθέτης υποχρεούται να εκδώσει τον εκτελεστικό της νέας συνταγματικής διάταξης νόμο», η πάροδος διετίας από την έναρξη της ισχύος της δεν επιβάλλει την ικανοποίηση του αγωγικού αιτήματος για καταβολή στους στρατιωτικούς δικαστές των αποδοχών που προβλέπονται για τους δικαστικούς λειτουργούς

²¹ Με την απόφαση ΣτΕ 536/2021 κρίθηκε ότι η διάταξη δεν αντίκειται στο Σύνταγμα, με το σκεπτικό ότι οι στρατιωτικοί δικαστές, «λόγω της διττής ιδιότητάς τους ως δικαστικών λειτουργών και ως στρατιωτικών, ασκούν καθήκοντα τα οποία δεν είναι άσχετα προς την στρατιωτική υπηρεσία εν γένει». Αντίθετη, και ορθή, μειοψηφία δέχθηκε ότι η ρύθμιση «δεν δικαιολογείται από αποχρώντες λόγους δημοσίου συμφέροντος, ούτε τελεί σε προφανή συνάφεια προς το αντικείμενο των καθηκόντων των δικαστικών λειτουργών των Ενόπλων Δυνάμεων» (σκέψη 15). Όμοια η απόφαση ΣτΕ 1089/2021 (σκέψη 16). Αμφότερες οι αποφάσεις εκδόθηκαν επί αιτήσεων για την ακύρωση πράξεων που είχαν εκδοθεί πριν τη συνταγματική αναθεώρηση του 2019.

²² Βλ. Καϊδατζή, «Ο ελέφαντας (της στρατιωτικής δικαιοσύνης) στο δωμάτιο», ό.π.

²³ Ειδ.Δικ. άρθρου 88 Συντ. 2/2024, σκέψη 7 in fine.

των τακτικών δικαστηρίων, «ούτε με άμεση εφαρμογή της αναθεωρημένης διάταξης ούτε και δυνάμει του άρθρου 105 του ΕισΝΑΚ. Δοθέντος, όμως, ότι κατά τον χρόνο συζήτησης της παρούσας υπόθεσης στο ακροατήριο [15.12.2022] είχε ήδη παρήλθει τριετία από την αναθεώρηση του Συντάγματος [...] είναι επιβεβλημένη η τάχιση, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ολοκλήρωση των ενεργειών με την ψήφιση του σχετικού νόμου»²⁴.

Στο ίδιο πνεύμα, το Γ΄ τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας δέχθηκε ότι, «λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι στο κράτος δικαίου οι συνταγματικές επιταγές δεν είναι ανεκτό να αποδυναμώνονται από την αδράνεια του κοινού νομοθέτη, ο νόμος αυτός πρέπει να εκδοθεί εντός ευλόγου χρόνου από την αναθεώρηση της παρ. 5 του άρθρου 96 του Συντάγματος, η πάροδος του οποίου ελέγχεται από το Δικαστήριο τούτο»²⁵, για να καταλήξει στην κρίση –η οποία πάντως παραπέμφθηκε στην επταμελή σύνθεση του τμήματος– ότι η πάροδος δυόμιση ετών από την αναθεώρηση δεν συνιστά υπέρβαση του εύλογου χρόνου²⁶.

Ο εύλογος χρόνος για την έκδοση του εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος νόμου έχει παρήλθει προ πολλού²⁷. Σε κάθε περίπτωση, η υπέρβαση του εύλογου χρόνου είναι πλέον βέβαιη μετά την πάροδο πεντέμιση ετών από την θέση σε ισχύ του αναθεωρημένου άρθρου.

²⁴ Ό.π. (η έμφαση προστέθηκε).

²⁵ ΣτΕ 1340/2024, σκέψη 10 in fine (η έμφαση προστέθηκε).

²⁶ Ό.π., σκέψη 13.

²⁷ Βλ. Ξ. Κοντιάδη, «Η ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργιών της στρατιωτικής δικαιοσύνης μετά την αναθεώρηση του 2019», *syntagmawatch.gr*, 28.2.2022.

5. Βασικοί άξονες της πρότασης εκτελεστικού του άρθρου 96 παρ. 5 νόμου

Είναι εξαιρετικά ατυχές –και, ως ένα βαθμό, εξηγεί, χωρίς σε καμία περίπτωση να δικαιολογεί, την αδράνεια του νομοθέτη– ότι την έκδοση του εκτελεστικού νόμου δεν τη διεκδίκησαν –ακριβέστερα: δεν την απαίτησαν– αυτοί τους οποίους κυρίως αφορά, οι δικαστικοί λειτουργοί της στρατιωτικής δικαιοσύνης. Η εναρμόνιση της νομοθεσίας προς τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 96 παρ. 5 δεν αφορά, ωστόσο, μόνον αυτούς, αλλά, όπως προεκτέθηκε, συνιστά θεσμική εγγύηση, προς αποκατάσταση του δικαιοκρατικού ελλείμματος της άσκησης ποινικής εξουσίας επί ορισμένης κατηγορίας πολιτών από «δικαστήρια με μειωμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας».

Προς άρση του ελλείμματος αυτού, παρατίθεται στη συνέχεια μια πρόταση νόμου για την εκτέλεση των επιταγών του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου του αναθεωρημένου άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος. Η πρόταση είναι βεβαίως ενδεικτική. Πολλά ζητήματα μπορούν να ρυθμιστούν με διαφορετικό τρόπο, στο πλαίσιο της διαπλαστικής εξουσίας που διαθέτει ο εκτελεστικός νομοθέτης, υπό την προϋπόθεση πάντως ότι παραμένει εντός των ορίων που θέτουν οι συνταγματικές διατάξεις του άρθρου 96 παρ. 5 και, κατά παραπομπή, των άρθρων 87-92 του Συντάγματος.

Οι βασικοί άξονες της πρότασης είναι, καταρχάς, οι δύο που προαναφέρθηκαν. Πρώτον, η απάλειψη κάθε διάταξης που αποδίδει ή προϋποθέτει την ιδιότητα αξιωματικού στους στρατιωτικούς δικαστές. Δεύτερον, η κατάργηση διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας που είναι αντίθετες στις εγγυήσεις δικαστικής

ανεξαρτησίας των άρθρων 87-92 και για το λόγο αυτό έχουν καταστεί, μετά την αναθεώρηση του 2019, αντισυνταγματικές.

Ένας τρίτος άξονας είναι η αποκοπή κάθε δεσμού των στρατιωτικών δικαστηρίων με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και η μεταφορά τους στο φυσικό χώρο τους, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, μαζί με τα τακτικά δικαστήρια. Από τη στιγμή που οι στρατιωτικοί δικαστές εξομοιώνονται με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς, επομένως και τα στρατιωτικά δικαστήρια με τα λοιπά ποινικά δικαστήρια, δεν απομένει κανένα περιθώριο αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι *στρατιωτικό δικαστήριο είναι και ο Άρειος Πάγος* όταν εκδικάζει αναιρέσεις κατά αποφάσεων ή βουλευμάτων στρατιωτικών δικαστηρίων²⁸. Μετά την αναθεώρηση του 2019, η υπαγωγή του Αρείου Πάγου, κατά το μέρος που ενεργεί ως στρατιωτικό δικαστήριο, στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας συνιστά συνταγματική ανωμαλία, που πρέπει και αυτή να αρθεί κατεπειγόντως.

Υπό το πνεύμα αυτό, βασικές επιλογές της πρότασης νόμου είναι οι εξής: Οι στρατιωτικοί δικαστές εισάγονται στο σώμα μέσω διαγωνισμού και φοίτησης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών. Οι προαγωγές, τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις τους ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα μετά από απόφαση ανώτατου δικαστικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 90 του Συντάγματος. Αποχωρούν από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση, ανάλογα με το βαθμό τους, του 65^{ου} ή 67^{ου} έτους της ηλικίας τους σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 5 του Συντάγματος. Εξομοιώνονται μισθολογικά με τους δικαστικούς λειτουργούς

²⁸ Άρθρο 167 παρ. 1 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ν. 2287/1995, Α΄ 20): «Η ποινική δικαιοσύνη στο στρατό απονέμεται από τα στρατιωτικά δικαστήρια και τον Άρειο Πάγο».

της τακτικής δικαιοσύνης σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος. Η σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και των πειθαρχικών συμβουλίων του σώματος, καθώς και τα σχετικά με την επιθεώρηση εναρμονίζονται προς τις διατάξεις των άρθρων 90, 91 παρ. 3 και 87 παρ. 3 του Συντάγματος, αντιστοίχως. Κατά τα λοιπά, το υπηρεσιακό καθεστώς των στρατιωτικών δικαστών εξομοιώνεται με αυτό των λοιπών δικαστικών λειτουργών.

Η πρόταση νόμου διαρθρώνεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος τροποποιούνται διατάξεις του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ν. 2287/1995, Α' 20). Στο δεύτερο μέρος τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων. Τέλος, στο τρίτο μέρος τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4871/2021 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (Α' 246) και του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης (π.δ. 6/2021, Α' 7).

Μάρτιος 2025
Ακρίτας Καϊδατζής
Αν. καθηγητής Νομικής Α.Π.Θ.

Πρόταση νόμου

«Εξομοίωση των μελών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων με τους τακτικούς δικαστές σε εκτέλεση του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος»

Αιτιολογική έκθεση

Γενικά

Με το από 25 Νοεμβρίου 2019 ψήφισμα της Θ΄ Αναθεωρητικής Βουλής (Α΄ 187/28-11-2019) τέθηκε σε ισχύ, δυνάμει του άρθρου 110 παρ. 5 του Συντάγματος, η αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος. Η αναθεωρημένη διάταξη ισχύει, σύμφωνα με την παρ. Ε΄ του ψηφίσματος, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 28 Νοεμβρίου 2019. Από την ημερομηνία αυτή, το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 96 του Συντάγματος αντικαταστάθηκε προβλέποντας πλέον, σε δύο εδάφια, τα εξής: «*Τα στρατιωτικά δικαστήρια του στοιχείου α΄ της προηγούμενης παραγράφου συγκροτούνται*

κατά πλειοψηφία από μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων, που περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των λοιπών τακτικών δικαστικών λειτουργών κατά το άρθρο 87 παράγραφος 1 του Συντάγματος και εξομοιώνονται ως προς όλα με τους τακτικούς δικαστές. Νόμος ορίζει τη βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς, τη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος αυτού, των πειθαρχικών συμβουλίων του και τα της επιθεώρησης».

Με το νέο άρθρο 96 παρ. 5 του Συντάγματος επέρχεται πλήρης («ως προς όλα») εξομοίωση των μελών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων με τους «τακτικούς δικαστές», ως τέτοιων νοούμενων των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης. Επομένως, οι διατάξεις των άρθρων 87 έως 91 του Συντάγματος, που ορίζουν το συνταγματικό status των δικαστικών λειτουργών, είναι πλέον εφαρμοστέες και για τα μέλη του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων. Το ίδιο πρέπει να γίνει δεκτό και για τις περί δικαστικών υπαλλήλων και περί αγωγών κακοδικίας διατάξεις των άρθρων 92 και 99 του Συντάγματος, οι οποίες θέτουν ειδικές εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών.

Με τον εκτελεστικό νόμο που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 96 του Συντάγματος ορίζεται η βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς και μπορούν να προβλεφθούν διαφοροποιημένες σε σχέση με εκείνους ρυθμίσεις μόνον ως προς τη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και των πειθαρχικών συμβουλίων του σώματος αυτού, καθώς και ως προς την επιθεώρηση

των μελών του. Κατά τα λοιπά, καμία άλλη διαφοροποίηση του υπηρεσιακού καθεστώτος των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δεν είναι εκ του Συντάγματος επιτρεπτή σε σχέση με αυτό των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εκτελούνται οι διατάξεις του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος. Θεμελιώδης αρχή που διέπει τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων είναι δικαστικοί λειτουργοί κατά την έννοια των περί δικαστικής εξουσίας διατάξεων του Τμήματος Ε΄ του Μέρους Τρίτου του Συντάγματος και δεν έχουν στρατιωτική ιδιότητα. Ενόψει αυτού, οι σημαντικότερες μεταβολές που επέρχονται σε σχέση με το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς έγκεινται στα εξής:

- Η στρατιωτική δικαιοσύνη υπάγεται, ως ειδική ποινική δικαιοδοσία, στην εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Για το λόγο αυτό, το παρόν νομοσχέδιο επισπεύδεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, στη νομοθετική πρωτοβουλία του οποίου ανήκει.

- Η επιλογή και εκπαίδευση των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων διενεργείται, μέσω διαγωνισμού και φοίτησης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, με όμοιο τρόπο όπως και των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης.

- Οι προαγωγές, τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις του συνόλου των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση ανώτατου δικαστικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 90 του Συντάγματος.

- Καταργείται κάθε διάταξη που προϋποθέτει ή υπονοεί στρα-

τιωτική ιδιότητα των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων.

- Τα μέλη του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων εξομοιώνονται με τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης ως προς την υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 88 παρ. 5 του Συντάγματος.

- Τα μέλη του δικαστικού σώματος εξομοιώνονται μισθολογικά με τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος.

- Η σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και των πειθαρχικών συμβουλίων του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων, καθώς και τα σχετικά με την επιθεώρηση των μελών του εναρμονίζονται προς τις διατάξεις των άρθρων 90, 91 παρ. 3 και 87 παρ. 3 του Συντάγματος, αντιστοίχως, και καταρχήν εξομοιώνονται, με τις αναγκαίες προσαρμογές, με όσα ισχύουν για τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης.

- Κατά τα λοιπά, το υπηρεσιακό καθεστώς των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων εξομοιώνεται με αυτό των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης.

Επί των άρθρων

Με το **Πρώτο Μέρος** (άρθρα 2-3) του προτεινόμενου νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του Δεύτερου Βιβλίου («Δικονομικές Διατάξεις») του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2287/1995 (Α΄ 20). Ειδικότερα:

Με το **άρθρο 2** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του Πρώτου Κεφαλαίου («Δικαστήρια και δικαστικά πρόσωπα»)

του Δεύτερου Βιβλίου ΣΠΚ, ως εξής: Στο άρθρο 167 παρ. 2 ΣΠΚ διακηρύσσεται και νομοθετικά η πλήρης εξομοίωση των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης (παρ. 1). Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 168 παρ. 3, 169 παρ. 1, 170 παρ. 1, 177 παρ. 1 και 187 παρ. 2 ΣΠΚ αρμοδιότητες μεταβιβάζονται στον Υπουργό Δικαιοσύνης (παρ. 2, 6 και 12). Η προβλεπόμενη στο άρθρο 172 παρ. 4 ΣΠΚ αρμοδιότητα μεταβιβάζεται στους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης (παρ. 3). Καταργείται η ρύθμιση της αρχαιότητας μεταξύ στρατιωτικών δικαστών και στρατοδικών και στο άρθρο 172 παρ. 5 ΣΠΚ θεσπίζεται κώλυμα του εισαγγελέα να συμμετάσχει στην ίδια υπόθεση ως δικαστής ή ανακριτής και το αντίστροφο (παρ. 4). Στο άρθρο 176 ΣΠΚ καταργείται η διάταξη που εξαρτά το βαθμό του ανακριτή από το βαθμό του κατηγορουμένου (παρ. 5). Στο άρθρο 178 ΣΠΚ καταργούνται όλες ρυθμίσεις εξαρτούν το βαθμό του προέδρου του δικαστηρίου από αυτόν του κατηγορουμένου (παρ. 7). Στα άρθρα 179 και 180 παρ. 1 ΣΠΚ καταργείται η εξάρτηση του βαθμού των στρατιωτικών δικαστών της σύνθεσης του δικαστηρίου από αυτόν του κατηγορουμένου (παρ. 8). Στο άρθρο 182 παρ. 2 ΣΠΚ καταργείται η συσχέτιση προς το βαθμό του κατηγορουμένου και των στρατοδικών (παρ. 9). Στα άρθρα 184 και 185 ΣΠΚ καταργείται η αναφορά στο στρατιωτικό βαθμό των δικαστικών γραμματέων (παρ. 10 και 11).

Με το **άρθρο 3** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του Δεύτερου («Δικαιοδοσία και αρμοδιότητα»), Πέμπτου και Έκτου Κεφαλαίου («Στρατιωτικά δικαστήρια σε πολεμική περίοδο») του Δεύτερου Βιβλίου ΣΠΚ, ως εξής: Στο άρθρο 193 παρ. 2 ΣΠΚ καταργούνται όλες οι υπόλοιπες εξαιρέσεις από τη δικαιοδοσία των στρατιωτικών δικαστηρίων πλην των εγκλημάτων

που διαπράττονται στο ακροατήριο ποινικού δικαστηρίου για τα οποία ακολουθείται η αυτόφωρη διαδικασία και των κακουργημάτων και πλημμελημάτων που με ειδικούς νόμους έχουν υπαχθεί στα εφετεία (παρ. 1). Στο άρθρο 200 ΣΠΚ καταργείται η παρ. 2 για την αρμοδιότητα των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Ναυτιλίας να παραγγέλλουν ποινική δίωξη (παρ. 2). Στο άρθρο 214 παρ. 1 ΣΠΚ καταργείται η περίπτ. α΄ ως προς την αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (παρ. 3). Οι προβλεπόμενες στα άρθρα 216, 227 παρ. 2 και 228 παρ. 1 και 2 ΣΠΚ αρμοδιότητες μεταβιβάζονται στους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης (παρ. 4, 6 και 7). Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 219 ΣΠΚ περιορίζεται μόνο στους στρατοδίκες (παρ. 5).

Με το **Δεύτερο Μέρος** (άρθρα 4-11) του προτεινόμενου νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΚΔΣΕΔ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2304/1995 (Α΄ 83). Ειδικότερα:

Με το **άρθρο 4** του νομοσχεδίου μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα εποπτείας της στρατιωτικής δικαιοσύνης από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος την ασκεί δια του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου.

Με το **άρθρο 5** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄, Β΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ και Ζ΄ ΚΔΣΕΔ, περί πεδίου εφαρμογής, διορισμού, καθηκόντων, ασυμβιβάστων, δικαιωμάτων, δοκιμαστικής υπηρεσίας και μητρώου, αντιστοίχως, ως εξής: Στο άρθρο 1 ΚΔΣΕΔ προστίθεται η ρήτρα ότι για θέματα που δεν ρυθμίζονται στον Κώδικα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (παρ. 1). Καταργούνται τα άρθρα 4-20 ΚΔΣΕΔ περί διαγωνισμού και διορισμού και ορίζεται ότι για τη

μεν επιλογή και εκπαίδευση των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4871/2021 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, ενώ για το διορισμό τους οι διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (παρ. 2, 3 και 4). Με τα άρθρα 27 και 29 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζονται τα ασυμβίβαστα και τα δικαιώματα των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων με τα ισχύοντα για τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης και, αντιστοίχως, καταργούνται τα άρθρα 30-36 ΚΔΣΕΔ (παρ. 5, 6, 7 και 8).

Με το **άρθρο 6** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις των Κεφαλαίων Η', Θ' και Ι' ΚΔΣΕΔ, για την υπηρεσιακή κατάσταση των μελών του δικαστικού σώματος ενόπλων, ως εξής: Στο άρθρο 42 ΚΔΣΕΔ καταργείται η επιλογή προέδρου, εισαγγελέα και αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου από το ΚΥ.Σ.Ε.Α. (παρ. 1, 2 και 4). Στο άρθρο 47 παρ. 2 ΚΔΣΕΔ καταργείται το απαράδεκτο της αίτησης ανάκλησης δικαστικού λειτουργού κατά της μετάθεσής του εντός του νομού (παρ. 3). Καταργείται το άρθρο 49 παρ. 2 ΚΔΣΕΔ για τη σειρά αρχαιότητας του εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου έναντι των αναθεωρητών Β' (παρ. 5). Με το άρθρο 52 παρ. 1 ΚΔΣΕΔ καθορίζεται η βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργιών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης ως εξής: πρόεδρος, αντιπρόεδροι και εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου με πρόεδρο και εισαγγελέα εφετών· αναθεωρητές με εφέτες· στρατιωτικοί δικαστές Α' και Β' με προέδρους πρωτοδικών· στρατιωτικοί δικαστές Γ' και Δ' με πρωτοδίκες· πάρεδροι με παρέδρους των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων (παρ. 6). Στο άρθρο 52 ΚΔΣΕΔ προστίθεται παρ. 3 για τη μισθολογική

εξομοίωση των δικαστικών λειτουργιών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων, με την υπαγωγή τους στο ειδικό μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργιών της τακτικής δικαιοσύνης και στη δικαιοδοσία του ειδικού δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, και ορίζεται ότι η μισθολογική εξομοίωση επέρχεται από την έναρξη του τρέχοντος οικονομικού έτους, δηλαδή από 1.1.2025 (παρ. 7).

Με το **άρθρο 7** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις των Κεφαλαίων ΙΑ΄, ΙΒ΄ και ΙΓ΄ ΚΔΣΕΔ, περί Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, προσωρινής αργίας και λύσης της υπηρεσιακής σχέσης, αντιστοίχως, ως εξής: Στο άρθρο 54 ΚΔΣΕΔ ορίζεται η σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου της στρατιωτικής δικαιοσύνης και εναρμονίζεται η λειτουργία του με όσα ορίζει ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, με κατάργηση, αντιστοίχως, των άρθρων 55-57 ΚΔΣΕΔ (παρ. 1 και 2). Στο άρθρο 60 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζονται οι ρυθμίσεις περί θέσης σε διαθεσιμότητα και αργία με όσα ορίζει ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, με κατάργηση, αντιστοίχως, του άρθρου 60 εδάφ. β΄ ΚΔΣΕΔ (παρ. 3, 4 και 5). Στο άρθρο 63 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζονται οι ρυθμίσεις περί υποχρεωτικής αποχώρησης λόγω ορίου ηλικίας με τα ισχύοντα στην τακτική δικαιοσύνη και ορίζεται ότι οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων αποχωρούν με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, πλην των προέδρου, εισαγγελέα και αντιπροέδρων του αναθεωρητικού δικαστηρίου που αποχωρούν με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους (παρ. 6 και 7). Στο άρθρο 64 παρ. 1 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζεται με τα ισχύοντα στην τακτική δικαιοσύνη η ρύθμιση για τη διατήρηση τιμητικά του τίτλου της θέσης αποχωρούντος δικαστικού λειτουργού (παρ. 8). Καταργείται το

άρθρο 65Α ΚΔΣΕΔ, που προβλέπει απονομή βαθμού μετά την αποχώρηση και τη δυνατότητα ανάκλησης στην ενεργό υπηρεσία (παρ. 9).

Με το **άρθρο 8** του νομοσχεδίου τροποποιούνται πειθαρχικές διατάξεις των Κεφαλαίων ΙΕ΄, ΙΗ΄ και ΙΘ΄ ΚΔΣΕΔ, ως εξής: Στο άρθρο 71 ΚΔΣΕΔ απαλείφεται η αναφορά στην ιδιότητα των δικαστικών λειτουργών ως αξιωματικών (παρ. 1). Στο άρθρο 84 παρ. 3 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζονται τα πειθαρχικά συμβούλια του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων με αυτά της τακτικής δικαιοσύνης και ορίζεται πως πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και το επταμελές και το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου (παρ. 2). Στα άρθρα 86 και 87 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζεται η αρμοδιότητα των πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου με τα ισχύοντα στην τακτική δικαιοσύνη (παρ. 3). Στο άρθρο 89 ΚΔΣΕΔ ορίζεται πως τα πειθαρχικά συμβούλια του Αρείου Πάγου συγκροτούνται όπως ορίζει ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και στο άρθρο 90 ΚΔΣΕΔ προβλέπεται η συγκρότηση του πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου (παρ. 4). Στο άρθρο 96 περίπτ. β΄ ΚΔΣΕΔ ορίζεται πως ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου είναι αρμόδιος να ασκεί πειθαρχική δίωξη σε δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Γ΄ (παρ. 5).

Με το **άρθρο 9** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις των Κεφαλαίων ΚΕ΄, ΚΣΤ΄, ΚΖ΄ και ΚΗ΄ ΚΔΣΕΔ, περί επιθεώρησης, ως εξής: Στο άρθρο 131 ΚΔΣΕΔ εναρμονίζονται τα όργανα της επιθεώρησης με τα ισχύοντα στην τακτική δικαιοσύνη και ορίζεται ότι για τη διενέργεια της επιθεώρησης εφαρμόζονται

αναλογικά οι διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, με αντίστοιχη κατάργηση των άρθρων 132 έως 136 ΚΔΣΕΔ (παρ. 1 και 2). Στο άρθρο 137 ΚΔΣΕΔ ορίζεται ότι ο επιθεωρούμενος έχει δικαίωμα να προσφύγει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως (παρ. 3). Αντιστοίχως, στο άρθρο 138 παρ. 1 ΚΔΣΕΔ η αρμοδιότητα του προϊσταμένου της επιθεώρησης μεταβιβάζεται στο Συμβούλιο Επιθεώρησης (παρ. 4). Στο άρθρο 139 ΚΔΣΕΔ ορίζεται ότι η επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, αναλόγως εφαρμοζόμενες (παρ. 5).

Με το **άρθρο 10** του νομοσχεδίου τροποποιούνται τελικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΚΘ΄ ΚΔΣΕΔ, ως εξής: Στο άρθρο 140 ΚΔΣΕΔ ορίζεται πως το δικαστικό σώμα ενόπλων δυνάμεων υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης, την οποία ασκεί δια του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης που ιδρύεται στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου (παρ. 1). Καταργείται το άρθρο 142 ΚΔΣΕΔ, που προβλέπει βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργιών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων προς τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων (παρ. 2). Στο άρθρο 143 παρ. 4 ΚΔΣΕΔ η κατανομή των οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών και δικαστικών υπαλλήλων εναρμονίζεται με τις ρυθμίσεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως, με αντίστοιχη κατάργηση των παρ. 5 και 6 του ίδιου άρθρου (παρ. 3). Στο άρθρο 144 ΚΔΣΕΔ καταργείται η δικαιοδοσία των στρα-

τιωτικών δικαστηρίων για εγκλήματα στρατιωτικών δικαστών, οι οποίοι δωσικούν ενώπιον των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης (παρ. 4). Με το άρθρο 146 ΚΔΣΕΔ παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος με το οποίο κυρώνεται ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και ορίζεται ότι, μέχρι την έκδοσή του, παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του π.δ. 21/2002 (Α΄ 12) που δεν είναι αντίθετες στον παρόντα νόμο, ενώ οι υπόλοιπες καταργούνται από τη δημοσίευσή του (παρ. 5). Με το άρθρο 147 ΚΔΣΕΔ το καθεστώς της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης των δικαστικών λειτουργών της τακτικής δικαιοσύνης επεκτείνεται και στους δικαστικούς λειτουργούς του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων, οι οποίοι πάντως μπορούν να επιλέξουν επιπροσθέτως και τη συνέχιση της ασφάλισής τους στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού (Μ.Τ.Σ.), τον Ειδικό Κλάδο Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Στρατού (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Σ.) και τον Ειδικό Λογαριασμό Αλληλοβοήθειας Στρατού (Ε.ΛΟ.Α.Σ.) (παρ. 6).

Με το **άρθρο 11** του νομοσχεδίου τροποποιούνται μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Λ΄ ΚΔΣΕΔ, ως εξής: Στο άρθρο 149 ΚΔΣΕΔ ορίζεται ότι οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δεν έχουν στρατιωτική ιδιότητα και για αυτούς εκδίδονται δελτία αστυνομικής ταυτότητας, αλλά υπέρ αυτών δύναται να επεκταθούν παροχές ή διευκολύνσεις που προβλέπονται για τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων (παρ. 1). Καταργούνται τα άρθρα 150 έως 153 ΚΔΣΕΔ (παρ. 2).

Με το **Τρίτο Μέρος** (άρθρα 12-13) του προτεινόμενου νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4871/2021 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (Α΄ 246) και του π.δ.

6/2021 «Οργανισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Α΄ 7). Ειδικότερα:

Με το **άρθρο 12** του νομοσχεδίου τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4871/2021, προκειμένου να καθιερωθεί διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών για την κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. Με το **άρθρο 13** του νομοσχεδίου τροποποιείται ο Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκειμένου να ιδρυθεί Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου.

Με το **άρθρο 14** του νομοσχεδίου καταργείται το π.δ. 5/2009 «Κύρωση του Κανονισμού Οργάνωσης και Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

Με το ακροτελεύτιο **άρθρο 15** του νομοσχεδίου ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Σχέδιο νόμου

Εξομοίωση των μελών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων με τους τακτικούς δικαστές σε εκτέλεση του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η εξομοίωση των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων με τους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης, σε εκτέλεση του άρθρου 96 παράγραφος 5 του Συντάγματος όπως τροποποιήθηκε με το από 25 Νοεμβρίου 2019 ψήφισμα της Θ΄ Αναθεωρητικής Βουλής (Α΄ 187).

Μέρος Πρώτο

Τροποποίηση διατάξεων του Δεύτερου Βιβλίου του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ)

Άρθρο 2

Τροποποίηση διατάξεων του Πρώτου Κεφαλαίου του Δεύτερου Βιβλίου του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 167 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2287/1995 (Α΄ 20), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι στρατιωτικοί δικαστές και οι αναθεωρητές περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των άρθρων 87 και επόμενα του Συντάγματος και εξομοιώνονται ως προς όλα με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης».

2. Στις παραγράφους 3 του άρθρου 168, 1 του άρθρου 169 και 1 του άρθρου 170 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η λέξη «Υπουργού» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Υπουργού Δικαιοσύνης».

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 172 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «με απόφαση του Υπουργού» αντικαθίσταται από τη φράση «με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 172 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει καθήκοντα εισαγγελέα δεν μπορεί να ασκήσει καθήκοντα δικαστή ή ανακριτή στην ίδια υπόθεση. Δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει καθήκοντα δικαστή ή ανακριτή δεν μπορεί να ασκήσει εισαγγελικά καθήκοντα στην ίδια υπόθεση».

5. Το άρθρο 176 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 176

Αναπλήρωση ανακριτή

Τον ανακριτή, αν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει άλλος ανακριτής, που ορίζεται από τον πρόεδρο του στρατοδικείου, από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει άλλος ανακριτής ή αυτός που υπηρετεί απουσιάζει ή κωλύεται, ο πρό-

εδρος ορίζει άλλο στρατιωτικό δικαστή από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος ή κωλύεται, τον ανακριτή αναπληρώνει άλλος στρατιωτικός δικαστής, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου».

6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 177 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης» αντικαθίσταται από τη φράση «με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης».

7. Το άρθρο 178 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 178

Συγκρότηση στρατοδικείου

1. Το στρατοδικείο δικάζει ως τριμελές ή πενταμελές. Το τριμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, ένα στρατιωτικό δικαστή ή πάρεδρο και ένα στρατοδίκη. Το πενταμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, δύο ή τρεις στρατιωτικούς δικαστές ή έναν ή δύο στρατιωτικούς δικαστές και έναν πάρεδρο και έναν ή δύο στρατοδίκες.

2. Ο βαθμός των στρατοδικών που μετέχουν στη σύνθεση του στρατοδικείου μεταβάλλεται ανάλογα με το βαθμό του κατηγορουμένου, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

	Κατηγορούμενος	Στρατοδίκες
1	Στρατιώτης μέχρι και Υπολοχαγός	Τουλάχιστον Λοχαγός
2	Λοχαγός	Τουλάχιστον Ταγματάρχης

3	Ταγματάρχης	Τουλάχιστον Αντισυνταγματάρχες
4	Αντισυνταγματάρχης	Τουλάχιστον Συνταγματάρχες
5	Συνταγματάρχης	Τουλάχιστον Ταξίαρχοι
6	Ταξίαρχος	Τουλάχιστον Ταξίαρχοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου
7	Υποστράτηγος	Τουλάχιστον Υποστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου
8	Αντιστράτηγος	Τουλάχιστον Αντιστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου
9	Στρατηγός	Στρατηγοί αρχαιότεροι του κατηγορουμένου

3. Σε περίπτωση έλλειψης στρατοδικών του οικείου κλάδου οι στρατοδικές λαμβάνονται και από τους αντίστοιχους βαθμούς άλλων κλάδων των ενόπλων δυνάμεων. Εάν ο αριθμός των υπηρετούντων δεν επαρκεί, ως στρατοδικές μπορούν να ορισθούν και προσφάτως αποστρατευθέντες, με τη διαδικασία που ορίζεται με το διάταγμα της επόμενης παραγράφου, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή ανακαλούνται στην ενέργεια κατά τις κείμενες διατάξεις.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο τρόπος και οι λοιπές λεπτομέρειες της κλήρωσης των στρατοδικών.

5. Κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού για τη σύνθεση των ναυτοδικείων ή αεροδικείων λαμβά-

νονται υπόψη οι αντίστοιχοι βαθμοί του ναυτικού ή της αεροπορίας.

6. Το δικαστικό συμβούλιο του στρατοδικείου συντίθεται από τον πρόεδρο και δυο στρατιωτικούς δικαστές, από τους οποίους ο ένας μπορεί να είναι πάρεδρος».

8. Στο άρθρο 179 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 180 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «για τη σύνθεση του στρατοδικείου» αντικαθίσταται από τη φράση «για τον καθορισμό του βαθμού των στρατοδικών».

9. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 182 απαλείφεται η φράση «, ανεξάρτητα από το βαθμό του κατηγορουμένου και των στρατοδικών».

10. Το άρθρο 184 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 184

Δικαστικός γραμματέας

1. Σε κάθε στρατοδικείο τοποθετούνται ένας ή περισσότεροι δικαστικοί γραμματείς, οι οποίοι αποτελούν τη γραμματεία του.

2. Ο γραμματέας συντάσσει τα πρακτικά με ευθύνη δική του και του δικαστή που διευθύνει τη συνεδρίαση».

11. Στο άρθρο 185 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «αξιωματικός ή ανθυπασπιστής» απαλείφεται.

12. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 187 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η λέξη «Υπουργού» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Υπουργού Δικαιοσύνης».

Άρθρο 3

Τροποποίηση διατάξεων του Δεύτερου, Πέμπτου και Έκτου Κεφαλαίου του Δεύτερου Βιβλίου του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 193 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι στρατιωτικοί δεν υπάγονται στα στρατιωτικά, αλλά στα κοινά ποινικά δικαστήρια για:

α) εγκλήματα που διαπράττουν στο ακροατήριο οποιουδήποτε κοινού ποινικού δικαστηρίου, αν για αυτά ακολουθηθεί η αυτόφωρη διαδικασία.

β) κακουργήματα και πλημμελήματα που με ειδικούς νόμους έχουν υπαχθεί στα εφετεία».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 200 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα καταργείται και απαλείφεται η αρίθμηση της μόνης παραγράφου του άρθρου.

3. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 214 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα καταργείται.

4. Στο άρθρο 216 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 227 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα οι λέξεις «του Υπουργού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης».

5. Στο άρθρο 219 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «Ο πρόεδρος και οι στρατοδίκες» αντικαθίσταται από τη φράση «Οι στρατοδίκες».

6. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 228 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «ο Υπουργός με αιτιολογημένη απόφασή του μπορεί να αναβάλει ή να διακόψει» αντικαθίσταται από την φράση «οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης

με αιτιολογημένη απόφασή τους μπορούν να αναβάλουν ή να διακόψουν».

7. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 228 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα η φράση «Την άρση της αναβολής ή διακοπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1, μπορεί να διατάξει ο Υπουργός» αντικαθίσταται από τη φράση «Με όμοια απόφαση μπορεί να διαταχθεί η άρση της αναβολής ή διακοπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1».

Μέρος Δεύτερο

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΚΔΣΕΔ)

Άρθρο 4

Γενικές διατάξεις

1. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΚΔΣΕΔ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2304/1995 (Α΄ 83), αναφέρεται ο Υπουργός ή το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, νοείται ο Υπουργός ή το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

2. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αναφέρεται η Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας νοείται το Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 5

Τροποποίηση των περί πεδίου εφαρμογής, διορισμού, καθηκόντων, ασυμβιβάστων, δικαιωμάτων, δοκιμαστικής υπηρεσίας και μητρώου διατάξεων των Κεφαλαίων Α΄, Β΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ και Ζ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το άρθρο 1 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΚΔΣΕΔ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2304/1995 (Α΄ 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στους δικαστικούς λειτουργούς του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων.

2. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 40 έως 126 του ν. 4938/2022 “Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και λοιπές διατάξεις” (Α΄ 109)».

2. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Β΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής: «Κεφάλαιο Β΄, Διορισμός».

3. Το άρθρο 3 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Διορισμός

1. Σε θέση παρέδρου διορίζεται αυτός που αποφοίτησε επιτυχώς από την Εθνική Σχολή Δικαστι-

κών Λειτουργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4871/2021 (Α΄ 246).

2. Για τη διαδικασία, την ανάκληση, τα προσόντα και κωλύματα διορισμού και τον αναδιορισμό δικαστικών λειτουργών εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 46 του ν. 4938/2022».

4. Τα άρθρα 4 έως 20 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται.

5. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από το νόμο. Ο δικαστικός λειτουργός που μετέχει υποδεικνύεται από τον δικαστή ή τον εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή τις επιτροπές, εκτός εάν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου. Ειδικώς στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, ως Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να ορίζεται μέλος το οποίο δεν έχει τη δικαστική ιδιότητα.

3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Καθήκοντα σχετι-

κά με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών θεωρούνται δικαστικά».

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

7. Το άρθρο 29 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δικαστικοί λειτουργοί έχουν τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις των άρθρων 50 έως 56 του ν. 4938/2022, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως».

8. Τα άρθρα 30 έως 36 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται.

Άρθρο 6

Τροποποίηση των περί υπηρεσιακής κατάστασης διατάξεων των Κεφαλαίων Η΄, Θ΄ και Ι΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών ενεργούνται με προεδρικά διατάγματα, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού, μέσα σε ένα μήνα από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων, η δε προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της μηνιαίας προθεσμίας από την κένωση ή την κατανομή».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 42 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Η επιλογή του Προέδρου, του Εισαγγελέα και των Αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου γίνεται μεταξύ όλων των υπηρετούντων αναθεωρητών Β΄ και Γ΄. Οι αναθεωρητές που επιλέγονται για τη θέση του Προέδρου ή του Εισαγγελέα προάγονται σε αναθεωρητές Α΄ και οι αναθεωρητές που επιλέγονται σε θέση αντιπροέδρου προάγονται σε αναθεωρητές Β΄».

3. Το υπό στοιχείο δ΄ τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

4. Στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 49 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων η φράση «του ΚΥ.Σ.Ε.Α. ή» απαλείφεται.

5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 49 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 52 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξομοιώνονται βαθμολογικά: α. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας Εφετών. β. Οι Αναθεωρητές και οι Εφέτες. γ. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Α΄ και Β΄ και οι Πρόεδροι Πρωτοδικών. δ΄ Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Γ΄ και Δ΄ και οι Πρωτοδίκες. ε΄ Οι Πάρεδροι του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων και οι Πάρεδροι των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων».

7. α. Στο άρθρο 52 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων υπάγονται στο ειδικό μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών, όπως εκάστοτε ισχύει, σύμφωνα με τη βαθμολογική αντιστοιχία της παραγράφου 1. Το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος είναι εφαρμοστέο και για τις διαφορές σχετικά με τις κάθε είδους αποδοχές και τις συντάξεις των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων».

β. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου είναι εφαρμοστέα από 1.1.2025. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφάπαξ ή τμηματική καταβολή της διαφοράς που προκύπτει έναντι των καταβληθεισών από την ημερομηνία αυτή έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αποδοχών.

Άρθρο 7

Τροποποίηση των περί Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, προσωρινής αργίας και λύσης της υπηρεσιακής σχέσης διατάξεων των Κεφαλαίων ΙΑ΄, ΙΒ΄ και ΙΓ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το άρθρο 54 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 54

Έδρα, σύνθεση και λειτουργία

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο της στρατι-

ωτικής δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Αρείου Πάγου. Συγκροτείται από πέντε μέλη, εκτός εάν πρόκειται να αποφασίσει επί προσφυγής, οπότε συγκροτείται από ένδεκα μέλη. Τακτικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι ο Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και τρία ή εννιά μέλη, για την πενταμελή ή ενδεκαμελή σύνθεση αντιστοίχως, που ορίζονται με κλήρωση. Ένα (1) ή τρία (3) μέλη, για την πενταμελή ή ενδεκαμελή σύνθεση αντιστοίχως, είναι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και τα υπόλοιπα Αρεοπαγίτες. Στο Συμβούλιο μετέχουν χωρίς ψήφο ο Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, οι οποίοι καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για κάθε κρινόμενο ζήτημα. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο επιλέγει τον Πρόεδρο, τον Εισαγγελέα και τους Αντιπροέδρους του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.

2. Για την κλήρωση, τη θητεία, την αντικατάσταση, αναπλήρωση και εξαίρεση των μελών και τη γραμματεία του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 3 έως 11 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022».

2. Τα άρθρα 55, 56 και 57 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται.

3. Ο τίτλος του Κεφαλαίου ΙΒ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής: «Διαθεσιμότητα και αργία δικαστικών λειτουργιών».

4. Το άρθρο 60 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη θέση δικαστικών λειτουργών σε διαθεσιμότητα και αργία εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 67 έως 69 του ν. 4938/2022».

5. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 61 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δικαστικοί λειτουργοί αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται σε κάθε περίπτωση ως ημέρα που συμπληρώνεται το όριο αυτό η 30ή Ιουνίου του έτους της αποχώρησης του δικαστικού λειτουργού».

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ηλικία των αποχωρούντων δικαστικών λειτουργών αποδεικνύεται κατά το άρθρο 43 του ν. 4938/2022».

8. Η παράγραφος 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο δικαστικός λειτουργός, που συμπλήρωσε τριάντα (30) χρόνια πραγματική υπηρεσία δικαστικού

λειτουργού ή αποχωρεί λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε και μετά τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Αυτό μνημονεύεται στο προεδρικό διάταγμα αποχώρησης από την υπηρεσία».

9. Το άρθρο 65Α του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

Άρθρο 8

Τροποποίηση των πειθαρχικών διατάξεων των Κεφαλαίων ΙΕ΄, ΙΗ΄ και ΙΘ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 71 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων οι λέξεις «ή ως αξιωματικού» απαλείφονται.

β. Στην παρ. 2 του άρθρου 71 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων οι λέξεις «και αξιωματικών» απαλείφονται.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 84 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα συμβούλια που ασκούν πειθαρχική δικαιοδοσία είναι:

α. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.

β. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου της παραγράφου 7 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022.

γ. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρεί-

ου Πάγου της παραγράφου 8 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022».

3. Τα άρθρα 86 και 87 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 86

Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου

1. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο:

α. Σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους Αναθεωρητές και Στρατιωτικούς Δικαστές Α΄ και Β΄.

β. Σε δεύτερο βαθμό, να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.

2. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 87

Αρμοδιότητα πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου

Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου είναι αρμόδιο σε πρώτο βαθμό να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και τον βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Γ΄».

4. Τα άρθρα 89 και 90 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 89

Συγκρότηση πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου

Το επταμελές και το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου συγκροτούνται και λειτουργούν όπως ορίζει το άρθρο 115 του ν. 4938/2022.

Άρθρο 90

Συγκρότηση πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου

1. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Πρόεδρο, και τέσσερις Αναθεωρητές Γ΄.

2. Οι Αναθεωρητές που μετέχουν στο συμβούλιο της παραγράφου 1 ορίζονται κάθε χρόνο με κλήρωση. Η κλήρωση γίνεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε χρόνου σε δημόσια συνεδρίαση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Σε μια κληρωτίδα τίθενται ως κλήροι σφαιρίδια αδιαφανή με τα ονόματα όλων των Αναθεωρητών Γ΄ και ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου εξάγει διαδοχικώς οκτώ σφαιρίδια. Οι Αναθεωρητές των οποίων τα ονόματα αναφέρονται στα τέσσερα πρώτα σφαιρίδια αποτελούν τα τακτικά μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου και εκείνοι που αναφέρονται στα επόμενα τέσσερα σφαιρίδια αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη.

3. Εάν ο αριθμός των Αναθεωρητών δεν επαρκεί

για τη συγκρότηση του συμβουλίου, το συμβούλιο συμπληρώνεται με Αρεοπαγίτες, οι οποίοι κληρώνονται με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του ν. 4938/2022. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση.

4. Τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά της κληρώσεώς τους αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη που απουσιάζουν ή κωλύονται. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ελλείψεως τακτικού μέλους, μέχρι να γίνει συμπληρωματική κλήρωση.

5. Η θητεία των μελών του συμβουλίου της παραγράφου 1 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Η θητεία των μελών που κληρώνονται συμπληρωματικά διαρκεί μέχρι τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

6. Καθήκοντα γραμματέα στα παραπάνω συμβούλια ασκεί ο δικαστικός γραμματέας που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου».

5. Η περίπτωση β΄ του άρθρου 96 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου για τους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Γ΄».

Άρθρο 9

Τροποποίηση των περί επιθεώρησης διατάξεων των Κεφαλαίων ΚΕ΄, ΚΣΤ΄, ΚΖ΄ και ΚΗ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το άρθρο 131 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 131

Όργανα επιθεώρησης

1. Σε επιθεώρηση υπόκεινται όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων.

2. Ο πρόεδρος, ο εισαγγελέας και οι αντιπρόεδροι του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου επιθεωρούνται από αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου. Την επιθεώρηση όλων των υπόλοιπων δικαστικών λειτουργών ενεργεί αρεοπαγίτης ή αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

3. Ο πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ενεργεί ετήσια επιθεώρηση των στρατιωτικών δικαστηρίων και ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ετήσια επιθεώρηση των εισαγγελιών, παράλληλα προς την επιθεώρηση του επιθεωρητή αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

4. Για τη διενέργεια της επιθεώρησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Μέρους Τρίτου του Δεύτερου Τμήματος του ν. 4938/2022».

2. Τα άρθρα 132 έως 136 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται.

3. Το άρθρο 137 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 137

Προσφυγή του επιθεωρούμενου

Ο επιθεωρούμενος έχει δικαίωμα να προσφύγει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του ν. 4938/2022, σύμφωνα με το άρθρο 105 του ίδιου νόμου, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως».

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 138 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ανικανότητα ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια δικαστικού λειτουργού, ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, δια του προέδρου του, ο οποίος τη διαβιβάζει με τις παρατηρήσεις του στο αρμόδιο όργανο, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία της οριστικής παύσης».

5. Το άρθρο 139 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 139

Η επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 107 του ν. 4938/2022, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως».

Άρθρο 10

Τροποποίηση των τελικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΚΘ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το άρθρο 140 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 140

1. Το δικαστικό σώμα ενόπλων δυνάμεων υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.
2. Στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης ιδρύεται Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.
3. Οι προβλεπόμενες από τον Κώδικα αρμοδιότητες του Υπουργού Δικαιοσύνης δεν μεταβιβάζονται σε άλλα όργανα και ασκούνται δια του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης».

2. Το άρθρο 142 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργείται.

3. α. Η παράγραφος 4 του άρθρου 143 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών γίνεται με προεδρικό διάταγμα και των δικαστικών υπαλλήλων με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4938/2022, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως. Η υφιστάμενη κατανομή οργανικών θέσεων διατηρείται σε ισχύ, έως ότου τροποποιηθεί, συμπληρωθεί, αντικατασταθεί ή καταργηθεί με τη διαδικασία της παρόντος άρθρου».

β. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 143 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται.

4. Το άρθρο 144 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δωσιδικούν, για τα παρ' αυτών πραττόμενα εγκλήματα, ενώπιον των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τους δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης».

5. Το άρθρο 146 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης εκδίδεται, εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, προεδρικό διάταγμα με το οποίο κυρώνεται ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Με τον Κανονισμό καθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία των στρατιωτικών δικαστηρίων, στη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της ολομέλειάς τους, στη διάρκεια του δικαστικού έτους και των δικαστικών διακοπών, στις προϋποθέσεις και την αρμοδιότητα χορήγησης των αδειών των δικαστικών λειτουργών, στον τρόπο κατάρτισης και το περιεχόμενο των κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων, που καταρτίζονται από αυτά, στην πειθαρχική δικαιοδοσία των προέδρων και εισαγγελέων των στρατιωτικών δικαστηρίων επί του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτά, στην οργάνωση και τις αρμοδιότητες του

Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης, και σε κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται στον παρόντα Κώδικα ή, κατά παραπομπή του, στο ν. 4938/2022 και απαιτεί ειδικότερη ρύθμιση.

2. Μέχρι την έκδοση του διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου παραμένει σε ισχύ το π.δ. 21/2002 “Κανονισμός Οργανώσεως και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου” (Α΄ 12) κατά το μέρος που δεν είναι αντίθετο στον παρόντα νόμο. Διατάξεις του διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου που είναι αντίθετες στον παρόντα νόμο καταργούνται από τη δημοσίευσή του».

6. Το άρθρο 147 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων υπάγονται με τους ίδιους όρους στην υποχρεωτική ασφάλιση που υπάγονται και οι δικαστικοί λειτουργοί της τακτικής δικαιοσύνης.

2. Δικαστικοί λειτουργοί που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ασφαλίζονται στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού (Μ.Τ.Σ.), τον Ειδικό Κλάδο Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Στρατού (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Σ.) και τον Ειδικό Λογαριασμό Αλληλοβοήθειας Στρατού (Ε.ΛΟ.Α.Σ.) μπορούν να επιλέξουν τη συνέχιση της ασφάλισής τους σε αυτά».

Άρθρο 11

Τροποποίηση των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Λ΄ του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων

1. Το άρθρο 149 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δεν έχουν στρατιωτική ιδιότητα. Κάθε διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης, κατά το μέρος που αναφέρεται σε στρατιωτική ιδιότητα των δικαστικών λειτουργών ή την υπονοεί, καταργείται.

2. Για τους δικαστικούς λειτουργούς εκδίδονται δελτία αστυνομικής ταυτότητας, κατά τις κείμενες διατάξεις. Μέχρι την έκδοση των αστυνομικών ταυτοτήτων, ειδικά δελτία ταυτότητας που έχουν ήδη εκδοθεί διατηρούν την αποδεικτική τους ισχύ.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, και υπό την επιφύλαξη τήρησης της παραγράφου 2 του άρθρου 147 του παρόντος, μπορεί να επεκτείνονται σε δικαστικούς λειτουργούς παροχές ή διευκολύνσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων.

4. Για τις ανάγκες εφαρμογής των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της προηγούμενης παραγράφου, η βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού

σώματος ενόπλων δυνάμεων προς τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων είναι η ακόλουθη:

α. Αναθεωρητής Α΄ - Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι
 β. Αναθεωρητής Β΄ - Υποστράτηγος και αντίστοιχοι
 γ. Αναθεωρητής Γ΄ - Ταξίαρχος και αντίστοιχοι
 δ. Στρατιωτικός Δικαστής Α΄ - Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι
 ε. Στρατιωτικός Δικαστής Β΄ - Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι
 στ. Στρατιωτικός Δικαστής Γ΄ - Ταγματάρχης και αντίστοιχοι
 ζ. Στρατιωτικός Δικαστής Δ΄ - Λοχαγός και αντίστοιχοι
 η. Πάρεδρος Στρατιωτικού Δικαστηρίου - Υπολοχαγός και αντίστοιχοι».

2. Τα άρθρα 150 έως 153 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων καταργούνται

Μέρος Τρίτο

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4871/2021 και του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Άρθρο 12

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4871/2021 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών

1. Η περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) η επιλογή, η κατάρτιση και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να καταλά-

βουν θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των στρατιωτικών δικαστηρίων, καθώς και η διαρκής επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών και»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν. 4871/2021 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών για τις ακόλουθες κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών, αα) του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αβ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, γ) Εισαγγελέων για την πλήρωση θέσεων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων, δ) Ειρηνοδικών για την πλήρωση θέσεων δοκίμων Ειρηνοδικών και ε) Στρατιωτικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του ν. 4871/2021 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με τις ως άνω αιτήσεις δηλώνουν επίσης την κα-

τεύθυνση στην οποία επιθυμούν να διαγωνιστούν, ήτοι κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης, κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και Ειρηνοδικών, κατεύθυνση Εισαγγελέων και κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης».

4. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 18 του ν. 4871/2021 προστίθεται παράγραφος 4Α ως εξής:

«4Α. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης αποτελείται από:

- α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου,
- β) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου,
- γ) τον Πρόεδρο ή τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου,
- δ) ένα μέλος Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα του Καθηγητή ποινικού δικαίου των Νομικών Σχολών της Χώρας και
- ε) έναν δικηγόρο με εικοσιπενταετή τουλάχιστον πραγματική δικηγορική υπηρεσία με ειδική ενασχόληση στο ποινικό ή το διοικητικό δίκαιο».

5. Μετά το εδάφιο με στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν. 4871/2021 προστίθεται εδάφιο υπό στοιχείο δ' ως εξής:

«δ) Κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης: δα) γενική νομική παιδεία, δβ) πρακτικό με έμφαση στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία, δγ) πρακτικό με έμφαση στο στρατιωτικό ποινικό δίκαιο (ουσιαστικό, δικονομία και οργανισμό των στρατιωτικών δικαστηρίων), και δδ) πρακτικό με έμφαση στο συνταγματικό και διοικητικό δίκαιο».

6. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4871/2021 προστίθεται εδάφιο με στοιχείο δ' ως εξής:

«δ) Κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: δα) στο ποινικό δίκαιο, δβ) στην ποινική δικονομία και δγ) στο στρατιωτικό ποινικό δίκαιο».

7. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 28 του ν. 4871/2021 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) έναν (1) Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, β) τον Πρόεδρο ή τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και γ) έναν (1) Αναθεωρητή».

8. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 4871/2021 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πρακτική άσκηση των υποψηφίων παρέδρων των στρατιωτικών δικαστηρίων πραγματοποιείται στα στρατιωτικά δικαστήρια της Θεσσαλονίκης και των Αθηνών».

Άρθρο 13

Τροποποίηση διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 19 του π.δ. 6/2021 «Οργανισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Α' 7) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης συγκροτείται από τα ακόλουθα τμήματα: α) Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων,

β) Τμήμα Δικαστικών Λειτουργιών, γ) Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης».

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 19 του π.δ. 6/2021 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος:

αα) στην ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση στρατιωτικών δικαστηρίων και στον περιορισμό ή στην επέκταση των περιφερειών τους, τον προσδιορισμό των εδρών των δικαστηρίων και των μεταβολών αυτών καθώς και τον καθορισμό των μεταβατικών εδρών τους,

ββ) στη δημοσίευση των κανονισμών της εσωτερικής υπηρεσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων,

γγ) στη μέριμνα για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών στα στρατιωτικά δικαστήρια και στις εισαγγελίες τους,

δδ) στην επικουρία του Υπουργού Δικαιοσύνης για την άσκηση της συνταγματικής του αρμοδιότητας για την έγερση πειθαρχικής αγωγής και την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν τη διαδικασία άσκησης πειθαρχικού ελέγχου των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,

- εε) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων και τη μέριμνα για την κοινοποίησή τους στους επιθεωρούμενους,
- στστ) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεωρήσεως για τη λειτουργία κάθε στρατιωτικού δικαστηρίου και εισαγγελίας, την τήρηση ιδιαίτερων φακέλων κατά επιθεωρούμενο δικαστήριο και τη μελέτη των μέτρων που περιλαμβάνονται σε αυτές με σκοπό την εισήγηση για ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών,
- ζζ) στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,
- ηη) στη ρύθμιση κάθε θέματος που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,
- θθ) στη μέριμνα για την πλήρωση των κενών θέσεων των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,
- ιι) στην επιμέλεια οργάνωσης και φύλαξης του ατομικού μητρώου των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,
- ιαια) στη ρύθμιση των θεμάτων για τις εκτός έδρας μετακινήσεις των δικαστικών λειτουργιών των ενόπλων δυνάμεων,
- ιβιβ) στην υποβολή των αναγκαίων στοιχείων στο Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων για την υποβολή του έργου του».

3. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται η Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας νοείται το Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης της Διεύθυνσης Ορ-

γάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 14

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το π.δ. 5/2009 «Κύρωση του Κανονισμού Οργάνωσης και Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» (Α΄ 119), όπως και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Πίνακας τροποποιούμενων - καταργούμενων διατάξεων

Ισχύουσα διάταξη

Προτεινόμενη διάταξη

Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας, ν. 2287/1995	
<p>Άρθρο 167 παρ. 2 Οι στρατιωτικοί δικαστές και οι αναθεωρητές περιβάλλονται με εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας.</p>	<p>Οι στρατιωτικοί δικαστές και οι αναθεωρητές περιβάλλονται με τις εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των άρθρων 87 και επόμενα του Συντάγματος και εξομοιώνονται ως προς όλα με τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής δικαιοσύνης.</p>
<p>Άρθρο 168 παρ. 3 Τα στρατιωτικά δικαστήρια μπορούν, με απόφαση του Υπουργού, να χωρίζονται σε τμήματα.</p>	<p>Τα στρατιωτικά δικαστήρια μπορούν, με απόφαση του Υπουργού, να χωρίζονται σε τμήματα.</p>
<p>Άρθρο 169 παρ. 1 Αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, τα στρατιωτικά δικαστήρια συνεδριάζουν στα δικαστικά καταστήματα που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού. Ο πρόεδρος ορίζει την αίθουσα συνεδριάσεων κάθε δικαστηρίου με πράξη του, που κοινοποιείται στο δικηγορικό σύλλογο και δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο τρόπο.</p>	<p>Αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, τα στρατιωτικά δικαστήρια συνεδριάζουν στα δικαστικά καταστήματα που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο πρόεδρος ορίζει την αίθουσα συνεδριάσεων κάθε δικαστηρίου με πράξη του, που κοινοποιείται στο δικηγορικό σύλλογο και δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο τρόπο.</p>
<p>Άρθρο 170 παρ. 1 Στην αίθουσα συνεδριάσεων υπάρχει ιδιαίτερη έδρα για το δικαστήριο,</p>	<p>Στην αίθουσα συνεδριάσεων υπάρχει ιδιαίτερη έδρα για το δικαστήριο,</p>

ειδικά έδρανα για τους δικηγόρους και χωριστές θέσεις για τους διαδίκους, τους κατηγορουμένους, τους μάρτυρες και τους ακροατές. Οι λεπτομέρειες της διαρρύθμισης των αιθουσών των συνεδριάσεων των δικαστηρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού.

Άρθρο 172 παρ. 4

Τους στρατιωτικούς δικαστές κάθε δικασίμου ορίζει ο πρόεδρος του στρατοδικείου από αυτούς που υπηρετούν ή έχουν διατεθεί στο δικαστήριο. Οι στρατοδίκες επιλέγονται με κλήρωση, από πίνακα των αξιωματικών του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 που υπηρετούν στην έδρα και αν αυτοί δεν επαρκούν, στην περιφέρεια του δικαστηρίου. Η κλήρωση γίνεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα, για τις δικασίμους του επόμενου μήνα. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τον τρόπο σύνταξης του πίνακα, τους λόγους ανικανότητας και τα κωλύματα αναγραφής σε αυτόν, καθώς και με την κλήρωση των στρατοδικών, ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 172 παρ. 5

Για την εφαρμογή των δικονομικών διατάξεων αυτού του Κώδικα, οι στρατιωτικοί δικαστές θεωρούνται αρχαιότεροι από τους ομοιοβάθμους τους στρατοδίκες που μετέχουν στη σύνθεση του στρατοδικείου.

ειδικά έδρανα για τους δικηγόρους και χωριστές θέσεις για τους διαδίκους, τους κατηγορουμένους, τους μάρτυρες και τους ακροατές. Οι λεπτομέρειες της διαρρύθμισης των αιθουσών των συνεδριάσεων των δικαστηρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Τους στρατιωτικούς δικαστές κάθε δικασίμου ορίζει ο πρόεδρος του στρατοδικείου από αυτούς που υπηρετούν ή έχουν διατεθεί στο δικαστήριο. Οι στρατοδίκες επιλέγονται με κλήρωση, από πίνακα των αξιωματικών του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 που υπηρετούν στην έδρα και αν αυτοί δεν επαρκούν, στην περιφέρεια του δικαστηρίου. Η κλήρωση γίνεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα, για τις δικασίμους του επόμενου μήνα. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τον τρόπο σύνταξης του πίνακα, τους λόγους ανικανότητας και τα κωλύματα αναγραφής σε αυτόν, καθώς και με την κλήρωση των στρατοδικών, ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει καθήκοντα εισαγγελέα δεν μπορεί να ασκήσει καθήκοντα δικαστή ή ανακριτή στην ίδια υπόθεση. Δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει καθήκοντα δικαστή ή ανακριτή δεν μπορεί να ασκήσει

<p>Άρθρο 176 Βαθμός και αναπλήρωση ανακριτή</p> <p>1. Ο βαθμός του ανακριτή δεν εξαρτάται από το βαθμό του κατηγορουμένου.</p> <p>2. Τον ανακριτή, αν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει άλλος ανακριτής, που ορίζεται από τον πρόεδρο του στρατοδικείου, από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει άλλος ανακριτής ή αυτός που υπηρετεί απουσιάζει ή κωλύεται, ο πρόεδρος ορίζει άλλο στρατιωτικό δικαστή από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος ή κωλύεται, τον ανακριτή αναπληρώνει άλλος στρατιωτικός δικαστής, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.</p> <p>Άρθρο 177 παρ. 1 Αν υπάρχει έλλειψη δικαστικών λειτουργών στην έδρα του στρατοδικείου, μπορεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, να ανατεθούν καθήκοντα προέδρου, εισαγγελέα, ανακριτών και μελών στρατοδικείου σε δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, που υπηρετούν στην έδρα του στρατοδικείου, κατά την αντιστοιχία τους προς τους βαθμούς των πρώτων.</p> <p>Άρθρο 178 Συγκρότηση στρατοδικείου - Βαθμός προέδρου και μελών</p> <p>1. Το στρατοδικείο δικάζει ως</p>	<p>εισαγγελικά καθήκοντα στην ίδια υπόθεση.</p> <p>Αναπλήρωση ανακριτή</p> <p>Τον ανακριτή, αν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει άλλος ανακριτής, που ορίζεται από τον πρόεδρο του στρατοδικείου, από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει άλλος ανακριτής ή αυτός που υπηρετεί απουσιάζει ή κωλύεται, ο πρόεδρος ορίζει άλλο στρατιωτικό δικαστή από αυτούς που υπηρετούν στο ίδιο δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος ή κωλύεται, τον ανακριτή αναπληρώνει άλλος στρατιωτικός δικαστής, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου</p> <p>Αν υπάρχει έλλειψη δικαστικών λειτουργών στην έδρα του στρατοδικείου, μπορεί με κοινή απόφαση του Υπουργών Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, να ανατεθούν καθήκοντα προέδρου, εισαγγελέα, ανακριτών και μελών στρατοδικείου σε δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, που υπηρετούν στην έδρα του στρατοδικείου, κατά την αντιστοιχία τους προς τους βαθμούς των πρώτων.</p> <p>Συγκρότηση στρατοδικείου</p> <p>1. Το στρατοδικείο δικάζει ως τριμερές ή πενταμερές. Το τριμερές</p>
---	---

<p>τριμελές ή πενταμελές, το τριμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, από ένα στρατιωτικό δικαστή ή πάρεδρο και από ένα στρατοδίκη. Το πενταμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, από δύο ή τρεις στρατιωτικούς δικαστές ή από έναν ή δύο στρατιωτικούς δικαστές και έναν πάρεδρο και από έναν ή δύο στρατοδίκες. Οι στρατοδίκες δεν επιτρέπεται να έχουν βαθμό ανώτερο από το βαθμό του προέδρου. Στη σύνθεση του στρατοδικείου δεν μπορεί να μετάρχει ο ανακριτής της υπόθεσης.</p> <p>2. Ο βαθμός του προέδρου και των στρατοδικών που μετέχουν στη σύνθεση του στρατοδικείου μεταβάλλεται ανάλογα με το βαθμό του κατηγορουμένου, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:</p> <p>Κατηγορούμενος Στρατοδίκες</p> <p>1 Στρατιώτης μέχρι και Υπολοχαγός Τουλάχιστον Λοχαγοί</p> <p>2 Λοχαγός Τουλάχιστον Ταγματάρχες</p> <p>3 Ταγματάρχης Τουλάχιστον Αντισυνταγματάρχες</p> <p>4 Αντισυνταγματάρχης Τουλάχιστον Συνταγματάρχες</p> <p>5 Συνταγματάρχης Τουλάχιστον Ταξίαρχοι</p> <p>6 Ταξίαρχος Τουλάχιστον Ταξίαρχοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>7 Υποστράτηγος Τουλάχιστον Υποστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>8 Αντιστράτηγος Τουλάχιστον Αντιστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p>	<p>Το τριμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, ένα στρατιωτικό δικαστή ή πάρεδρο και ένα στρατοδίκη. Το πενταμελές στρατοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο, δύο ή τρεις στρατιωτικούς δικαστές ή έναν ή δύο στρατιωτικούς δικαστές και έναν πάρεδρο και έναν ή δύο στρατοδίκες.</p> <p>2. Ο βαθμός των στρατοδικών που μετέχουν στη σύνθεση του στρατοδικείου μεταβάλλεται ανάλογα με το βαθμό του κατηγορουμένου, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:</p> <p>Κατηγορούμενος Στρατοδίκες</p> <p>1 Στρατιώτης μέχρι και Υπολοχαγός Τουλάχιστον Λοχαγοί</p> <p>2 Λοχαγός Τουλάχιστον Ταγματάρχες</p> <p>3 Ταγματάρχης Τουλάχιστον Αντισυνταγματάρχες</p> <p>4 Αντισυνταγματάρχης Τουλάχιστον Συνταγματάρχες</p> <p>5 Συνταγματάρχης Τουλάχιστον Ταξίαρχοι</p> <p>6 Ταξίαρχος Τουλάχιστον Ταξίαρχοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>7 Υποστράτηγος Τουλάχιστον Υποστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>8 Αντιστράτηγος Τουλάχιστον Αντιστράτηγοι αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p>
--	--

<p>9 Στρατηγός Στρατηγοί αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>3. Στις περιπτώσεις 5, 6 και 7 του πίνακα ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ορίζει, κατόπιν αιτήσεως του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατοδικείου, το μέλος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου που θα προεδρεύσει.</p> <p>4. Στις περιπτώσεις που προεδρεύει του στρατοδικείου ο Πρόεδρος ή μέλος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ή Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή Αρεοπαγίτης, ο τακτικός πρόεδρος μετέχει υποχρεωτικά στη σύνθεση.</p> <p>5. Στις περιπτώσεις 1 έως και 4 του πίνακα, οι στρατιωτικοί δικαστές που μετέχουν στη σύνθεση του στρατοδικείου έχουν βαθμό στρατιωτικού δικαστή Α ή Β ή Γ ή Δ ή παρέδρου, στις δε περιπτώσεις 5 έως και 9 πρέπει να έχουν βαθμό στρατιωτικού δικαστή Α ή Β ή Γ. Σε περίπτωση έλλειψης ή κωλύματος ο ένας μόνος από αυτούς μπορεί να αναπληρωθεί από στρατιωτικό δικαστή Δ (όπως η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με το άρθρο τέταρτο παρ. 2 του ν. 4432/2016).</p> <p>6. Στην περίπτωση 8 του πίνακα οι στρατοδικές λαμβάνονται, αν χρειασθεί, και από τους αντίστοιχους βαθμούς άλλων κλάδων των ενόπλων δυνάμεων. Σε περίπτωση έλλειψης, ο</p>	<p>9 Στρατηγός Στρατηγοί αρχαιότεροι του κατηγορουμένου</p> <p>3. Σε περίπτωση έλλειψης στρατοδικών του οικείου κλάδου οι στρατοδικές λαμβάνονται και από τους αντίστοιχους βαθμούς άλλων κλάδων των ενόπλων δυνάμεων. Εάν ο αριθμός των υπηρετούντων δεν επαρκεί, ως στρατοδικές μπορούν να ορισθούν και προσφάτως αποστρατευθέντες, με τη διαδικασία που ορίζεται με το διάταγμα της επόμενης παραγράφου, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή ανακαλούνται στην ενέργεια κατά τις κείμενες διατάξεις.</p> <p>4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο τρόπος και οι λοιπές λεπτομέρειες της κλήρωσης των στρατοδικών.</p> <p>5. Κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού για τη σύνθεση των ναυτοδικείων ή αεροδικείων λαμβάνονται υπόψη οι αντίστοιχοι βαθμοί του ναυτικού ή της αεροπορίας.</p> <p>6. Το δικαστικό συμβούλιο του στρατοδικείου συντίθεται από τον πρόεδρο και δυο στρατιωτικούς δικαστές, από τους οποίους ο ένας μπορεί να είναι πάρεδρος</p>
--	--

εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, μετά από αίτηση του εισαγγελέα του αρμόδιου στρατοδικείου, στέλνει στον πρόεδρο του στρατοδικείου αυτού κατάσταση με τα ονόματα στρατηγών, ναυάρχων, πτεράρχων αντιστρατήγων, αντιναυάρχων και αντιπτεράρχων, οι οποίοι αποστρατεύθηκαν την τελευταία πενταετία και πριν από την αποστρατεία τους ήταν αρχαιότεροι του κατηγορουμένου. Αν η κατάσταση έχει λιγότερους από οκτώ, λόγω έλλειψης, η πενταετία αυξάνει ανά έτος μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός αυτός. Έναν τουλάχιστον μήνα πριν από τη δικάσιμο, ο πρόεδρος του στρατοδικείου με κλήρωση επιλέγει από αυτούς τον απαιτούμενο αριθμό τακτικών και αναπληρωματικών, οι οποίοι και ανακαλούνται στην ενέργεια από τον Υπουργό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και διατίθενται στον πρόεδρο του στρατοδικείου για να μετάρχουν στη σύνθεση ως στρατοδίκες.

7. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται ανάλογα και στην περίπτωση 9 του πίνακα, οπότε αν κληρωθούν αντιστράτηγοι, αντιναύαρχοι, απονέμεται σε αυτούς ο βαθμός του στρατηγού, ναυάρχου ή πτεράρχου αντίστοιχα, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του στρατοδικείου.

8. Ο τρόπος και οι λοιπές λεπτομέρειες της κλήρωσης των στρατοδικών στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού.

9. Κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού για τη σύνθεση των ναυτοδικείων ή αεροδικείων λαμβάνονται υπόψη οι αντίστοιχη

<p>βαθμοί του ναυτικού ή της αεροπορίας.</p> <p>10. Το δικαστικό συμβούλιο του στρατοδικείου συντίθεται από τον πρόεδρο και δυο στρατιωτικούς δικαστές, από τους οποίους ο ένας μπορεί να είναι πάρεδρος.</p> <p>Άρθρο 179 Σύνθεση με συγκατηγορούμενους διαφόρου βαθμού και σε περίπτωση συνάφειας Σε περίπτωση συμμετοχής ή συνάφειας, για τη σύνθεση του στρατοδικείου λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του ανωτέρου από τους κατηγορούμενους.</p> <p>Άρθρο 180 παρ. 1 Αν κατηγορείται απόστρατος στρατιωτικός για πράξη που τελέσθηκε πριν αποστρατευθεί, για τη σύνθεση του στρατοδικείου λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός που είχε πριν από την αποστράτευσή του.</p> <p>Άρθρο 182 παρ. 2 Τα συμπάρεδρα μέλη αναπληρώνουν, κατά τη σειρά του βαθμού ή της αρχαιότητάς τους, μέλος του στρατοδικείου, ίδιας με τη δική τους ιδιότητας, σε περίπτωση κωλύματός του κατά τη διάρκεια της δίκης και συμμετέχουν στη διαδικασία όχι όμως και στη διάσκεψη, εκτός αν έχει λάβει χώρα αναπλήρωση. Σε περίπτωση κωλύματος του προέδρου, προεδρεύει ο αρχαιότερος στρατιωτικός δικαστής της σύνθεσης είτε είναι τακτικό είτε είναι συμπάρεδρο μέλος, ανεξάρτητα από το βαθμό του κατηγορουμένου και των στρατοδικών.</p> <p>Άρθρο 184 Δικαστικός γραμματέας 1. Σε κάθε στρατοδικείο τοποθετούνται</p>	<p>Σύνθεση με συγκατηγορούμενους διαφόρου βαθμού και σε περίπτωση συνάφειας Σε περίπτωση συμμετοχής ή συνάφειας, για τον καθορισμό του βαθμού των στρατοδικών λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του ανωτέρου από τους κατηγορούμενους.</p> <p>Αν κατηγορείται απόστρατος στρατιωτικός για πράξη που τελέσθηκε πριν αποστρατευθεί, για τον καθορισμό του βαθμού των στρατοδικών λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός που είχε πριν από την αποστράτευσή του.</p> <p>Τα συμπάρεδρα μέλη αναπληρώνουν, κατά τη σειρά του βαθμού ή της αρχαιότητάς τους, μέλος του στρατοδικείου, ίδιας με τη δική τους ιδιότητας, σε περίπτωση κωλύματός του κατά τη διάρκεια της δίκης και συμμετέχουν στη διαδικασία όχι όμως και στη διάσκεψη, εκτός αν έχει λάβει χώρα αναπλήρωση. Σε περίπτωση κωλύματος του προέδρου, προεδρεύει ο αρχαιότερος στρατιωτικός δικαστής της σύνθεσης είτε είναι τακτικό είτε είναι συμπάρεδρο μέλος.</p> <p>Δικαστικός γραμματέας 1. Σε κάθε στρατοδικείο τοποθετούνται</p>
--	--

<p>σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ένας ή περισσότεροι δικαστικοί γραμματείς αξιωματικοί και ανθυποασπιστές, οι οποίοι αποτελούν τη γραμματεία του.</p> <p>2. Κατά τις συνεδριάσεις των στρατοδικείων στο ακροατήριο καθήκοντα γραμματέα εκτελεί πάντοτε αξιωματικός ή ανθυποασπιστής δικαστικός γραμματέας, ο οποίος συντάσσει τα πρακτικά με ευθύνη δική του και του δικαστή που διευθύνει τη συνεδρίαση.</p> <p>Άρθρο 185 Αναπλήρωση του γραμματέα Το γραμματέα όταν απουσιάζει, κωλύεται ή δεν υπάρχει, αναπληρώνει, με παραγγελία του προέδρου, άλλος αξιωματικός ή ανθυποασπιστής δικαστικός γραμματέας. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης είναι δυνατό, μετά από απόφαση του δικαστηρίου, σε περίπτωση κωλύματος του γραμματέα που μετέχει στη συνεδρίαση, να τον αναπληρώσει άλλος γραμματέας. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται και χωρίς τη σύμπραξη γραμματέα και καταχωρίζεται στα πρακτικά από το νέο γραμματέα.</p> <p>Άρθρο 187 παρ. 2 Για την εκδίκαση των ενδίκων μέσωσ της αναθεώρησης και έφεσης κατά αποφάσεως στρατοδικείου, στη σύνθεση του οποίου είχε προεδρεύσει ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ή Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή Αρεοπαγίτης, το Αναθεωρητικό Δικαστήριο προεδρεύεται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, καθήκοντα δε εισαγγελέα στο ακροατήριο μπορεί να ασκήσει ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του</p>	<p>ένας ή περισσότεροι δικαστικοί γραμματείς, οι οποίοι αποτελούν τη γραμματεία του.</p> <p>2. Ο γραμματέας συντάσσει τα πρακτικά με ευθύνη δική του και του δικαστή που διευθύνει τη συνεδρίαση</p> <p>Αναπλήρωση του γραμματέα Το γραμματέα όταν απουσιάζει, κωλύεται ή δεν υπάρχει, αναπληρώνει, με παραγγελία του προέδρου, άλλος δικαστικός γραμματέας. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης είναι δυνατό, μετά από απόφαση του δικαστηρίου, σε περίπτωση κωλύματος του γραμματέα που μετέχει στη συνεδρίαση, να τον αναπληρώσει άλλος γραμματέας. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται και χωρίς τη σύμπραξη γραμματέα και καταχωρίζεται στα πρακτικά από το νέο γραμματέα.</p> <p>Για την εκδίκαση των ενδίκων μέσωσ της αναθεώρησης και έφεσης κατά αποφάσεως στρατοδικείου, στη σύνθεση του οποίου είχε προεδρεύσει ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ή Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή Αρεοπαγίτης, το Αναθεωρητικό Δικαστήριο προεδρεύεται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, καθήκοντα δε εισαγγελέα στο ακροατήριο μπορεί να ασκήσει ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του,</p>
--	---

<p>κατόπιν αιτήσεως του Υπουργού.</p> <p>Άρθρο 193 παρ. 2 Οι στρατιωτικοί δεν υπάγονται στα στρατιωτικά, αλλά στα κοινά ποινικά δικαστήρια για:</p> <p>α) μη στρατιωτικά εγκλήματα, που διαπράττουν κατά τη διάρκεια της άδειας, αργίας ή διαθεσιμότητας, όταν αυτές υπερβαίνουν τους τρεις μήνες ή κατά τη διάρκεια της λιποταξίας,</p> <p>β) πλημμελήματα και πταίσματα που διαπράττουν στο ακροατήριο οποιουδήποτε κοινού ποινικού δικαστηρίου, αν αυτά δικασθούν αμέσως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Π.Δ.,</p> <p>γ) παραβάσεις των νόμων για τη διεξαγωγή των δημόσιων εκλογών ή δημοψηφίσματος,</p> <p>δ) τα εγκλήματα της ναυταπάτης, πειρατείας και μονομαχίας, καθώς και τα εγκλήματα που τελούνται κατά τη διάρκεια της μονομαχίας,</p> <p>ε) παραβάσεις του τελωνειακού και δασικού κώδικα και των νόμων περί θήρας και αλιείας,</p> <p>στ) παραβάσεις των φορολογικών νόμων και του αγορανομικού κώδικα, με εξαίρεση τις πράξεις του άρθρου 154 του Κώδικα αυτού,</p> <p>ζ) κακουργήματα και πλημμελήματα που με ειδικούς νόμους υπάγονται στα εφετεία,</p> <p>η) εγκλήματα που διαπράττουν σε βάρος οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας, όταν τα όργανα αυτά εκτελούν τα καθήκοντά τους ή για λόγους που έχουν σχέση με αυτά.</p> <p>Άρθρο 200 1. Στο χώρο δικαιοδοσίας των στρατιωτικών ποινικών δικαστηρίων, ο εισαγγελέας του στρατοδικείου έχει αρμοδιότητες αντίστοιχες με εκείνες</p>	<p>κατόπιν αιτήσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης.</p> <p>Οι στρατιωτικοί δεν υπάγονται στα στρατιωτικά, αλλά στα κοινά ποινικά δικαστήρια για:</p> <p>α) εγκλήματα που διαπράττουν στο ακροατήριο οποιουδήποτε κοινού ποινικού δικαστηρίου, αν για αυτά ακολουθηθεί η αυτόφωρη διαδικασία.</p> <p>β) κακουργήματα και πλημμελήματα που με ειδικούς νόμους έχουν υπαχθεί στα εφετεία.</p> <p>Στο χώρο δικαιοδοσίας των στρατιωτικών ποινικών δικαστηρίων, ο εισαγγελέας του στρατοδικείου έχει αρμοδιότητες αντίστοιχες με εκείνες του</p>
---	---

<p>του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και του δημοσίου κατηγορού και ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, με εκείνες του εισαγγελέα εφετών ή του Αρείου Πάγου κατά περίπτωση. Προκαταρκτική εξέταση μπορούν να αναθέτουν στα πρόσωπα της παρ. 1 του επόμενου άρθρου.</p> <p>2. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ή επί λιμενικών ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας έχει το δικαίωμα να παραγγέλλει την ποινική δίωξη κάθε αξιόποινης πράξης.</p> <p>Άρθρο 214 παρ. 1</p> <p>1. Για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού, όπου στον Κ.Π.Δ. ή σε άλλες δικονομικές διατάξεις αναφέρεται:</p> <p>α) Υπουργός Δικαιοσύνης, νοείται ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.</p> <p>β) δικαστήριο, εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ανακριτής και συμβούλιο πλημμελειοδικών, νοούνται το στρατιωτικό δικαστήριο, ο εισαγγελέας στρατοδικείου, ο ανακριτής και το συμβούλιο του στρατοδικείου αντίστοιχα.</p> <p>γ) μονομελές πλημμελειοδικείο ή πταισματοδικείο και δημόσιος κατηγορός, νοούνται το τριμελές στρατοδικείο και ο εισαγγελέας στρατοδικείου αντίστοιχα.</p> <p>δ) τριμελές πλημμελειοδικείο, νοείται το πενταμελές στρατοδικείο.</p> <p>ε) εισαγγελέας εφετών, εφετείο και συμβούλιο εφετών, νοούνται ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, το Αναθεωρητικό Δικαστήριο και το συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αντίστοιχα.</p>	<p>εισαγγελέα πλημμελειοδικών και του δημοσίου κατηγορού και ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, με εκείνες του εισαγγελέα εφετών ή του Αρείου Πάγου κατά περίπτωση. Προκαταρκτική εξέταση μπορούν να αναθέτουν στα πρόσωπα της παρ. 1 του επόμενου άρθρου.</p> <p>1. Για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού, όπου στον Κ.Π.Δ. ή σε άλλες δικονομικές διατάξεις αναφέρεται:</p> <p>α) <i>[καταργείται]</i>.</p> <p>β) δικαστήριο, εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ανακριτής και συμβούλιο πλημμελειοδικών, νοούνται το στρατιωτικό δικαστήριο, ο εισαγγελέας στρατοδικείου, ο ανακριτής και το συμβούλιο του στρατοδικείου αντίστοιχα.</p> <p>γ) μονομελές πλημμελειοδικείο ή πταισματοδικείο και δημόσιος κατηγορός, νοούνται το τριμελές στρατοδικείο και ο εισαγγελέας στρατοδικείου αντίστοιχα.</p> <p>δ) τριμελές πλημμελειοδικείο, νοείται το πενταμελές στρατοδικείο.</p> <p>ε) εισαγγελέας εφετών, εφετείο και συμβούλιο εφετών, νοούνται ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, το Αναθεωρητικό Δικαστήριο και το συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αντίστοιχα.</p>
--	---

<p>Άρθρο 216 Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού, μπορεί να ορισθεί ότι σε πολεμική περίοδο εφαρμόζονται στα στρατιωτικά δικαστήρια τα άρθρα 217 έως 228, κατά παρέκκλιση των γενικών διατάξεων.</p> <p>Άρθρο 219 Σύνθεση Τα στρατιωτικά δικαστήρια σε πολεμική περίοδο δικάζουν πάντοτε με πενταμελή σύνθεση. Ο πρόεδρος και οι στρατοδίκες σε περίπτωση ανάγκης μπορεί να έχουν βαθμό κατώτερο αυτού που προβλέπεται για τη σύνθεση των στρατοδικείων σε ειρηνική περίοδο, όχι όμως κατώτερο από το βαθμό του κατηγορουμένου. Το γραμματέα, όταν κωλύεται ή δεν υπάρχει, αναπληρώνει, με παραγγελία του προέδρου, οπλίτης της παραγράφου 3 του άρθρου 218.</p> <p>Άρθρο 227 παρ. 2 Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού, μπορεί να απαγορευθεί ή περιορισθεί η άσκηση ενδίκων μέσων κατ' αποφάσεων, εκτός αν επιβάλλεται η ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης.</p> <p>Άρθρο 228 παρ. 1 Σε πολεμική περίοδο, εφόσον οι ανάγκες των στρατιωτικών επιχειρήσεων το επιβάλλουν, ο Υπουργός με αιτιολογημένη απόφασή του μπορεί να αναβάλει ή να διακόψει την εκτέλεση κάθε ποινής που έχει επιβληθεί από στρατιωτικό δικαστήριο, ακόμη και αν πρόκειται για την ποινή του θανάτου. Η αναβολή ή η διακοπή</p>	<p>Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης, μπορεί να ορισθεί ότι σε πολεμική περίοδο εφαρμόζονται στα στρατιωτικά δικαστήρια τα άρθρα 217 έως 228, κατά παρέκκλιση των γενικών διατάξεων.</p> <p>Σύνθεση Τα στρατιωτικά δικαστήρια σε πολεμική περίοδο δικάζουν πάντοτε με πενταμελή σύνθεση. Οι στρατοδίκες σε περίπτωση ανάγκης μπορεί να έχουν βαθμό κατώτερο αυτού που προβλέπεται για τη σύνθεση των στρατοδικείων σε ειρηνική περίοδο, όχι όμως κατώτερο από το βαθμό του κατηγορουμένου. Το γραμματέα, όταν κωλύεται ή δεν υπάρχει, αναπληρώνει, με παραγγελία του προέδρου, οπλίτης της παραγράφου 3 του άρθρου 218.</p> <p>Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης, μπορεί να απαγορευθεί ή περιορισθεί η άσκηση ενδίκων μέσων κατ' αποφάσεων, εκτός αν επιβάλλεται η ποινή του θανάτου ή της ισόβιας κάθειρξης.</p> <p>Σε πολεμική περίοδο, εφόσον οι ανάγκες των στρατιωτικών επιχειρήσεων το επιβάλλουν, οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης με αιτιολογημένη απόφασή τους μπορούν να αναβάλουν ή να διακόψουν την εκτέλεση κάθε ποινής που έχει επιβληθεί από στρατιωτικό δικαστήριο, ακόμη και αν πρόκειται</p>
---	---

<p>της εκτέλεσης παύει να ισχύει αυτοδικαίως, όταν λήξει η πολεμική περίοδος. Αν αναβάλλεται εκτέλεση θανατικής ποινής, αποφασίζεται συγχρόνως και αν ο κατάδικος θα μείνει ελεύθερος.</p> <p>Άρθρο 228 παρ. 2 Την άρση της αναβολής ή διακοπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1, μπορεί να διατάξει ο Υπουργός, αν αποδειχθεί ότι αυτός για τον οποίο χορηγήθηκε δεν ήταν άξιος της αναβολής ή διακοπής ή όταν εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε. Στην περίπτωση αυτή εκτελείται η απόφαση.</p>	<p>για την ποινή του θανάτου. Η αναβολή ή η διακοπή της εκτέλεσης παύει να ισχύει αυτοδικαίως, όταν λήξει η πολεμική περίοδος. Αν αναβάλλεται εκτέλεση θανατικής ποινής, αποφασίζεται συγχρόνως και αν ο κατάδικος θα μείνει ελεύθερος</p> <p>Με όμοια απόφαση μπορεί να διαταχθεί η άρση της αναβολής ή διακοπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1, αν αποδειχθεί ότι αυτός για τον οποίο χορηγήθηκε δεν ήταν άξιος της αναβολής ή διακοπής ή όταν εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε. Στην περίπτωση αυτή εκτελείται η απόφαση.</p>
<p>Κώδικας Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, ν. 2304/1995</p>	
<p>Άρθρο 1 Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στους δικαστικούς λειτουργούς του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων.</p>	<p>Πεδίο εφαρμογής 1. Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στους δικαστικούς λειτουργούς του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων. 2. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 40 έως 126 του ν. 4938/2022 “Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και λοιπές διατάξεις” (Α΄ 109)</p>
<p>Άρθρο 3 Διαγωνισμός Σε θέση παρέδρου διορίζεται αυτός που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό, ο οποίος γίνεται από ειδική επιτροπή</p>	<p>Διορισμός 1. Σε θέση παρέδρου διορίζεται αυτός που αποφοίτησε επιτυχώς από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4871/2021 (Α΄ 246). 2. Για τη διαδικασία, την ανάκληση, τα προσόντα και κωλύματα διορισμού και τον αναδιορισμό δικαστικών λειτουργών εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 46 του ν. 4938/2022.</p>

<p>Άρθρο 4 Εξεταστική επιτροπή 1. Η Εξεταστική επιτροπή που διενεργεί το διαγωνισμό διορισμού των παρέδρων αποτελείται από: α) τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Πρόεδρο, β) τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, γ) έναν καθηγητή ποινικού δικαίου, έναν καθηγητή αστικού δικαίου και έναν καθηγητή συνταγματικού ή διοικητικού δικαίου νομικής σχολής ελληνικού πανεπιστημίου, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τον Πρόεδρο του οικείου τμήματος μετά από αίτημα του Προέδρου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως μέλη. 2. Ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνεται από τον Εισαγγελέα του αυτού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτήν ο εισαγγελέας αναπληρώνεται από Αναθεωρητή τον οποίο ορίζει ο ίδιος. 3. Ο Εισαγγελέας, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από Αναθεωρητή, τον οποίο ορίζει ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. 4. Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται ο γραμματέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.</p>	<p>[καταργείται]</p>
<p>Άρθρο 5 Ποιοι γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό Γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό: α) δικαστικοί λειτουργοί, β) δικηγόροι που έχουν τουλάχιστον ένα χρόνο δικηγορία, γ) όσοι έχουν διατελέσει δικηγόροι ή δικαστικοί λειτουργοί για έναν τουλάχιστον χρόνο, δ) πτυχιούχοι νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής,</p>	<p>[καταργείται]</p>

μετά από παρακολούθηση τουλάχιστον ενός έτους μεταπτυχιακών μαθημάτων και εξετάσεις, ε) κάτοχοι πτυχίου αμφοτέρων των τμημάτων της Νομικής Σχολής (πολιτικού και νομικού), εφόσον τουλάχιστον το ένα από τα πτυχία αυτά έχουν λάβει με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς κα στ) στρατιωτικοί δικαστικοί γραμματείς και οι κάθε βαθμού δημόσιοι υπάλληλοι, αφού συμπληρώσουν δύο χρόνια υπηρεσίας μετά τη λήψη πτυχίου νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος ή ένα χρόνο, εφόσον έχουν τριετή συνολική υπηρεσία δικαστικού γραμματέως ή δημοσίου υπαλλήλου, αντίστοιχα. Οι δικηγόροι, οι πτυχιούχοι των εδαφίων δ' και ε' και οι δημόσιοι υπάλληλοι γίνονται δεκτοί μόνο εφόσον έχουν υπηρετήσει τη νόμιμη στρατιωτική τους θητεία ή έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτήν.

Άρθρο 6

Διεξαγωγή διαγωνισμού

1. Ο διαγωνισμός ενεργείται μόνο για την πλήρωση των κενών θέσεων δικαστικών λειτουργών που υπάρχουν κατά το χρόνο της προκηρύξεως του διαγωνισμού. Στις κενές θέσεις υπολογίζονται και αυτές που θα προκύψουν κατά την 30ή Ιουνίου του έτους της ενάρξεως του διαγωνισμού με την αποχώρηση δικαστικών λειτουργών λόγω ορίου ηλικίας. Στην υποουργική απόφαση προκηρύξεως πρέπει να μνημονεύεται ο αριθμός των θέσεων που θα πληρωθούν με το διαγωνισμό.

2. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει γραπτή και προφορική εξέταση στα εξής μαθήματα: α) ποινικό δίκαιο, β) ποινική δικονομία, γ) στρατιωτικό

[καταργείται]

<p>ποινικό δίκαιο (ουσιαστικό - Δικονομία και οργανισμό των στρατιωτικών δικαστηρίων), δ) αστικό δίκαιο, ε) συνταγματικό δίκαιο και στ) διοικητικό δίκαιο. Προαιρετική είναι η εξέταση σε μία ή περισσότερες από τις γλώσσες αγγλική, γαλλική, γερμανική και ιταλική. Η εξέταση αυτή είναι γραπτή και προφορική και γίνεται είτε από μέλος της επιτροπής ή από ειδικό εξεταστή που ορίζει ο πρόεδρος της επιτροπής. Η επιτυχής εξέταση στην ξένη γλώσσα με βαθμό τουλάχιστον δεκαπέντε (με άριστα το 20) προσαυξάνει το σύνολο της βαθμολογίας του υποψηφίου με μία μονάδα για κάθε ξένη γλώσσα.</p> <p>3. Η σειρά κατατάξεως των επιτυχόντων σε περίπτωση ισοψηφίας καθορίζεται με κλήρωση.</p> <p>4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, καθορίζονται ο τρόπος προκηρύξεως του διαγωνισμού, οι αναγκαίες δημοσιεύσεις, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων και δικαιολογητικών, ο έλεγχος των προσόντων, οι υγειονομικές επιτροπές, τα κριτήρια, η διαδικασία και ο χρόνος εξετάσεως της σωματικής ικανότητας και υγείας των υποψηφίων, ο τρόπος διενέργειας του διαγωνισμού, βαθμολόγησης και εξαγωγής των αποτελεσμάτων και η ανακήρυξη των επιτυχόντων, όπως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.</p> <p>Άρθρο 7 Πράξη διορισμού Οι επιτυχόντες στο διαγωνισμό διορίζονται, κατά τη σειρά επιτυχίας τους με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού</p>	<p>[καταργείται]</p>
---	----------------------

<p>Εθνικής Άμυνας. Αυτοί τοποθετούνται κατά προτίμηση στα στρατιωτικά δικαστήρια που υπηρετούν πάνω από έξι (6) συνολικά δικαστικοί λειτουργοί.</p> <p>Άρθρο 8 Δημοσίευση του διατάγματος διορισμού Το διάταγμα του διορισμού δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περίληψη περιλαμβάνει: α) την ημερομηνία του διατάγματος, β) όλα τα στοιχεία του διοριζομένου (το όνομα, το επώνυμο, το όνομα του πατέρα και της μητέρας, τον τόπο και το έτος γεννήσεως), γ) το δικαστήριο στο οποίο τοποθετείται, δ) το βαθμό και ε) κάθε άλλο ειδικό προσδιορισμό που υπάρχει στο διάταγμα.</p> <p>Άρθρο 9 Κοινοποίηση του διορισμού 1. Το διάταγμα του διορισμού ανακοινώνεται στον διοριζόμενο με έγγραφο του υπουργού Εθνικής Άμυνας. Το έγγραφο αυτό επιδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του διατάγματος. 2. Στο έγγραφο της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να αναφέρονται ο αριθμός και η ημερομηνία του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, όπου δημοσιεύτηκε η περίληψη του άρθρου 8. 3. Στο πιο πάνω έγγραφο ορίζεται και προθεσμία δέκα έως τριάντα ημερών από την επίδοση, για την ορκωμοσία και την Ανάλυση υπηρεσίας από τον διοριζόμενο. Αν δεν ορίζεται, η προθεσμία θεωρείται ότι αυτή είναι τριάντα ημερών. Ύστερα από αίτηση του διοριζομένου, είναι δυνατόν να παραταθεί η προθεσμία αυτή και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις, για τριάντα ακόμη ημέρες.</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
--	---

<p>4. Αν δεν πραγματοποιηθεί η επίδοση που προβλέπει η παράγραφος 1, θεωρείται ότι η επίδοση του εγγράφου του Υπουργού Εθνικής Άμυνας έγινε την τριακοστή ημέρα από τη δημοσίευση του διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από τότε αρχίζει και η προθεσμία των τριάντα ημερών για την ορκωμοσία και την Ανάλυση υπηρεσίας από τον διοριζόμενο.</p> <p>Άρθρο 10 Αποδοχή του διορισμού</p> <p>1. Η δημόσια υπηρεσιακή σχέση του δικαστικού λειτουργού δημιουργείται με το διορισμό και την αποδοχή του.</p> <p>2. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία. Πριν από την ορκωμοσία δεν επιτρέπεται ανάληψη υπηρεσίας.</p> <p>3. Ο αποδεχόμενος το διορισμό του δίνει τον όρκο του στρατιωτικού και τον όρκο του επόμενου άρθρου. Ο τελευταίος δίνεται ενώπιον στρατιωτικού δικαστηρίου σε δημόσια συνεδρίασή του.</p> <p>4. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό.</p> <p>Άρθρο 11 Όρκος δικαστικού λειτουργού</p> <p>Ο τύπος του όρκου είναι: "Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου".</p> <p>Άρθρο 12 Ανάληψη υπηρεσίας</p> <p>Η ανάληψη υπηρεσίας από το δικαστικό λειτουργό βεβαιώνεται με έκθεση. Αυτή συντάσσεται από το γραμματέα του δικαστηρίου στο οποίο τοποθετήθηκε και υπογράφεται και από τον διοριζόμενο.</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
--	--

<p>Άρθρο 13 Ανάκληση του διορισμού</p> <p>1. Το προεδρικό διάταγμα του διορισμού ανακαλείται, αν ο διοριζόμενος δεν τον αποδεχθεί ρητά ή σιωπηρά. Σιωπηρή μη αποδοχή υπάρχει όταν περάσει η προθεσμία χωρίς αυτός να έχει ορκισθεί και να έχει αναλάβει υπηρεσία.</p> <p>2. Διορισμός, που έγινε χωρίς να τηρηθούν οι διατάξεις αυτού του νόμου, ανακαλείται μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση του διατάγματος. Αν τον παράνομο διορισμό προκάλεσε ή υποβοήθησε ο ενδιαφερόμενος, η ανάκληση χωρεί και μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας.</p> <p>3. Παρά την ανάκληση: α) Εκείνος που διορίστηκε παράνομα έχει τις ευθύνες του δικαστικού λειτουργού για όσο χρονικό διάστημα άσκησε τα καθήκοντά του. β) Οι πράξεις του είναι έγκυρες. γ) Δεν αναζητούνται οι αποδοχές που του καταβλήθηκαν μέχρι την ανάκληση του διορισμού</p>	<p>[καταργείται]</p>
<p>Άρθρο 14 Ιθαγένεια δικαστικού λειτουργού</p> <p>1. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται εκείνος που έχει την ελληνική ιθαγένεια.</p> <p>2. Έλληνας το γένος, που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, είναι δυνατόν να διορισθεί δικαστικός λειτουργός σύμφωνα με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από ειδικούς νόμους.</p> <p>3. Αλλογενής, που έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, δεν διορίζεται δικαστικός λειτουργός.</p>	<p>[καταργείται]</p>

<p>Άρθρο 15 Ηλικία δικαστικού λειτουργού 1. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται εκείνος που συμπλήρωσε το 27ο έτος και δεν έχει υπερβεί το 35ο έτος της ηλικίας του. 2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, ως ημέρα γεννήσεως λαμβάνεται εκείνη που αποδεικνύεται από ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί μέσα σε ενενήντα ημέρες το πολύ από την ημέρα της γεννήσεως. 3. Αν δεν έχει συνταχθεί τέτοια ληξιαρχική πράξη, ως ημέρα γεννήσεως λαμβάνεται η 30ή Ιουνίου του έτους γεννήσεως. Τότε το έτος γεννήσεως αποδεικνύεται από τα σχετικά μητρώα του οικείου δήμου ή της κοινότητας. Αν υπάρχουν περισσότερες εγγραφές στα μητρώα, επικρατεί η χρονικά προγενέστερη. 4. Δικαστικές Αποφάσεις που βεβαιώνουν την ηλικία ή διορθώνουν τις σχετικές εγγραφές δεν λαμβάνονται υπόψη.</p>	<p>[καταργείται]</p>
<p>Άρθρο 16 Ανίσχυρο προνομίων Διατάξεις νόμων που θεσπίζουν προνόμια για την κατά προτίμηση κατάληψη θέσεων, δεν έχουν εφαρμογή για το διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού.</p>	<p>[καταργείται]</p>
<p>Άρθρο 17 Κωλύματα διορισμού Δεν διορίζεται δικαστικός λειτουργός: α. Εκείνος που δεν είναι γραμμένος στα μητρώα αρρένων προκειμένου για άνδρα ή στα</p>	<p>[καταργείται]</p>

<p>γενικά μπτρώα των δημωτών, προκειμένου για γυναίκα. β. Εκείνος που στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα, με αμετάκλητη καταδίκη και μετά τη λήξη του χρόνου στερήσεως. γ. Εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη από τρεις μήνες για έγκλημα εκ δόλου. δ. Εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για κλοπή (άρθρα 372, 373, 374 Π.Κ.), ζωοκλοπή, απάτη (άρθρα 386, 386α Π.Κ.), υπεξαίρεση κοινή ή στην υπηρεσία (άρθρα 375, 258 Π.Κ.), εκβίαση άρθρο 385 Π.Κ.), πλαστογραφία (άρθρο 216 Π.Κ.), πλαστογραφία πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων (άρθρο 218 Π.Κ.), ψευδή βεβαίωση και νόθευση (άρθρο 242 Π.Κ.), προσβολή συμβόλων του ελληνικού κράτους (άρθρο 181 Π.Κ.), ψευδορκία και ψευδή ανώμοτη κατάθεση (άρθρα 224, 225 Π.Κ.), παραπλάνηση σε ψευδορκία (άρθρο 228 Π.Κ.), ψευδή καταμήνυση (άρθρο 229 Π.Κ.), απιστία δικηγόρου (άρθρο 233 Π.Κ.), απιστία περί την υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.), δωροδοκία (άρθρα 235, 236, 237 Π.Κ.), καταπίεση (άρθρο 244 Π.Κ.), παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρο 363 Π.Κ.), υφαρπαγή ψευδούς βεβαιώσεως (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 Π.Κ.), παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου (άρθρο 252 Π.Κ.), έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και</p>	
--	--

<p>οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρθρα 336 έως 353 Π.Κ.), παραβίαση του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας (άρθρα 370Α, 370Β, 370Γ Π.Κ.) για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, λαθρεμπορίας, όπλων, πυρομαχικών κλπ., τυχερών παιχνιδιών, εκδόσεως ακάλυπτης επιταγής, καθώς και για ανυποταξία, λιποταξία, προσβολή της σημαίας ή του στρατού (άρθρο 74 Σ.Π.Κ.), δυσφήμιση ανωτέρου (άρθρο 78 Σ.Π.Κ.), κλοπή ή υπεξαίρεση στρατιωτικών πραγμάτων και πλαστογραφία (άρθρο 115 Σ.Π.Κ.).</p> <p>ε. Εκείνος που έχει τεθεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.</p> <p>στ. Εκείνος που έχει παυθεί οριστικώς από θέση δικαστικού λειτουργού, δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλου του ευρύτερου δημόσιου τομέα.</p> <p>ζ. Εκείνος που έχει απολυθεί από θέση δικαστικού λειτουργού, δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλου του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή από θέση δικηγόρου ή συμβολαιογράφου, λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης ή για πειθαρχικούς λόγους.</p> <p>η. Εκείνος ο οποίος δεν έχει το ήθος και το χαρακτήρα που αρμόζουν σε δικαστικό λειτουργό. Για το ήθος και το χαρακτήρα του υποψήφιου δικαστικού λειτουργού αποφαινεται με αιτιολογημένη απόφασή του, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου: α) το δικαστικό συμβούλιο του</p>	
---	--

Πρωτοδικείου του τόπου της κατοικίας του, που συγκροτείται κατά τις διατάξεις του οργανισμού των δικαστηρίων, εάν είναι δικηγόρος, ασκούμενος δικηγόρος, πτυχιούχος ή δημόσιος υπάλληλος, β) το δικαστικό συμβούλιο του στρατιωτικού δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί ο στρατιωτικός δικαστικός γραμματέας ή στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η υπηρεσία εκείνου που δεν υπηρετεί σε αυτό. Σε περίπτωση που η απόφαση δεν είναι θετική ή ομόφωνη, το θέμα του ήθους των συγκεκριμένων υποψηφίων δικαστικών λειτουργών παραπέμπεται από το συμβούλιο υποχρεωτικά στο Συμβούλιο Εφετών ή στο συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, αντίστοιχα. θ. Εκείνος που έχει παραπεμφθεί για πλημμέλημα από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο δ' αυτού του άρθρου ή για κακούργημα, καθώς και εκείνος που έχει καταδικασθεί με οριστική απόφαση για ένα από αυτά τα εγκλήματα. Το κώλυμα αυτό ισχύει μέχρις ότου εκδοθεί αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. ι. Εκείνος που δεν είναι αρτιμελής και υγιής σωματικά ή ψυχικά. Η εξέταση της υγείας των υποψηφίων δικαστικών λειτουργών γίνεται με τη διαδικασία που καθορίζεται από το προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του παρόντος.

<p>Άρθρο 18 Άρση κωλυμάτων</p> <p>1. Η παραγραφή κακουργήματος ή πλημμελήματος από εκείνα που αναφέρονται στην περίπτωση δ' του προηγούμενου άρθρου ή κακουργήματος δεν αίρει το κώλυμα, εφόσον ο υποψήφιος έχει παραπεμφθεί αμετακλήτως στο ακροατήριο. Επίσης δεν αίρουν το κώλυμα η αποκατάσταση, η χάρη και η αναστολή εκτελέσεως της ποινής, έστω και αν πέρασε ο χρόνος της αναστολής.</p> <p>2. Η παραγραφή της ποινής, που έχει επιβληθεί με την καταδικαστική απόφαση ή η άρση των συνεπειών της αποφάσεως για ένα από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 δεν αίρει το κώλυμα.</p> <p>Άρθρο 19 Χρόνος συνδρομής προσόντων και ελλείψεως κωλυμάτων</p> <p>1. Τα απαιτούμενα προσόντα για το διορισμό πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο της ενάρξεως του διαγωνισμού και κατά το χρόνο του διορισμού. Μόνο το προσόν της ηλικίας αρκεί να υπάρχει κατά το χρόνο ενάρξεως του διαγωνισμού.</p> <p>2. Τα κωλύματα, που αναφέρονται στο άρθρο 17, πρέπει να μην υπάρχουν κατά το χρόνο του διαγωνισμού και κατά το χρόνο του διορισμού.</p> <p>Άρθρο 20 Αναδιορισμός</p> <p>1. Επιτρέπεται ο αναδιορισμός στο δικαστικό σώμα ενόπλων δυνάμεων του δικαστικού λειτουργού που παραιτήθηκε ή απολύθηκε από αυτό</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
---	--

λόγω σωματικής ανικανότητας, μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Β΄ σε κενή θέση, ομοιόβαθμη εκείνης από την οποία έχει αποχωρήσει. Πρέπει όμως εκείνος που παραιτήθηκε ή απολύθηκε: α) να ζητήσει τον αναδιορισμό του μέσα σε πέντε χρόνια από την έξοδό του από την υπηρεσία, β) να έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό δικαστικού λειτουργού, πλην της ηλικίας, γ) να μην έχει κώλυμα διορισμού και δ) να έχει τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, εφόσον δεν απολύθηκε ή παραιτήθηκε για λόγους υγείας.

2. Ο αναδιορισμός εκείνου που απολύθηκε λόγω ελλείψεως σωματικής ή ψυχικής υγείας γίνεται μετά από διαπίστωση της πλήρους αποκαταστάσεως της σωματικής ή ψυχικής του υγείας. Η διαπίστωση αυτή γίνεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή με τη διαδικασία που καθορίζεται από το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6.

3. Για τον αναδιορισμό και την αρχαιότητα του αναδιοριζόμενου αποφαινεται το Ανώτατο Δικαστικά Συμβούλιο του σώματος, μετά από αφαίρεση του εκτός υπηρεσίας χρόνου.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 7-13 και 19 του παρόντος εφαρμόζονται και στην περίπτωση του αναδιορισμού.

Άρθρο 27 παρ. 2-3

2. Επιτρέπεται η εκλογή τους ως μελών της Ακαδημίας ή ως καθηγητών ανώτατων σχολών

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας

<p>οποιασδήποτε βαθμίδας, καθώς και η συμμετοχή τους σε συμβούλια ή επιτροπές ή ομάδες εργασίας.</p> <p>3. Η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε συμβούλια ή επιτροπές ή ομάδες εργασίας πρέπει να προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου. Στην περίπτωση αυτή αποφασίζει για τη συμμετοχή ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας μετά από πρόταση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η συμμετοχή του δικαστικού λειτουργού, κατά τα λοιπά, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία του συμβουλίου, της επιτροπής ή της ομάδας εργασίας.</p> <p>Άρθρο 27 παρ. 4 Μέχρι να ιδρυθεί το Σώμα των Αξιωματικών Νομικών Συμβούλων επιτρέπεται η ανάθεση στους δικαστικούς λειτουργούς διοικητικών καθηκόντων είτε παράλληλα προς την άσκηση των κυρίων καθηκόντων τους είτε αποκλειστικά, μόνον όπου προβλέπεται από διάταξη νόμου ή κανονισμού, ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Στις περιπτώσεις αυτές δεν επιτρέπεται η ανάθεση άλλων</p>	<p>Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από το νόμο. Ο δικαστικός λειτουργός που μετέχει υποδεικνύεται από τον δικαστή ή τον εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή τις επιτροπές, εκτός εάν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου. Ειδικώς στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, ως Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να ορίζεται μέλος το οποίο δεν έχει τη δικαστική ιδιότητα.</p> <p>3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Καθήκοντα σχετικά με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών θεωρούνται δικαστικά.</p> <p>[καταργείται]</p>
--	---

<p>καθηκόντων ή υπηρεσιών εκτός των καθαρώς νομικών</p> <p>Άρθρο 29 Εκπαιδευτική άδεια Επιτρέπεται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας απουσίας στην αλλοδαπή στους δικαστικούς λειτουργούς, εφόσον γνωρίζουν καλώς τη γλώσσα της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβούν για εκπαίδευση.</p> <p>Άρθρο 30 Δικαιούχοι εκπαιδευτικής άδειας Ο αριθμός των δικαστικών λειτουργών που αποστέλλονται στην αλλοδαπή με εκπαιδευτική άδεια, για κάθε εκπαιδευτικό έτος, ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που εκδίδεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.</p> <p>Άρθρο 31 Διαδικασία χορηγήσεως 1. Οι άδειες χορηγούνται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας το αργότερο μέχρι τέλους Μαρτίου του έτους ενάρξεως της άδειας, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφαινεται μετά από ερώτημα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και μόνο μέχρι του αριθμού των αναφερόμενων σε αυτό θέσεων. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζονται τα θέματα με τα</p>	<p>Οι δικαστικοί λειτουργοί έχουν τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις των άρθρων 50 έως 56 του ν. 4938/2022, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως</p> <p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
---	---

<p>οποία πρόκειται να ασχοληθεί ο δικαστικός λειτουργός και να επισυνάπτονται τα τυχόν δικαιολογητικά. Ο Υπουργός έχει δικαίωμα διαφωνίας με τη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, επί της οποίας αποφαίνεται το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο με ενδεκαμελή σύνθεση.</p> <p>2. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για διάστημα μέχρι ένα έτος και είναι δυνατόν να παραταθεί μέχρι ένα ακόμη έτος, με τις αυτές προϋποθέσεις.</p> <p>3. Η διαπίστωση της γνώσεως της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο δικαστικός λειτουργός, γίνεται από μέλος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ή από οριζόμενον από αυτό άλλον δικαστικό λειτουργό ή ειδικό εξεταστή.</p> <p>Άρθρο 32 Υποχρεώσεις εκπαιδευομένων Αυτός που πήρε εκπαιδευτική άδεια οφείλει να αναφέρει, με δήλωση του στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, την ημερομηνία αναχωρήσεως και εγκαταστάσεώς του στην αλλοδαπή, την έναρξη της εκπαιδευσεώς του, καθώς και τον τόπο και τη διεύθυνση της διαμονής του. Οφείλει επίσης, στο τέλος κάθε εξαμήνου, να υποβάλλει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και στον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λεπτομερή έκθεση για τη συντελεσθείσα εργασία και για την πορεία της εκπαιδευσεώς του, με τα αποδεικτικά των σπουδών του. Παράβαση της υποχρεώσεως αυτής</p>	<p>[καταργείται]</p>
--	----------------------

<p>είναι δυνατόν να επιφέρει την ανάκληση του υπολοίπου της εκπαιδευτικής άδειας.</p> <p>Άρθρο 33 Αποδοχές εκπαιδευομένων</p> <p>1. Στους δικαστικούς λειτουργούς που αποστέλλονται με εκπαιδευτική άδεια, παρέχονται στο διπλάσιο οι αποδοχές της οργανικής τους θέσεως, καθώς και τα έξοδα μεταβάσεως και επιστροφής (οδοιπορικά).</p> <p>2. Σε αυτόν που πήρε υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών ή από οποιονδήποτε άλλον οργανισμό ή ξένο κράτος, οι πλέον των τακτικών αποδοχές του καταβάλλονται μειωμένες κατά το ποσό της υποτροφίας.</p> <p>Άρθρο 34 Διακοπή εκπαιδευτικής άδειας</p> <p>Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας είναι δυνατόν, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, να διακόπτει οποτεδήποτε την εκπαιδευτική άδεια, αν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιβάλλουν ή αν ο δικαστικός λειτουργός δεν παρουσιάζει την αναμενόμενη επίδοση ή ασκήθηκε εις βάρος του πειθαρχική δίωξη.</p> <p>Άρθρο 35 Ανάθεση ειδικών εργασιών</p> <p>Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ή ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι δυνατόν να αναθέσει σε δικαστικό λειτουργό, που βρίσκεται με εκπαιδευτική άδεια στην αλλοδαπή, τη μελέτη ή έρευνα</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
--	--

<p>ορισμένων ζητημάτων που αφορούν τη λειτουργία των δικαστηρίων ή των φυλακών και τη νομοθεσία περί της δικαιοσύνης ή άλλα ειδικά θέματα νομοθεσίας, της χώρας στην οποία εκπαιδεύεται.</p> <p>Άρθρο 36 Υποχρέωση υπηρεσίας - Υπέρβαση άδειας</p> <p>1. Οι δικαστικοί λειτουργοί που πήραν εκπαιδευτική άδεια είναι υποχρεωμένοι, μετά την επιστροφή τους, να υπηρετήσουν ως δικαστικοί λειτουργοί επί χρόνο τετραπλάσιο του χρόνου της άδειάς τους.</p> <p>2. Αν οι δικαστικοί λειτουργοί αθετήσουν την υποχρέωση τους αυτή, οφείλουν να επιστρέψουν στο Δημόσιο, εντός ενός έτους τις ληφθείσες κατά το χρόνο της άδειας επιπλέον αποδοχές και το έξοδα μεταβάσεως και επιστροφής, με το νόμιμο τόκο από τη λήψη τους. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα εισηράξεως δημόσιων εσόδων.</p> <p>Άρθρο 42 παρ. 2-3</p> <p>2. Οι Προαγωγές των δικαστικών λειτουργών μέχρι το βαθμό του Αναθεωρητή Γ', ενεργούνται με προεδρικά διατάγματα, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού, μέσα σε ένα μήνα από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων, η δε προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της μηνιαίας προθεσμίας από την κένωση ή την κατανομή.</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>2. Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών ενεργούνται με προεδρικά διατάγματα, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού, μέσα σε ένα μήνα από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων, η δε προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της μηνιαίας προθεσμίας από την κένωση ή την κατανομή.</p>
---	---

<p>δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στη λήξη της μηνιαίας προθεσμίας από την κένωση ή την κατανομή.</p> <p>3. Η επιλογή του Προέδρου, του Εισαγγελέα και των Αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου γίνεται με απόφαση του ΚΥ.Σ.Ε.Α. το οποίο, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, επιλέγει για την κάλυψη των θέσεων αυτών μεταξύ όλων των υπηρετούντων αναθεωρητών Β΄ και Γ΄. Οι αναθεωρητές που επιλέγονται για τη θέση του Προέδρου ή του Εισαγγελέα προάγονται σε αναθεωρητές Α΄ και οι αναθεωρητές που επιλέγονται σε θέση αντιπροέδρου προάγονται σε αναθεωρητές Α΄ και οι αναθεωρητές που επιλέγονται σε θέση αντιπροέδρου προάγονται σε αναθεωρητές Β΄ με προεδρικό διάταγμα.</p> <p><i>(όπως η παρ. 3 ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 9 παρ. 7 του ν. 3861/2010)</i></p> <p>Άρθρο 47 παρ. 2 στοιχ. δ΄ Δεν χωρεί αίτηση ανάκλησης από τον δικαστικό λειτουργό κατά της μετάθεσής του εντός του ίδιου νομού.</p> <p>Άρθρο 49 παρ. 1, 2 και 4 1. Η αρχαιότητα των δικαστικών λειτουργών σε κάθε βαθμό ιεραρχίας καθορίζεται από τη χρονολογία υπογραφής του προεδρικού διατάγματος διορισμού ή προαγωγής τους. Μεταξύ περισσότερων που διορίζονται ή προάγονται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα, αρχαιότερος</p>	<p>3. Η επιλογή του Προέδρου, του Εισαγγελέα και των Αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου γίνεται μεταξύ όλων των υπηρετούντων αναθεωρητών Β΄ και Γ΄. Οι αναθεωρητές που επιλέγονται για τη θέση του Προέδρου ή του Εισαγγελέα προάγονται σε αναθεωρητές Α΄ και οι αναθεωρητές που επιλέγονται σε θέση αντιπροέδρου προάγονται σε αναθεωρητές Β΄</p> <p>[καταργείται]</p> <p>1. Η αρχαιότητα των δικαστικών λειτουργών σε κάθε βαθμό ιεραρχίας καθορίζεται από τη χρονολογία υπογραφής του προεδρικού διατάγματος διορισμού ή προαγωγής τους. Μεταξύ περισσότερων που διορίζονται ή προάγονται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα, αρχαιότερος</p>
---	---

<p>θεωρείται αυτός που προηγείται στο διάταγμα. Στο διάταγμα αυτό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά που έχει τεθεί στην περί προαγωγής απόφαση του ΚΥ.Σ.Ε.Α. ή του Ανώτατου Συμβουλίου και σε περίπτωση διορισμού η σειρά επιτυχίας στο διαγωνισμό.</p> <p>2. Ο Αναθεωρητής που επιλέγεται ως Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου καθίσταται αρχαιότερος έναντι των άλλων Αναθεωρητών Β΄.</p> <p>4. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα προεδρικά διατάγματα, με την ίδια ή διαφορετική χρονολογία, λαμβάνεται υπόψη η χρονολογία και η σειρά των σχετικών αποφάσεων του ΚΥ.Σ.Ε.Α. ή του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>Άρθρο 52</p> <p>1. Εξομοιώνονται βαθμολογικά: α. Ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και ο Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου. β. Οι Αναθεωρητές και οι Αρεοπαγίτες. γ. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Α΄ Β΄, Γ΄, Δ΄ και οι Πάρεδροι του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων και οι Πρόεδροι Εφετών, Εφέτες, Πρόεδροι Πρωτοδικών, Πρωτοδίκες και Πάρεδροι των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, αντίστοιχα.</p> <p>2. Η αρχαιότητα μεταξύ αυτών που εξομοιώνονται προσδιορίζεται από τη χρονολογία προαγωγής τους.</p>	<p>θεωρείται αυτός που προηγείται στο διάταγμα. Στο διάταγμα αυτό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά που έχει τεθεί στην περί προαγωγής απόφαση του Ανώτατου Συμβουλίου και σε περίπτωση διορισμού η σειρά επιτυχίας στο διαγωνισμό.</p> <p><i>[καταργείται]</i></p> <p>4. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα προεδρικά διατάγματα, με την ίδια ή διαφορετική χρονολογία, λαμβάνεται υπόψη η χρονολογία και η σειρά των σχετικών αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>1. Εξομοιώνονται βαθμολογικά: α. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας Εφετών. β. Οι Αναθεωρητές και οι Εφέτες. γ. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Α΄ και Β΄ και οι Πρόεδροι Πρωτοδικών. δ΄ Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Γ΄ και Δ΄ και οι Πρωτοδίκες. ε΄ Οι Πάρεδροι του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων και οι Πάρεδροι των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων</p> <p>2. Η αρχαιότητα μεταξύ αυτών που εξομοιώνονται προσδιορίζεται από τη χρονολογία προαγωγής τους. <i>[προστίθεται:]</i></p> <p>3. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων υπάγονται στο ειδικό</p>
--	---

<p>Άρθρο 54 Έδρα και σύνθεση Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο εδρεύει στο κατάστημα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Συγκροτείται από πέντε μέλη, εκτός εάν πρόκειται να αποφασίσει επί προσφυγής, οπότε συγκροτείται από ένδεκα μέλη. Τακτικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και τρεις μεν Αναθεωρητές, που ορίζονται με κλήρωση, για την πενταμελή σύνθεση, έξι δε Αναθεωρητές και τρεις Αρεοπαγίτες, που ορίζονται με κλήρωση, για την ενδεκαμελή σύνθεση.</p>	<p>μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών, όπως εκάστοτε ισχύει, σύμφωνα με τη βαθμολογική εξομοίωση της παραγράφου 1. Το άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος είναι εφαρμοστέο και για τις διαφορές σχετικά με τις κάθε είδους αποδοχές και τις συντάξεις των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων.</p> <p>Έδρα, σύνθεση και λειτουργία 1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο της στρατιωτικής δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Αρείου Πάγου. Συγκροτείται από πέντε μέλη, εκτός εάν πρόκειται να αποφασίσει επί προσφυγής, οπότε συγκροτείται από ένδεκα μέλη. Τακτικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι ο Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και τρία ή εννιά μέλη, για την πενταμελή ή ενδεκαμελή σύνθεση αντιστοίχως, που ορίζονται με κλήρωση. Ένα (1) ή τρία (3) μέλη, για την πενταμελή ή ενδεκαμελή σύνθεση αντιστοίχως, είναι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και τα υπόλοιπα Αρεοπαγίτες. Στο Συμβούλιο μετέχουν χωρίς ψήφο ο Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, οι οποίοι καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για κάθε κρινόμενο ζήτημα. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο επιλέγει τον Πρόεδρο, τον Εισαγγελέα και τους Αντιπρόεδρους του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. 2. Για την κλήρωση, τη θητεία, την</p>
--	---

<p>Άρθρο 55 Κλήρωση και θητεία των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου</p> <p>1. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου γίνεται από το Αναθεωρητικό Δικαστήριο στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μηνός Δεκεμβρίου.</p> <p>2. Για την κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου θέτει σε μια κληρωτίδα ως κλήρους σφαιρίδια αδιαφανή με τα ονόματα όλων των Αναθεωρητών, πλην του Εισαγγελέα και σε άλλη κληρωτίδα με τα ονόματα όλων των Αρεοπαγιτών, τα οποία δίδονται σε αυτόν από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου. Ακολουθώς εξάγει από κάθε κληρωτίδα κατά σειρά εννέα και δεκαέξι σφαιρίδια, αντίστοιχα. Οι τρεις πρώτοι κληρωθέντες Αναθεωρητές αποτελούν τα τακτικά μέλη της πενταμελούς συνθέσεως, ενώ οι επόμενοι έξι Αναθεωρητές και οι πρώτοι τρεις Αρεοπαγίτες αποτελούν τα λοιπά τακτικά μέλη για τη συγκρότηση της ενδεκαμελούς συνθέσεως. Οι επόμενοι πέντε Αρεοπαγίτες αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη της πενταμελούς συνθέσεως, ενώ οι τελευταίοι οκτώ αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη της ενδεκαμελούς συνθέσεως.</p>	<p>αντικατάσταση, αναπλήρωση και εξαίρεση των μελών και τη γραμματεία του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 3 έως 11 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022.</p> <p>[καταργείται]</p>
---	---

<p>3. Εάν ο αριθμός των Αναθεωρητών δεν επαρκεί για τη συγκρότηση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2, τότε ο αριθμός των Αναθεωρητών που ελλείπουν προστίθεται κατά περίπτωση και σειρά κληρώσεως στον αντίστοιχο αριθμό Αρεοπαγιτών.</p> <p>4. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση. Η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωση έτους. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό το οποίο διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.</p> <p>Άρθρο 56 Συμπληρωματική κλήρωση</p> <p>1. Για την αντικατάσταση τακτικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση κατά τον ως άνω τρόπο.</p> <p>2. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και σε αυτή μετέχουν τα αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, καθώς και οι Αναθεωρητές και Αρεοπαγίτες που δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος βγάζει από κάθε κληρωτίδα τόσα σφαιρίδια όσα και τα τακτικά μέλη που αντικαθίστανται.</p> <p>3. Για την αντικατάσταση αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία ή κληρώθηκαν συμπληρωματικά</p>	<p>[καταργείται]</p>
--	----------------------

<p>ως τακτικά μέλη γίνεται συμπληρωματική κλήρωση, όπως και στην προηγούμενη παράγραφο, στην οποία μετέχουν οι Αναθεωρητές και Αρεοπαγίτες που δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>4. Εάν ο αριθμός των Αναθεωρητών δεν επαρκεί για την αντικατάσταση, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, των τακτικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία, τότε, οι μεν Αναθεωρητές της πενταμελούς συνθέσεως αντικαθίστανται από ανάλογο αριθμό Αναθεωρητών της ενδεκαμελούς συνθέσεως, κατά τη σειρά που έχουν κληρωθεί, οι τελευταίοι δε, σε κάθε περίπτωση, από ανάλογο αριθμό Αναθεωρητών ή Αρεοπαγιτών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος και με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου.</p> <p>5. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμία άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία και των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>Άρθρο 57 Αναλήρωση και εξαίρεση μελών - Γραμματέας</p> <p>1. Ο πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου προεδρεύει στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και όταν απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνεται από τον Εισαγγελέα</p>	<p>[καταργείται]</p>
--	----------------------

<p>του αυτού Δικαστηρίου, σε περίπτωση δε απουσίας και κωλύματος και του Εισαγγελέα αυτός αναπληρώνεται από το νεότερο Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου ή σε περίπτωση κωλύματος και του τελευταίου από τον αμέσως αρχαιότερο μη κωλυόμενο αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου. Τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου αναπληρώνονται από αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά της κληρώσεώς τους. (όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3036/2002)</p> <p>2. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση των μελών του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ισχύουν αντίστοιχα και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>3. Καθήκοντα γραμματέα του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ο νόμιμος αναπληρωτής του.</p> <p>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ Προσωρινή αργία δικαστικών λειτουργών Άρθρο 60 Αργία 1. Ο δικαστικός λειτουργός που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία με ένταλμα προσωρινής κρατήσεως, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση ή στον οποίο επιβλήθηκαν περιοριστικοί όροι τίθεται αυτοδικαίως σε κατάσταση προσωρινής αργίας. Αν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός</p>	<p>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ Διαθεσιμότητα και αργία δικαστικών λειτουργών Άρθρο 60 Για τη θέση δικαστικών λειτουργών σε διαθεσιμότητα και αργία εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 67 έως 69 του ν. 4938/2022</p>
--	---

<p>λειτουργός τέθηκε σε κατάσταση προσωρινής αργίας, επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία.</p> <p>2. Ο δικαστικός λειτουργός είναι δυνατόν να τεθεί σε κατάσταση προσωρινής αργίας όταν εκκρεμεί εναντίον του: α) ποινική δίωξη για έγκλημα που μπορεί να επισύρει αποστέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων ή β) πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσεως.</p> <p>3. Η θέση σε κατάσταση προσωρινής αργίας κατά την προηγούμενη παράγραφο γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος.</p> <p>4. Η κατάσταση προσωρινής αργίας της παραγράφου 2 αρχίζει ή τελειώνει από την ανακοίνωση στο δικαστικό λειτουργό του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Δεν απαιτείται έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη λήξη της αργίας, αν εκδοθεί αθωωτική απόφαση ή απαλλακτικό βούλευμα (που έγιναν αμετάκλητα) ή τελεσίδικη απαλλακτική πειθαρχική απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία. Επίσης, επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία, αν καταδικάστηκε αμετάκλητα για έγκλημα ή τιμωρήθηκε τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα, που δεν συνεπάγονται την οριστική παύση από την υπηρεσία. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης επανόδου εκδίδεται</p>	
--	--

διαπιστωτικό προεδρικά διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.
 5. Από τις αποδοχές του δικαστικού λειτουργού που έχει τεθεί σε αργία παρακρατείται το ένα τέταρτο (1/4). Τούτο αποδίδεται στο δικαστικό λειτουργό, αν απαλλαγεί από την κατηγορία, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Είναι δυνατόν να του αποδοθεί, με απόφαση του ίδιου Συμβουλίου, αν καταδικασθεί για έγκλημα ή τιμωρηθεί για πειθαρχικό παράπτωμα που δεν συνεπάγονται την οριστική παύση.

Άρθρο 61

Τρόποι λύσεως
 Η δημόσια υπηρεσιακή σχέση των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων λύνεται με το θάνατο, την παραίτηση, την οριστική παύση και την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας, κατά τα οριζόμενα στα επόμενα άρθρα. Λύεται επίσης, ειδικά για τον Πρόεδρο και τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, λόγω ανικανότητας εκτελέσεως των υπηρεσιακών τους καθηκόντων που οφείλεται σε νόσο ή αναπηρία, σωματική ή πνευματική, όταν για το λόγο αυτόν τους χορηγείται για την ίδια πάθηση αναρρωτική άδεια η οποία υπερβαίνει συνολικά ή τμηματικά, τους δώδεκα (12) μήνες μη εφαρμοζομένης εν προκειμένω για τους παραπάνω της διάταξης του άρθρου 65 παρ. 2 εδ. α΄ του παρόντος Κώδικα σε συνδυασμό με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου.

Τρόποι λύσεως
 Η δημόσια υπηρεσιακή σχέση των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων λύνεται με το θάνατο, την παραίτηση, την οριστική παύση και την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας, κατά τα οριζόμενα στα επόμενα άρθρα.

(όπως το δεύτερο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 77 παρ. 3 του ν. 3421/2005).

Άρθρο 63 παρ. 1 και 2

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Α' αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το 60ό έτος της ηλικίας τους. Οι Αναθεωρητές αποχωρούν μόλις συμπληρώσουν το 62ο έτος της ηλικίας τους. Κατ' εξαίρεση ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αποχωρούν πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω ορίου ηλικίας, εφόσον συμπληρώνουν δύο (2) έτη στις θέσεις αυτές. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος Ενόπλων Δυνάμεων οι οποίοι φέρουν τους βαθμούς του Αναθεωρητή Β' και Γ', αποχωρούν από την υπηρεσία, ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας προαγόμενοι στον επόμενο βαθμό, αφού κριθούν προακτέοι με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, εφόσον συμπληρώνουν οκτώ (8) χρόνια στον ένα ή συνολικά και στους δύο αυτούς βαθμούς, από την προαγωγή τους στο βαθμό του Αναθεωρητή Γ'. Η προηγούμενη διάταξη ισχύει και για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας του βαθμού τους. Για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων θεωρείται ως ημέρα συμπλήρωσής του

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται σε κάθε περίπτωση ως ημέρα που συμπληρώνεται το όριο αυτό η 30ή Ιουνίου του έτους της αποχώρησης του δικαστικού λειτουργού.
2. Η ηλικία των αποχωρώντων δικαστικών λειτουργών αποδεικνύεται κατά το άρθρο 43 του ν. 4938/2022.

<p>ορίου ηλικίας ή της οκταετίας ή του χρόνου παραμονής στο βαθμό του Αναθεωρητή Α΄, η 30ή Ιουνίου του έτους αποχωρήσεως, κατά την οποία λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση.</p> <p><i>(όπως η παρ. 1 ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 111 του ν. 3978/2011)</i></p> <p>2. Η ηλικία των αποχωρούντων δικαστικών λειτουργών αποδεικνύεται κατά το άρθρο 14. Αν από τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο δεν προκύπτει η ημέρα γεννήσεως, τότε αυτή αποδεικνύεται από το μητρώο του δικαστικού λειτουργού, που καταρτίστηκε κατά τις διατάξεις τις ισχύουσες κατά το χρόνο του αρχικού του διορισμού ή από άλλη σχετική δήλωση που υποβλήθηκε κατά νόμο από αυτόν. Άλλως, ως ημέρα γεννήσεως λογίζεται η 30ή Ιουνίου του έτους γεννήσεως.</p> <p>Άρθρο 64 παρ. 1</p> <p>Ο δικαστικός λειτουργός, που συμπλήρωσε είκοσι πέντε (25) έτη δικαστικού λειτουργού, διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε τελευταία και μετά τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσης. Αυτό μνημονεύεται στο προεδρικό διάταγμα αποχωρήσεως από την υπηρεσία. Η διάταξη του πρώτου εδαφίου ισχύει και για όσους δικαστικούς λειτουργούς είχαν συμπληρώσει, κατά τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσεως, είκοσι πέντε (25) χρόνια πραγματικής υπηρεσίας δικαστικού λειτουργού και οι οποίοι αποχώρησαν από το</p>	<p>Ο δικαστικός λειτουργός που συμπλήρωσε τριάντα (30) χρόνια πραγματική υπηρεσία δικαστικού λειτουργού ή αποχωρεί λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε και μετά τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Αυτό μνημονεύεται στο προεδρικό διάταγμα αποχώρησης από την υπηρεσία</p>
---	---

δικαστικό σώμα Ενόπλων Δυνάμεων πριν από την 23.5.2001. Η απονομή του επίτιμου τίτλου της θέσεως που κατείχαν κατά την αποχώρησή τους σε όσους αποκτούν το δικαίωμα αυτό με βάση το προηγούμενο εδάφιο, γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, κατόπιν αποφάσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου στην οποία μνημονεύονται όλοι οι δικαιούμενοι (όπως το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με την άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 2913/2001 και τα τρίτο και τέταρτο εδάφια προστέθηκαν με το άρθρο 77 παρ. 6 του ν. 3421/2005)

Άρθρο 65Α

1. Οι Αναθεωρητές Γ΄ και οι Στρατιωτικοί Δικαστές του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποχωρούν από την υπηρεσία με παραίτηση, προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν τα τυπικά προς προαγωγή προσόντα και κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά πάροδο ενός (1) πλήρους ημερολογιακού μήνα από την προαγωγή τους, αποχωρούν από την υπηρεσία ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους.

2. Οι Αναθεωρητές Γ΄ και οι Στρατιωτικοί Δικαστές που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή με οριστική παύση για ανικανότητα εκτελέσεως των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, λόγω νόσου ή σωματικής ή

[καταργείται]

πνευματικής αναπηρίας, προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυπικών προσόντων. Η ανωτέρω διάταξη ισχύει και για τους δικαστικούς λειτουργούς των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποβιώνουν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Με προεδρικό διάταγμα, που προκαλείται μέσα σε ένα μήνα από την προαγωγή τους, αποχωρούν από την υπηρεσία, εκτός από εκείνους που αποχωρούν λόγω θανάτου, οι οποίοι προάγονται στον επόμενο βαθμό από την προηγούμενη του θανάτου τους.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και στους Αναθεωρητές Β΄, εφόσον αυτοί έχουν έναν χρόνο στον κατεχόμενο βαθμό και κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

4. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές Α΄ ή Αναθεωρητές μπορεί να ανακαλούνται εντός πέντε (5) ετών από τότε που λύθηκε για αυτούς η δημόσια υπηρεσιακή σχέση, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών νομικού συμβούλου σε διοικητικές θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται σε αυτό ή εποπτεύονται από αυτό. Η ανάκληση γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατόπιν προτάσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Με όμοιο τρόπο γίνεται και η απόλυση. Όσοι ανακαλούνται για τον παραπάνω

<p>λόγο, κατά το χρόνο παραμονής τους στην ενέργεια τίθενται εκτός επετηρίδας δικαστικού σώματος.</p> <p>5. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας μπορεί να ανακαλεί με απόφασή του στην ενεργό υπηρεσία λόγω σοβαρών ασθενειών δικαστικούς λειτουργούς που αποχώρησαν από την υπηρεσία, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, μετά από γνωμάτευση της αρμόδιας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής των Ενόπλων Δυνάμεων και κατόπιν εισηγήσεως του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Όσοι ανακαλούνται για το λόγο αυτόν, εγγράφονται ως προσωπικό εκτός Οργανικής Δύναμης στη Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Η απόλυση των παραπάνω γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, αμέσως μόλις εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους ανεκλήθησαν.</p> <p><i>(όπως η παρ. 1 ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 77 παρ. 7 του ν. 3421/2005 και οι παρ. 3-5 προστέθηκαν με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου)</i></p> <p>Άρθρο 71 παρ. 1-2</p> <p>1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε υπαίτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά, εν γένει του δικαστικού λειτουργού εντός η εκτός υπηρεσίας, εφόσον αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του ως δικαστικού λειτουργού ή ως</p>	<p>1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε υπαίτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά, εν γένει του δικαστικού λειτουργού εντός η εκτός υπηρεσίας, εφόσον αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του ως δικαστικού λειτουργού και θίγει το</p>
--	---

<p>αξιωματικού και θίγει το κύρος της δικαιοσύνης ή του ίδιου.</p> <p>2. Οι ειδικότερες υποχρεώσεις των δικαστικών λειτουργών καθορίζονται από τις διατάξεις που αναφέρονται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των στρατιωτικών δικαστηρίων και την κατάστασή τους ως δικαστικών λειτουργών και αξιωματικών.</p> <p>Άρθρο 84 παρ. 3 Τα συμβούλια που ασκούν πειθαρχική δικαιοδοσία είναι: α. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. β. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. γ. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 91 του Συντάγματος.</p> <p>Άρθρο 86 Αρμοδιότητα του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στα μέλη του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.</p>	<p>2. Οι ειδικότερες υποχρεώσεις των δικαστικών λειτουργών καθορίζονται από τις διατάξεις που αναφέρονται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των στρατιωτικών δικαστηρίων και την κατάστασή τους ως δικαστικών λειτουργών.</p> <p>Τα συμβούλια που ασκούν πειθαρχική δικαιοδοσία είναι: α. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. β. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου της παραγράφου 7 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022. γ. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου της παραγράφου 8 του άρθρου 91 του ν. 4938/2022.</p> <p>Αρμοδιότητα πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου 1. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο: α. Σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους Αναθεωρητές και Στρατιωτικούς Δικαστές Α΄ και Β΄. β. Σε δεύτερο βαθμό, να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. 2. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το</p>
--	--

<p>Άρθρο 87 Αρμοδιότητες των άλλων πειθαρχικών συμβουλίων</p> <p>1. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου είναι αρμόδιο να κρίνει σε πρώτο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Α΄.</p> <p>2. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων, που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο.</p> <p>Άρθρο 89 Συγκρότηση και σύνθεση του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου</p> <p>1. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, όταν καλείται να αποφανθεί επί πειθαρχικού παραπτώματος μέλους του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, συγκαροτείται όπως ορίζει το άρθρο 91 παράγραφος 2 του Συντάγματος, χωρίς τη συμμετοχή των δύο καθηγητών.</p> <p>2. Σε περίπτωση ελλείψεως ή κωλύματος του Προέδρου του Συμβουλίου της επικρατείας συμμετέχει και προεδρεύει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.</p> <p>3. Την πειθαρχική αγωγή εγείρει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.</p>	<p>επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου.</p> <p>Αρμοδιότητα πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου είναι αρμόδιο σε πρώτο βαθμό να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους δικαστικούς λειτουργούς του μέχρι και τον βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Γ΄.</p> <p>Συγκρότηση πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου Το επταμελές και το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου συγκροτούνται και λειτουργούν όπως ορίζει το άρθρο 115 του ν. 4938/2022.</p>
---	--

<p>4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί συγκροτήσεως και λειτουργίας του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Καταστάσεως Δικαστικών Λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.</p> <p>Άρθρο 90 Συγκρότηση και σύνθεση των άλλων πειθαρχικών συμβουλίων</p> <p>1. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Πρόεδρο, και τέσσερις Αναθεωρητές Γ΄.</p> <p>2. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Πρόεδρο, τρεις Αναθεωρητές Γ΄ και τρεις Αρεοπαγίτες.</p> <p>3. Οι Αρεοπαγίτες που μετέχουν στα παραπάνω συμβούλια λαμβάνονται από εκείνους που έχουν κληρωθεί ως μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Σώματος, με τη σειρά που έχουν κληρωθεί. Ειδικότερα, οι τρεις πρώτοι Αρεοπαγίτες αποτελούν τα τακτικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, οι επόμενοι πέντε αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου και οι επόμενοι επτά αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου.</p> <p>4. Οι Αναθεωρητές που μετέχουν στα παραπάνω συμβούλια ορίζονται κάθε χρόνο με κλήρωση. Η κλήρωση</p>	<p>Συγκρότηση πειθαρχικού συμβουλίου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου</p> <p>1. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Πρόεδρο, και τέσσερις Αναθεωρητές Γ΄.</p> <p>2. Οι Αναθεωρητές που μετέχουν στο συμβούλιο της παραγράφου 1 ορίζονται κάθε χρόνο με κλήρωση. Η κλήρωση γίνεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε χρόνου σε δημόσια συνεδρίαση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Σε μια κληρωτίδα τίθενται ως κλήροι σφαιρίδια αδιαφανή με τα ονόματα όλων των Αναθεωρητών Γ΄ και ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου εξάγει διαδοχικώς οκτώ σφαιρίδια. Οι Αναθεωρητές των οποίων τα ονόματα αναφέρονται στα τέσσερα πρώτα σφαιρίδια αποτελούν τα τακτικά μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου και εκείνοι που αναφέρονται στα επόμενα τέσσερα σφαιρίδια αποτελούν τα αναπληρωματικά μέλη.</p> <p>3. Εάν ο αριθμός των Αναθεωρητών δεν επαρκεί για τη συγκρότηση του συμβουλίου, το συμβούλιο συμπληρώνεται με Αρεοπαγίτες, οι οποίοι κληρώνονται με ανάλογη</p>
---	--

<p>γίνεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε χρόνο σε δημόσια συνεδρίαση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Σε μια κληρωτίδα τίθενται ως κλήροι σφαιρίδια αδιαφανή με τα ονόματα όλων των Αναθεωρητών Γ΄ και ο Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου εξάγει διαδοχικώς επτά σφαιρίδια. Οι Αναθεωρητές των οποίων τα ονόματα αναφέρονται στα τέσσερα πρώτα σφαιρίδια αποτελούν τα τακτικά μέλη του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, ενώ οι Αναθεωρητές που αναφέρονται στα επόμενα τρία σφαιρίδια αποτελούν τα τακτικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου.</p> <p>5. Εάν ο αριθμός των Αναθεωρητών δεν επαρκεί για τη συγκρότηση συμβουλίων, σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 4, εφαρμόζεται ανάλογα η παράγραφος 3 του άρθρου 55.</p> <p>6. Τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά της κληρώσεώς τους αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη που απουσιάζουν ή κωλύονται. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ελλείψεως τακτικού μέλους, μέχρι να γίνει συμπληρωματική κλήρωση με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 56.</p> <p>7. Η θητεία των μελών των παραπάνω πειθαρχικών συμβουλίων αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Η θητεία των μελών που κληρώνονται συμπληρωματικά, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, διαρκεί μέχρι τη λήξη του ημερολογιακού έτους.</p>	<p>εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 115 του ν. 4938/2022.</p> <p>Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποκώρυσαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση.</p> <p>4. Τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά της κληρώσεώς τους αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη που απουσιάζουν ή κωλύονται. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση ελλείψεως τακτικού μέλους, μέχρι να γίνει συμπληρωματική κλήρωση.</p> <p>5. Η θητεία των μελών του συμβουλίου της παραγράφου 1 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Η θητεία των μελών που κληρώνονται συμπληρωματικά διαρκεί μέχρι τη λήξη του ημερολογιακού έτους.</p> <p>6. Καθήκοντα γραμματέα στα παραπάνω συμβούλια ασκεί ο δικαστικός γραμματέας που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου</p>
---	--

<p>8. Καθήκοντα γραμματέα στα παραπάνω συμβούλια ασκεί ο δικαστικός γραμματέας, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.</p> <p>Άρθρο 96 Αρμοδιότητα για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως είναι: α. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς. β. Ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου για τους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Α΄.</p> <p>Άρθρο 131 Όργανα Επιθεώρησης 1. Την Επιθεώρηση ενεργούν: α. Στα στρατιωτικά δικαστήρια και στις εισαγγελίες ένας Αναθεωρητής. β. Στις γραμματείες των παραπάνω δικαστηρίων και εισαγγελιών ο ίδιος επιθεωρητής και οι εισαγγελείς των δικαστηρίων αυτών. 2. Με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ορίζεται το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους ο επιθεωρητής Αναθεωρητής, ο οποίος πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον ένα (1) χρόνο στο βαθμό του Αναθεωρητή και, εάν είναι δυνατόν, να μην έχει εκτελέσει καθήκοντα επιθεωρητή κατά την προηγούμενη διετία. 3. Η θητεία του επιθεωρητή είναι ετήσια και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από το διορισμό του. Παράταση της θητείας του μέχρι δύο (2) μήνες είναι δυνατή με</p>	<p>Αρμοδιότητα για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής διώξεως είναι: α. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς. β. Ο Εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου για τους δικαστικούς λειτουργούς μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Γ΄.</p> <p>Όργανα επιθεώρησης 1. Σε επιθεώρηση υπόκεινται όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων. 2. Ο πρόεδρος, ο εισαγγελέας και οι αντιπρόεδροι του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου επιθεωρούνται από αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου. Την επιθεώρηση όλων των υπόλοιπων δικαστικών λειτουργών ενεργεί αρεοπαγίτης ή αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου. 3. Ο πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ενεργεί ετήσια επιθεώρηση των στρατιωτικών δικαστηρίων και ο εισαγγελέας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου ετήσια επιθεώρηση των εισαγγελιών, παράλληλα προς την επιθεώρηση του επιθεωρητή αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. 4. Για τη διενέργεια της επιθεώρησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις</p>
--	--

<p>απόφαση Ανώτατου του Δικαστικού Συμβουλίου.</p> <p>4. Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος ή αποχώρησης από την υπηρεσία του επιθεωρητή ορίζεται, κατά την παράγραφο 2, αντικαταστάτης για το υπόλοιπο της θητείας του.</p> <p>5. Ο επιθεωρητής Αναθεωρητής, κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων του, δύναται, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, να απαλλάσσεται από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία για ορισμένο διάστημα της θητείας του. Σε περίπτωση παράτασης της θητείας του μπορεί να απαλλάσσεται μέχρι το τέλος του χρόνου της παράτασης.</p> <p>6. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπηρεσία, μετάθεσης ή κωλύματος εισαγγελία, την Επιθεώρηση ενεργεί ή συνεχίζει ο αντικαταστάτης του και, εφόσον δεν τοποθετήθηκε αυτός, ο νόμιμος αναπληρωτής του.</p> <p>Άρθρο 132 Αρμοδιότητες επιθεωρητή και χρόνος Επιθεώρησης</p> <p>1. Ο επιθεωρητής Αναθεωρητής:</p> <p>α. Επιθεωρεί όλα τα στρατιωτικά δικαστήρια και τις αντίστοιχες εισαγγελίες και γραμματείες. β. Ενεργεί, ύστερα από παραγγελία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ή του Προέδρου ή του Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, έκτακτη ή συμπληρωματική επιθεώρηση κάθε δικαστηρίου, εισαγγελίας, γραμματείας ή δικαστικού λειτουργού.</p>	<p>του Μέρους Τρίτου του Δεύτερου Τμήματος του ν. 4938/2022.</p> <p>[καταργείται]</p>
---	---

<p>2. Ο επιθεωρητής Αναθεωρητής μεταβαίνει στις έδρες των στρατιωτικών δικαστηρίων για διενέργεια επιθεώρησης από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου. Έκτακτες ή συμπληρωματικές επιθεωρήσεις ενεργεί οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της θητείας του.</p> <p>3. Η επιθεώρηση της παραγράφου 1 αφορά την εργασία που συντελέστηκε από την ημέρα ενάρξεως της προηγούμενης επιθεωρήσεως μέχρι την ημέρα ενάρξεως της νέας.</p> <p>Άρθρο 133 Τρόπος διενέργειας της επιθεώρησης</p> <p>1. Ο επιθεωρητής εξετάζει τον τρόπο κατά τον οποίο διεξάγεται η υπηρεσία των στρατιωτικών δικαστηρίων, των εισαγγελικών εργασιών που συντελέστηκε κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα. Επίσης εξετάζει την ενημερότητα της υπηρεσίας στη διεκπεραίωση των υποθέσεων, την τακτική και ομαλή διεξαγωγή των συνεδριάσεων και την καταλληλότητα των κτιρίων.</p> <p>2. Ο επιθεωρητής εξετάζει την εργασία των δικαστικών λειτουργών και διεξάγει κάθε χρήσιμη έρευνα, συμβουλευόμενος και τον πρόεδρο ή τον εισαγγελέα του δικαστηρίου, για τη μόρφωση ασφαλούς γνώμης σχετικά με το ήθος, το σθένος, την επιστημονική κατάρτιση, την υπηρεσιακή απόδοση, την ευθυκρισία, φιλοπονία και υπηρεσιακή και κοινωνική παράσταση των δικαστικών λειτουργών. Οφείλει δε να διεξάγει</p>	<p>[καταργείται]</p>
---	----------------------

με κάθε λεπτομέρεια την έρευνά του για το σχηματισμό ασφαλούς γνώμης ως προς τους επιθεωρουμένους, χρησιμοποιώντας απαραίτητα και την προσωπική επαφή με αυτούς.

Άρθρο 134

Εκθέσεις επιθεώρησης

1. Ο επιθεωρητής συντάσσει γενικές εκθέσεις για τη λειτουργία κάθε στρατιωτικού δικαστηρίου, εισαγγελίας και γραμματείας. Σε αυτές εισηγείται απαραίτητως και τα μέτρα που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών.

2. Ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη λεπτομερή και ειδικά αιτιολογημένη ατομική έκθεση για κάθε δικαστικό λειτουργό. Στην έκθεση αυτή αξιολογούνται τα εξής προσόντα του δικαστικού λειτουργού: α) το ήθος και το σθένος, β) η επιστημονική κατάρτιση, γ) η κρίση και η αντίληψη, δ) η επιμέλεια η εργατικότητα και η υπηρεσιακή απόδοση, ε) η ικανότητα στην απονομή της δικαιοσύνης, ιδιαίτερα στη διεύθυνση της ποινικής διαδικασίας και η συμπεριφορά στο ακροατήριο και στ) η συμπεριφορά του γενικά και η κοινωνική παράσταση. Ειδικά για τους τοποθετημένους στις εισαγγελίες αξιολογείται και η ικανότητα στο χειρισμό του προφορικού λόγου.

3. Για την αξιολόγηση του δικαστικού λειτουργού ως προς τα πιο πάνω προσόντα, ο επιθεωρητής χρησιμοποιεί υποχρεωτικά την εξής κλίμακα. α. Για την επιστημονική

[καταργείται]

<p>κατάρτιση: (1) άρτια ή εξαιρετη, (2) πολύ καλή, (3) περισσότερο από καλή, (4) καλή, (5) μέτρια και (6) ανεπαρκής. β. Για το ήθος και το σθένος: (1) προσήκον και (2) μη προσήκον.</p> <p>4. Ο επιθεωρητής σημειώνει επίσης στην ατομική έκθεση των δικαστικών λειτουργών κάθε άλλη παρατήρηση που θεωρεί χρήσιμη.</p> <p>5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθιερώνεται ενιαίο έντυπο για τις εκθέσεις Επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργών. Στο έντυπο αυτό περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιθεωρουμένου, τα αξιολογούμενα προσόντα του και χώρος για την ειδική αιτιολογία ή ειδικές και άλλες παρατηρήσεις.</p> <p>Άρθρο 135 Υποβολή των εκθέσεων Οι εκθέσεις του επιθεωρητή υποβάλλονται στον προϊστάμενο της επιθεώρησης μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της ετήσιας επιθεώρησης. Σε περίπτωση έκτακτης ή συμπληρωματικής επιθεώρησης, η έκθεση υποβάλλεται αμέσως μετά τη διενέργειά της. Αντίγραφο της έκθεσης κάθε τακτικής ή έκτακτης επιθεώρησης υποβάλλεται από τον προϊστάμενο της επιθεώρησης στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και στον Πρόεδρο και στον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας θέτει αντίγραφο της έκθεσης επιθεώρησης στον ατομικό φάκελο του επιθεωρουμένου και επιδίδει όμοιο σε αυτόν.</p>	<p>[καταργείται]</p>
--	----------------------

<p>Άρθρο 136 Προϊστάμενος της Επιθεώρησης 1. Προϊστάμενος της Επιθεώρησης είναι ο Β΄ Αντιπρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος, απουσίας ή αποχώρησης του Β΄ Αντιπροέδρου από την Υπηρεσία, αυτός αναπληρώνεται από τον Γ΄ Αντιπρόεδρο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο πέμπτο του ν. 5022/2023) 2. Ο Προϊστάμενος της επιθεώρησης: α) συγκεντρώνει τις εκθέσεις επιθεώρησης, β) διατυπώνει σε ιδιαίτερη έκθεσή του τις τυχόν παρατηρήσεις του πάνω σε αυτές, γ) ασκεί πειθαρχική αγωγή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αν κατά την κρίση του συντρέχει τέτοια περίπτωση, δ) παραγγέλλει έκτακτη επιθεώρηση ή την επανάληψη ή τη συμπλήρωση προηγούμενης, εφόσον συντρέχει λόγος, ε) ενεργεί αυτοπροσώπως επιθεώρηση οποιουδήποτε δικαστηρίου, εισαγγελίας, γραμματείας, ή δικαστικού λειτουργού, αν κατά την κρίση του συντρέχει εξαιρετικός λόγος. 3. Με γενική προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας έκθεσή του, ο προϊστάμενος της Επιθεώρησης περιγράφει την κατάσταση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και της γραμματείας τους και υποδεικνύει τα τυχόν αναγκαία μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία τους. Επιπλέον, σημειώνει τυχόν ειδικές παρατηρήσεις για δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν ή υπηρέτησαν σε αυτά,</p>	<p>[καταργείται]</p>
--	----------------------

καθώς και για τους δικαστικούς γραμματείς των δικαστηρίων και των εισαγγελιών. Αντίγραφο της έκθεσής του διαβιβάζει στον Πρόεδρο και τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 137

Προσφυγή του επιθεωρουμένου
 1. Η επίδοση των εκθέσεων της Επιθεώρησης στους επιθεωρουμένους γίνεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή τους στο Υπουργείο. Ο επιθεωρούμενος δικαστικός λειτουργός έχει δικαίωμα, σε τριάντα (30) ημέρες αφότου λάβει την έκθεση, να προσφύγει, επιστολή στον προϊστάμενο της Επιθεώρησης και να ζητήσει διόρθωση της έκθεσης ή επανάληψη επιθεωρήσεως μόνο αν η έκθεση:
 α) περιέχει ανακριβή περιστατικά,
 β) είναι ανατιολόγητη ή γ) περιέχει ανακριβείς αιτιολογίες ή δυσμενείς κρίσεις και χαρακτηρισμούς, οι οποίοι δεν δικαιολογούνται από τις διαπιστώσεις που αναφέρονται σε αυτήν ή στηρίζονται σε στοιχεία αντικειμενικώς ανακριβή ή ευρίσκονται σε αντίθεση με προηγούμενες εκθέσεις.
 2. Ο Προϊστάμενος της Επιθεώρησης υποβάλλει την προσφυγή, μαζί με τις παρατηρήσεις του, στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (πενταμελούς συνθέσεως).
 3. Αν τα παράπονα κριθούν βάσιμα, το Συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφασή του, προβαίνει σε διόρθωση της έκθεσης, εκτός αν κρίνει αναγκαία την επανάληψη της επιθεώρησης, οπότε διατάσσει

Προσφυγή του επιθεωρούμενου
 Ο επιθεωρούμενος έχει δικαίωμα να προσφύγει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του ν. 4938/2022, σύμφωνα με το άρθρο 105 του ίδιου νόμου, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως.

<p>άλλον, ειδικά οριζόμενο από αυτό Αναθεωρητή, ο οποίος πρέπει, κατά το δυνατόν να είναι αρχαιότερος του πρώτου επιθεωρητή, να ενεργήσει τη νέα επιθεώρηση. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, με την οποία διατάσσεται διόρθωση της έκθεσης, τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου, ενώ η έκθεση που συντάσσεται, ύστερα από επανάληψη της επιθεώρησης, αντικαθιστά την προηγούμενη έκθεση, η οποία αποσύρεται από το φάκελο του επιθεωρουμένου, εφόσον η επανάληψη της επιθεωρήσεως είναι γενική. Αν τα παράπονα κριθούν αβάσιμα, το Συμβούλιο απορρίπτει την προσφυγή με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου. Κατά της απόφασης του Συμβουλίου που διορθώνει την έκθεση επιθεωρήσεως και κατά της έκθεσης που συντάσσεται ύστερα από επανάληψη της επιθεωρήσεως δεν παρέχεται δικαίωμα προσφυγής.</p> <p>4. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και η νέα έκθεση υποβάλλονται και επιδίδονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 135 του παρόντος.</p> <p>Άρθρο 138 παρ. 1 Εάν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ανικανότητα ή ανεπάρκεια δικαστικού λειτουργού ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στον προϊστάμενο της Επιθεώρησης, ο οποίος τη διαβιβάζει, μαζί με τις τυχόν παρατηρήσεις του, στον</p>	<p>Αν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ανικανότητα ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια δικαστικού λειτουργού, ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, δια του προέδρου του, ο οποίος τη διαβιβάζει με τις παρατηρήσεις του στο αρμόδιο</p>
---	---

<p>αρμόδιο για την κίνηση της διαδικασίας οριστικής παύσεως.</p> <p>Άρθρο 139</p> <p>1. Ο επιθεωρητής και οι εισαγγελείς των στρατιωτικών δικαστηρίων επιθεωρούν τους γραμματείς και τις γραμματείες των αντίστοιχων τις γραμματείες των αντίστοιχων στρατιωτικών δικαστηρίων και εισαγγελιών κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 132 παράγραφος 2.</p> <p>2. Κατά την επιθεώρηση εξετάζεται η ενημερότητα της γραμματείας και η εύρυθμη λειτουργία της. Για κάθε γραμματεία συντάσσεται ιδιαίτερη έκθεση, για την οποία ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 134 παράγραφος 1 και 135. Αντίγραφο της έκθεσης παραδίδεται και στον πρόεδρο του δικαστηρίου.</p> <p>3. Ειδικά ως προς τη βεβαίωση και είσπραξη χρηματικών ποινών και δικαστικών εξόδων, η επιθεώρηση της γραμματείας από τον οικείο εισαγγελέα γίνεται ανά εξάμηνο. Η σχετική έκθεση συντάσσεται και υποβάλλεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.</p> <p>4. Κατά την επιθεώρηση εξετάζεται:</p> <p>α. Εάν τηρούνται οι διατάξεις του Κώδικα για την είσπραξη τελών χαρτοσήμου, την επικόλληση και διαγραφή των ενσήμων, καθώς και οι διατάξεις περί παραστατικών των πόρων των διαφόρων ταμείων για τις παραστάσεις των δικηγόρων. β. Εάν διεξάγεται ορθά η είσπραξη των χρηματικών ποινών και προστίμων, των χρηματικών ποσών που προέρχονται από μετατροπή ποινών,</p>	<p>όργανο, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία της οριστικής παύσης.</p> <p>Η επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 107 του ν. 4938/2022, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως.</p>
--	--

<p>καθώς και των δικαστικών εξόδων και αν τα εισπραχθέντα κατατέθηκαν εγκαίρως στο δημόσιο ταμείο. γ. Εάν έγινε σωστά και εγκαίρως η εκκαθάριση των χρηματικών ποινών και δικαστικών εξόδων και η βεβαίωση τους στο αρμόδιο ταμείο για είσπραξη. δ. Εάν τηρούνται οι διατάξεις περί προεισπράξεως των αμοιβών των δικηγόρων και περί αναγραφής του αριθμού του δελτίου ταυτότητας αυτών στα πρακτικά ή τις αποφάσεις. ε. Εάν καθαρογράφονται εγκαίρως οι αποφάσεις και τα βουλεύματα. στ. Εάν έγινε εγκαίρως η επίδοση των ποινικών δικογράφων, ο προσδιορισμός των υποθέσεων, η εκτέλεση των βουλευμάτων και των εν απουσία των κατηγορουμένων εκδιδομένων αποφάσεων και γενικώς εάν διεξάγεται κανονικώς η υπηρεσία της γραμματείας.</p> <p>Άρθρο 140 Τελικές διατάξεις</p> <ol style="list-style-type: none">1. Το δικαστικό σώμα ενόπλων δυνάμεων υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.2. Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ιδρύεται Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.3. Οι προβλεπόμενες από τον Κώδικα αρμοδιότητες του Υπουργού Εθνικής Άμυνας δεν μεταβιβάζονται σε άλλα όργανα και ασκούνται δια της Διευθύνσεως Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.4. Οι Στρατιωτικοί Δικαστές και Αναθεωρητές κατά τις συνεδριάσεις των δικαστηρίων φέρουν ειδική	<ol style="list-style-type: none">1. Το δικαστικό σώμα ενόπλων δυνάμεων υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.2. Στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης ιδρύεται Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.3. Οι προβλεπόμενες από τον Κώδικα αρμοδιότητες του Υπουργού Δικαιοσύνης δεν μεταβιβάζονται σε άλλα όργανα και ασκούνται δια του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.
---	---

<p>τήβεννο, ενώ στην Εκτέλεση των λοιπών καθκόντων τους πολιτική περιβολή. Σε πολεμική περίοδο φέρουν στρατιωτική στολή.</p> <p>Άρθρο 142 Η βαθμολογική Αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων προς τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων είναι η ακόλουθη: α. Αναθεωρητής Α΄ - Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι β. Αναθεωρητής Β΄ - Υποστράτηγος και αντίστοιχοι γ. Αναθεωρητής Γ΄ - Ταξίαρχος και αντίστοιχοι δ. Στρατιωτικός Δικαστής Α΄ - Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι ε. Στρατιωτικός Δικαστής Β΄ - Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι στ. Στρατιωτικός Δικαστής Γ΄ - Ταγματάρχης και αντίστοιχοι ζ. Στρατιωτικός Δικαστής Δ΄ - Λοχαγός και αντίστοιχοι η. Πάρεδρος Στρατιωτικού Δικαστηρίου - Υπολοχαγός και αντίστοιχοι</p> <p>Άρθρο 143 παρ. 4-6 4. Η κατανομή των οργανικών θέσεων στα στρατιωτικά δικαστήρια και τις λοιπές υπηρεσίες των ενόπλων δυνάμεων και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενεργείται με τους Πίνακες Οργανώσεως και Υλικού (Π.Ο.Υ.). Οι πίνακες αυτοί εκδίδονται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μετά σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>4. Η κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών γίνεται με προεδρικό διάταγμα και των δικαστικών υπαλλήλων με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4938/2022, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως. Η υφιστάμενη κατανομή οργανικών θέσεων διατηρείται σε ισχύ, έως ότου τροποποιηθεί, συμπληρωθεί, αντικατασταθεί ή</p>
--	--

<p>Σώματος, εφόσον αφορούν στα στρατιωτικά δικαστήρια και του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων, εφόσον αφορούν στις λοιπές θέσεις.</p> <p>5. Οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις των πινάκων τούτων γίνονται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.</p> <p>6. Οι πίνακες οργανώσεως και υλικού, που υπάρχουν κατά τη δημοσίευση του νόμου που κυρώνει τον Κώδικα, διατηρούνται σε ισχύ και μπορούν να τροποποιηθούν, συμπληρωθούν, αντικατασταθούν ή καταργηθούν με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.</p> <p>Άρθρο 144</p> <p>Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων, όταν εξαιρούνται της δικαιοδοσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων για τα παρ' αυτών πραττόμενα εγκλήματα, δωσιδικούν ενώπιον των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τους δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.</p> <p>Άρθρο 146</p> <p>Με προεδρικά διατάγματα, που καταρτίζονται μετά από πρόταση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου και εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία εν γένει των στρατιωτικών δικαστηρίων, στη συγκρότηση, στις αρμοδιότητες και στον τρόπο λειτουργίας της</p>	<p>5. [καταργείται]</p> <p>6. [καταργείται]</p> <p>Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δωσιδικούν, για τα παρ' αυτών πραττόμενα εγκλήματα, ενώπιον των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τους δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.</p> <p>1. Με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης εκδίδεται, εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, προεδρικό διάταγμα με το οποίο κυρώνεται ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Με τον Κανονισμό καθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία των στρατιωτικών δικαστηρίων, στη συγκρότηση, τις</p>
--	--

ολομέλειας αυτών, στη διάρκεια του δικαστικού έτους και των δικαστικών διακοπών, στις προϋποθέσεις, στην αρμοδιότητα χορήγησης και στη διάρκεια των αδειών εν γένει των δικαστικών λειτουργών, στον τρόπο κατάρτισης και στο περιεχόμενο των κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων, που καταρτίζονται από αυτά, στη πειθαρχική δικαιοδοσία των προέδρων και εισαγγελέων των στρατιωτικών δικαστηρίων επί του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού που υπηρετεί σε αυτά, στην οργάνωση και στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης, καθώς και στην πειθαρχική δικαιοδοσία του Διευθυντή της επί του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν, στις ηθικές αμοιβές, στον τύπο του δελτίου ταυτότητας και στην αρχή εκδόσεως αυτού, στα ειδικά προνόμια των επίτιμων δικαστικών λειτουργών, στον τύπο της τηβένου, της στολής και των διακριτικών σημείων των δικαστικών λειτουργών και γενικώς στα θέματα που προβλέπονται από των Κώδικα και απαιτούν ειδικότερη ρύθμιση.

Άρθρο 147

Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων ασφαρίζονται υποχρεωτικώς στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού και στο Ταμείο

αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας της ολομέλειάς τους, στη διάρκεια του δικαστικού έτους και των δικαστικών διακοπών, στις προϋποθέσεις και την αρμοδιότητα χορήγησης των αδειών των δικαστικών λειτουργών, στον τρόπο κατάρτισης και το περιεχόμενο των κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων, που καταρτίζονται από αυτά, στην πειθαρχική δικαιοδοσία των προέδρων και εισαγγελέων των στρατιωτικών δικαστηρίων επί του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτά, στην οργάνωση και τις αρμοδιότητες του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης, και σε κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται στον παρόντα Κώδικα ή, κατά παραπομπή του, στο ν. 4938/2022 και απαιτεί ειδικότερη ρύθμιση.

2. Μέχρι την έκδοση του διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου παραμένει σε ισχύ το π.δ. 21/2002 «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου» (Α΄ 12) κατά το μέρος που δεν είναι αντίθετο στον παρόντα νόμο. Διατάξεις του διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου που είναι αντίθετες στον παρόντα νόμο καταργούνται από τη δημοσίευσή του

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων υπάγονται με τους ίδιους όρους στην υποχρεωτική ασφάλιση που υπάγονται και οι δικαστικοί

<p>Συντάξεως Νομικών. Όσοι δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών, κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, δικαιούνται να εγγραφούν σε αυτό και να αναγνωρίσουν το χρόνο ασφαλίσεως από το διορισμό τους, αφού καταβάλουν τις οφειλόμενες εισφορές</p> <p>Άρθρο 149 Από τη δημοσίευση του νόμου που κυρώνει τον Κώδικα και μέχρι της ισχύος του αναστέλλονται οι κρίσεις των υπηρετούντων στο δικαστικό σώμα Αναθεωρητών και Δικαστικών Συμβούλων.</p>	<p>λειτουργοί της τακτικής δικαιοσύνης.</p> <p>2. Δικαστικοί λειτουργοί που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ασφαλίζονται στο Μετοχικό Ταμείο Στρατού (Μ.Τ.Σ.), τον Ειδικό Κλάδο Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Στρατού (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Σ.) και τον Ειδικό Λογαριασμό Αλληλοβοήθειας Στρατού (Ε.ΛΟ.Α.Σ.) μπορούν να επιλέξουν τη συνέχιση της ασφάλισής τους σε αυτά.</p> <p>1. Οι δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων δεν έχουν στρατιωτική ιδιότητα. Κάθε διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης, κατά το μέρος που αναφέρεται σε στρατιωτική ιδιότητα των δικαστικών λειτουργών ή την υπονοεί, καταργείται.</p> <p>2. Για τους δικαστικούς λειτουργούς εκδίδονται δελτία αστυνομικής ταυτότητας, κατά τις κείμενες διατάξεις. Μέχρι την έκδοση των αστυνομικών ταυτοτήτων, ειδικά δελτία ταυτότητας που έχουν ήδη εκδοθεί διατηρούν την αποδεικτική τους ισχύ.</p> <p>3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, και υπό την επιφύλαξη τήρησης της παραγράφου 2 του άρθρου 147 του παρόντος, μπορεί να επεκτείνονται σε δικαστικούς λειτουργούς παροχές ή διευκολύνσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία για τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων.</p> <p>4. Για τις ανάγκες εφαρμογής των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της προηγούμενης</p>
--	---

<p>Άρθρο 150 1. Αναθεωρητές και Δικαστικοί Σύμβουλοι, που ανακλήθηκαν στην ενεργό υπηρεσία κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 66 του ν.δ/τος 1400/1973 «Περί καταστάσεως αξιωματικών ενόπλων δυνάμεων» και του άρθρου 51 του ν.δ/τος 178/1969 «Περί ιεραρχίας, προαγωγών και τοποθετήσεων των μονίμων αξιωματικών ενόπλων δυνάμεων» ή έχουν τεθεί εκτός οργανικών θέσεων ή έχουν επανέλθει από την κατάσταση της αποστρατείας στην ενεργό υπηρεσία μετά από ευμενή επανάκριση τους και υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου που κυρώνει τον Κώδικα, εκτελούν καθήκοντα στις κατά το άρθρο 27 διοικητικές θέσεις των υπηρεσιών των ενόπλων δυνάμεων και εξακολουθούν να διέπονται από</p>	<p>παραγράφου, η βαθμολογική αντιστοιχία των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων προς τους αξιωματικούς των ενόπλων δυνάμεων είναι η ακόλουθη: α. Αναθεωρητής Α΄ - Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι β. Αναθεωρητής Β΄ - Υποστράτηγος και αντίστοιχοι γ. Αναθεωρητής Γ΄ - Ταξίαρχος και αντίστοιχοι δ. Στρατιωτικός Δικαστής Α΄ - Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι ε. Στρατιωτικός Δικαστής Β΄ - Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι στ. Στρατιωτικός Δικαστής Γ΄ - Ταγματάρχης και αντίστοιχοι ζ. Στρατιωτικός Δικαστής Δ΄ - Λοχαγός και αντίστοιχοι η. Πάρεδρος Στρατιωτικού Δικαστηρίου - Υπολοχαγός και αντίστοιχοι.</p> <p>[καταργείται]</p>
--	--

που ίσχυαν γι' αυτούς πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
2. Η επανάκριση μετά από ακυρωτική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, Αναθεωρητών και Δικαστικών Συμβούλων που αποστρατεύθηκαν με δυσμενή κρίση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ/τος 178/1969 ενεργείται από τα συμβούλια των οποίων οι Αποφάσεις ακυρώθηκαν. Όσοι από αυτούς επανέρχονται στην ενεργό υπηρεσία ύστερα από ευμενή κρίση εκτελούν καθήκοντα στις κατά το άρθρο 27 διοικητικές θέσεις των υπηρεσιών των ενόπλων δυνάμεων και εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν για αυτούς πριν από την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 151

1. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, το ΚΥ.Σ.Ε.Α. τοποθετεί τους Αναθεωρητές Β΄ Τάξεως στις θέσεις Εισαγγελέα και Αντιπροέδρων του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Μέχρι τότε τα καθήκοντα Εισαγγελέα εκτελεί ο Αναθεωρητής που έχει τοποθετηθεί ως Επίτροπος.
2. Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Σώματος ορίζει τον επιθεωρητή και τοποθετεί τους Προέδρους, Εισαγγελείς, Ανακριτές και λοιπούς Δικαστές στα στρατιωτικά δικαστήρια. Μέχρι τότε στις παραπάνω θέσεις υπηρετούν οι δικαστικοί λειτουργοί που έχουν τοποθετηθεί σε αυτές.

[καταργείται]

<p>3. Η θητεία του επιθεωρητή που ορίστηκε κατά την παράγραφο 2 διαρκεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους.</p> <p>Άρθρο 152 1. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος διενεργείται η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 55. 2. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου αυτού λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους.</p> <p>Άρθρο 153 Η ισχύς του παρόντος αρχίζει μετά ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του κυρωτικού του νόμου στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός</p>	<p>[καταργείται]</p> <p>[καταργείται]</p>
<p>N. 4871/2021</p>	
<p>Άρθρο 3 παρ. 2 2. Σκοπός της Σχολής είναι: α) η επιλογή, η κατάρτιση και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και η διαρκής επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών και β) η επιλογή, η κατάρτιση και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να καταλάβουν θέσεις του κλάδου Γραμματέων των κατηγοριών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής</p>	<p>2. Σκοπός της Σχολής είναι: α) η επιλογή, η κατάρτιση και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των στρατιωτικών δικαστηρίων, καθώς και η διαρκής επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών και β) η επιλογή, η κατάρτιση και η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να καταλάβουν θέσεις του κλάδου Γραμματέων των κατηγοριών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής</p>

<p>Εκπαίδευσης (ΤΕ) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) στα δικαστήρια, τις εισαγγελίες και τις λοιπές δικαστικές υπηρεσίες, καθώς και η διαρκής επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών υπαλλήλων.</p> <p>Άρθρο 16 παρ. 1</p> <p>1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις ακόλουθες κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών, αα) του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αβ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, γ) Εισαγγελέων για την πλήρωση θέσεων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων και δ) Ειρηνοδικών για την πλήρωση θέσεων δοκίμων Ειρηνοδικών.</p> <p>Άρθρο 17 παρ. 2</p> <p>2. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής αιτήσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, οι οποίες έχουν τον χαρακτήρα υπεύθυνων δηλώσεων.</p>	<p>Εκπαίδευσης (ΤΕ) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) στα δικαστήρια, τις εισαγγελίες και τις λοιπές δικαστικές υπηρεσίες, καθώς και η διαρκής επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών υπαλλήλων.</p> <p>Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών για τις ακόλουθες κατευθύνσεις: α) Διοικητικής Δικαιοσύνης, για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών, αα) του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αβ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, γ) Εισαγγελέων για την πλήρωση θέσεων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων, δ) Ειρηνοδικών για την πλήρωση θέσεων δοκίμων Ειρηνοδικών και ε) Στρατιωτικής Δικαιοσύνης για την πλήρωση θέσεων δοκίμων δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος ενόπλων δυνάμεων.</p> <p>2. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής αιτήσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, οι οποίες έχουν τον χαρακτήρα υπεύθυνων δηλώσεων. Με τις ως άνω αιτήσεις δηλώνουν</p>
---	--

<p>Με τις ως άνω αιτήσεις δηλώνουν επίσης την κατεύθυνση στην οποία επιθυμούν να διαγωνιστούν, ήτοι κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης, κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και Ειρηνοδικών και κατεύθυνση Εισαγγελιών. Περαιτέρω, οι υποψήφιοι δηλώνουν υποχρεωτικά μία (1) ξένη γλώσσα μεταξύ της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής και ιταλικής. Με τις αιτήσεις συμμετοχής συνοποβάλλουν τα δικαιολογητικά, με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των απαιτούμενων προσόντων και η έλλειψη των κωλυμάτων, με εξαίρεση τα πιστοποιητικά σωματικής και ψυχικής υγείας, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου του έτους που προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός. Το πιστοποιητικό της σωματικής υγείας εκδίδεται από παθολόγο ή γενικό ιατρό, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, ενώ το πιστοποιητικό ψυχικής υγείας από διευθυντή ψυχιατρικής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.</p> <p>Άρθρο 18 Επιτροπή εισαγωγικού διαγωνισμού</p>	<p>επίσης την κατεύθυνση στην οποία επιθυμούν να διαγωνιστούν, ήτοι κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης, κατευθύνσεις Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και Ειρηνοδικών, κατεύθυνση Εισαγγελιών και κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. Περαιτέρω, οι υποψήφιοι δηλώνουν υποχρεωτικά μία (1) ξένη γλώσσα μεταξύ της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής και ιταλικής. Με τις αιτήσεις συμμετοχής συνοποβάλλουν τα δικαιολογητικά, με τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των απαιτούμενων προσόντων και η έλλειψη των κωλυμάτων, με εξαίρεση τα πιστοποιητικά σωματικής και ψυχικής υγείας, τα οποία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη γραμματεία της Σχολής το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου του έτους που προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός. Το πιστοποιητικό της σωματικής υγείας εκδίδεται από παθολόγο ή γενικό ιατρό, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, ενώ το πιστοποιητικό ψυχικής υγείας από διευθυντή ψυχιατρικής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.</p> <p><i>[προστίθεται παρ. 4Α]</i> 4Α. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) Έναν Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, β) έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου,</p>
--	---

<p>Άρθρο 19 παρ. 2</p> <p>2. Το πρώτο στάδιο, το οποίο διεξάγεται εντός του μηνός Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, περιλαμβάνει γραπτή εξέταση. Η γραπτή αυτή εξέταση περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα, που εξετάζονται ένα (1) ανά ημέρα, ως ακολούθως:</p> <p>α) Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης: αα) Γενική νομική παιδεία, αβ) πρακτικό με έμφαση στο διοικητικό δίκαιο και το συνταγματικό δίκαιο ή το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγ) πρακτικό με έμφαση στο δίκαιο διοικητικών διαφορών ουσίας, αδ) πρακτικό με έμφαση στο συνταγματικό δημοσιονομικό δίκαιο, το ουσιαστικό και δικονομικό δημοσιονομικό δίκαιο και αε) ξένη γλώσσα.</p> <p>β) Κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης: βα) Γενική νομική παιδεία, ββ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο, στο εμπορικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, βγ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, βδ) πρακτικό με έμφαση στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία και βε) ξένη γλώσσα.</p> <p>γ) Κατεύθυνση Εισαγγελέων: γα) γενική νομική παιδεία, γβ) πρακτικό</p>	<p>γ) τον Πρόεδρο ή τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, δ) ένα μέλος Δ.Ε.Π. από τη βαθμίδα του Καθηγητή ποινικού δικαίου των Νομικών Σχολών της Χώρας και ε) έναν δικηγόρο με εικοσιπενταετή τουλάχιστον πραγματική δικηγορική υπηρεσία με ειδική ενασχόληση στο ποινικό ή το διοικητικό δίκαιο</p> <p>2. Το πρώτο στάδιο, το οποίο διεξάγεται εντός του μηνός Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη, περιλαμβάνει γραπτή εξέταση. Η γραπτή αυτή εξέταση περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα, που εξετάζονται ένα (1) ανά ημέρα, ως ακολούθως:</p> <p>α) Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης: αα) Γενική νομική παιδεία, αβ) πρακτικό με έμφαση στο διοικητικό δίκαιο και το συνταγματικό δίκαιο ή το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγ) πρακτικό με έμφαση στο δίκαιο διοικητικών διαφορών ουσίας, αδ) πρακτικό με έμφαση στο συνταγματικό δημοσιονομικό δίκαιο, το ουσιαστικό και δικονομικό δημοσιονομικό δίκαιο και αε) ξένη γλώσσα.</p> <p>β) Κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης: βα) Γενική νομική παιδεία, ββ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο, στο εμπορικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, βγ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, βδ) πρακτικό με έμφαση στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία και βε) ξένη γλώσσα.</p> <p>γ) Κατεύθυνση Εισαγγελέων: γα) γενική νομική παιδεία, γβ) πρακτικό</p>
--	--

με έμφαση στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία, γγ) πρακτικό με έμφαση στο ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο, γδ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία που αφορά στην κατεύθυνση των εισαγγελιών και γε) ξένη γλώσσα.

Η εξέταση στη γενική νομική παιδεία περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός θέματος σχετικά με σύγχρονα νομικά ζητήματα που έχουν κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές προεκτάσεις. Η γραπτή εξέταση της ξένης γλώσσας συνίσταται στη μετάφραση ενός νομικού κειμένου δέκα (10) σειρών από την ξένη γλώσσα στην ελληνική και ενός δεύτερου κειμένου της ίδιας έκτασης από την ελληνική γλώσσα στην ξένη. Τα νομικά κείμενα που επιλέγονται προς μετάφραση είναι τα ίδια για όλες τις εξεταζόμενες ξένες γλώσσες, και προετοιμάζονται από τους εξεταστές της ξένης γλώσσας που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχών. Τα πρακτικά θέματα διορθώνονται αποκλειστικά από τα μέλη των οικείων Επιτροπών, που είναι δικαστικοί λειτουργοί, και η γενική νομική παιδεία από έναν Καθηγητή και έναν δικηγόρο που αποτελούν μέλη των οικείων Επιτροπών. Ο Πρόεδρος της οικείας Επιτροπής κατανέμει την εξέταση των αντικειμένων κατά τέτοιον τρόπο, ώστε σε κάθε εξεταζόμενο αντικείμενο να αντιστοιχούν δύο (2) εξεταστές. Η ξένη γλώσσα εξετάζεται από τους ορισθέντες για τον σκοπό αυτόν εξεταστές.

στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία, γγ) πρακτικό με έμφαση στο ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο, γδ) πρακτικό με έμφαση στο αστικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία που αφορά στην κατεύθυνση των εισαγγελιών και γε) ξένη γλώσσα.

δ) Κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης: δα) γενική νομική παιδεία, δβ) πρακτικό με έμφαση στο ποινικό δίκαιο και στην ποινική δικονομία, δγ) πρακτικό με έμφαση στο στρατιωτικό ποινικό δίκαιο (ουσιαστικό, δικονομία και οργανισμό των στρατιωτικών δικαστηρίων), και δδ) πρακτικό με έμφαση στο συνταγματικό και διοικητικό δίκαιο.

Η εξέταση στη γενική νομική παιδεία περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός θέματος σχετικά με σύγχρονα νομικά ζητήματα που έχουν κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές προεκτάσεις. Η γραπτή εξέταση της ξένης γλώσσας συνίσταται στη μετάφραση ενός νομικού κειμένου δέκα (10) σειρών από την ξένη γλώσσα στην ελληνική και ενός δεύτερου κειμένου της ίδιας έκτασης από την ελληνική γλώσσα στην ξένη. Τα νομικά κείμενα που επιλέγονται προς μετάφραση είναι τα ίδια για όλες τις εξεταζόμενες ξένες γλώσσες, και προετοιμάζονται από τους εξεταστές της ξένης γλώσσας που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχών. Τα πρακτικά θέματα διορθώνονται αποκλειστικά από τα μέλη των οικείων Επιτροπών, που είναι δικαστικοί λειτουργοί, και η γενική νομική παιδεία από έναν Καθηγητή και έναν δικηγόρο που αποτελούν μέλη των οικείων Επιτροπών. Ο Πρόεδρος

<p>Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης γραπτών, τα πρακτικά θέματα διορθώνονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, η γενική νομική παιδεία από τον αρχαιότερο σε βαθμίδα Καθηγητή και η ξένη γλώσσα από τον οριζόμενο από τον Γενικό Διευθυντή, με κλήρωση μεταξύ των εξεταστών, τακτικών ή αναπληρωματικών, που δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση. Η αναβαθμολόγηση των γραπτών είναι υποχρεωτική, αν η διαφορά της βαθμολογίας μεταξύ Η αναβαθμολόγηση των γραπτών είναι υποχρεωτική, αν η διαφορά της βαθμολογίας μεταξύ των εξεταστών είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων. Οι εξεταστές οφείλουν να προετοιμάσουν ο καθένας από δύο (2) θέματα για το προς εξέταση αντικείμενο. Την ημέρα των εξετάσεων συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή, εγκρίνει κατά πλειοψηφία δύο (2) από τα θέματα αυτά και ο Πρόεδρος αυτής, ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, διενεργεί κλήρωση και το θέμα που εξάγεται από την κληρωτίδα τίθεται στις εξετάσεις. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται και κατά την εξέταση της ξένης γλώσσας. Τα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου ανακοινώνονται το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών. Οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου συμμετέχουν στο δεύτερο στάδιο ακολουθείται και κατά την εξέταση της ξένης γλώσσας. Τα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου</p>	<p>της οικείας Επιτροπής κατανέμει την εξέταση των αντικειμένων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε σε κάθε εξεταζόμενο αντικείμενο να αντιστοιχούν δύο (2) εξεταστές. Η ξένη γλώσσα εξετάζεται από τους ορισθέντες για τον σκοπό αυτόν εξεταστές. Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης γραπτών, τα πρακτικά θέματα διορθώνονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, η γενική νομική παιδεία από τον αρχαιότερο σε βαθμίδα Καθηγητή και η ξένη γλώσσα από τον οριζόμενο από τον Γενικό Διευθυντή, με κλήρωση μεταξύ των εξεταστών, τακτικών ή αναπληρωματικών, που δεν συμμετείχαν στην πρώτη διόρθωση. Η αναβαθμολόγηση των γραπτών είναι υποχρεωτική, αν η διαφορά της βαθμολογίας μεταξύ των εξεταστών είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων. Οι εξεταστές οφείλουν να προετοιμάσουν ο καθένας από δύο (2) θέματα για το προς εξέταση αντικείμενο. Την ημέρα των εξετάσεων συνέρχεται η εξεταστική επιτροπή, εγκρίνει κατά πλειοψηφία δύο (2) από τα θέματα αυτά και ο Πρόεδρος αυτής, ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, διενεργεί κλήρωση και το θέμα που εξάγεται από την κληρωτίδα τίθεται στις εξετάσεις. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται και κατά την εξέταση της ξένης γλώσσας. Τα αποτελέσματα του πρώτου σταδίου ανακοινώνονται το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών. Οι επιτυχόντες του</p>
--	--

<p>ανακοινώνονται το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών. Οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου συμμετέχουν στο δεύτερο στάδιο.</p> <p>Άρθρο 28 παρ. 1</p> <p>1. Από την 8η έως τη 18η Νοεμβρίου οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι έλαβαν κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης γενικό βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8) και θεωρούνται επιτυχόντες κατά την παρ. 2 του άρθρου 26, προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής σε εξετάσεις αποφοίτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία. Η γραπτή δοκιμασία περιλαμβάνει τρεις εξετάσεις επί πρακτικών θεμάτων ανά κατεύθυνση, ως εξής:</p> <p>α) Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα σύμφωνα με την διδαχθείσα ύλη με έμφαση: αα) στο δίκαιο ακυρωτικών διοικητικών διαφορών και το διοικητικό δίκαιο, αβ) στο δίκαιο διοικητικών διαφορών ουσίας και το διοικητικό δίκαιο και αγ) στο δίκαιο διαφορών αρμοδιότητας Ελεγκτικού Συνεδρίου, εμπλουτισμένα όλα ή τουλάχιστον δύο από τα ανωτέρω με ζητήματα συνταγματικού δικαίου ή δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>β) Κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: βα) στο αστικό δίκαιο, στο εμπορικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, ββ) στο αστικό δίκαιο και στην</p>	<p>πρώτου σταδίου συμμετέχουν στο δεύτερο στάδιο.</p> <p>1. Από την 8η έως τη 18η Νοεμβρίου οι εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι έλαβαν κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης γενικό βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8) και θεωρούνται επιτυχόντες κατά την παρ. 2 του άρθρου 26, προσέρχονται ενώπιον τριμελούς επιτροπής σε εξετάσεις αποφοίτησης, οι οποίες περιλαμβάνουν γραπτή δοκιμασία. Η γραπτή δοκιμασία περιλαμβάνει τρεις εξετάσεις επί πρακτικών θεμάτων ανά κατεύθυνση, ως εξής:</p> <p>α) Κατεύθυνση Διοικητικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα σύμφωνα με την διδαχθείσα ύλη με έμφαση: αα) στο δίκαιο ακυρωτικών διοικητικών διαφορών και το διοικητικό δίκαιο, αβ) στο δίκαιο διοικητικών διαφορών ουσίας και το διοικητικό δίκαιο και αγ) στο δίκαιο διαφορών αρμοδιότητας Ελεγκτικού Συνεδρίου, εμπλουτισμένα όλα ή τουλάχιστον δύο από τα ανωτέρω με ζητήματα συνταγματικού δικαίου ή δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>β) Κατεύθυνση Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: βα) στο αστικό δίκαιο, στο εμπορικό δίκαιο και στην πολιτική δικονομία, ββ) στο αστικό δίκαιο και στην</p>
---	---

<p>πολιτική δικονομία ή με σύνθεση του πρώτου και του δεύτερου στοιχείου και βγ) στο ποινικό δίκαιο, στο πλαίσιο του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων και στην ποινική δικονομία ή με σύνθεση αυτών και σε συνδυασμό ως προς όλα τα ανωτέρω πολιτική δικονομία ή με σύνθεση του πρώτου και του δεύτερου στοιχείου και βγ) στο ποινικό δίκαιο, στο πλαίσιο του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων και στην ποινική δικονομία ή με σύνθεση αυτών και σε συνδυασμό ως προς όλα τα ανωτέρω και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.</p> <p>γ) Κατεύθυνση Εισαγγελέων: Δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: γα) στο ποινικό δίκαιο, στο πλαίσιο του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων, γβ) στην ποινική δικονομία ή με σύνθεση του πρώτου και του δεύτερου στοιχείου και γγ) στο Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο.</p> <p>δ) [Καταργήθηκε]</p> <p>Άρθρο 28 Εξετάσεις αποφοίτησης</p> <p>Άρθρο 31 παρ. 1 1. Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και διαρκεί από την 24η Νοεμβρίου</p>	<p>και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.</p> <p>γ) Κατεύθυνση Εισαγγελέων: Δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: γα) στο ποινικό δίκαιο, στο πλαίσιο του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών ποινικών νόμων, γβ) στην ποινική δικονομία ή με σύνθεση του πρώτου και του δεύτερου στοιχείου και γγ) στο Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο.</p> <p>δ) Κατεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης: δικογραφίες με εντοπισμένα ζητήματα με έμφαση: δα) στο ποινικό δίκαιο, δβ) στην ποινική δικονομία και δγ) στο στρατιωτικό ποινικό δίκαιο.</p> <p><i>[προστίθεται παράγραφος 6]</i> 6. Η επιτροπή για την κατεύθυνση της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης αποτελείται από: α) έναν (1) Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, β) τον Πρόεδρο ή τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου και γ) έναν (1) Αναθεωρητή.</p> <p>1. Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στα δικαστικά καταστήματα και διαρκεί από την 24η Νοεμβρίου</p>
---	--

<p>του έτους της εγγραφής στη Σχολή έως την 31η Μαΐου του έτους που ακολουθεί. Πραγματοποιείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό ή αντίστοιχους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πρακτική άσκηση των υποψήφιων παρέδρων των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, των υποψήφιων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων και των υποψήφιων δοκίμων Ειρηνοδικών διενεργείται στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, σε πρωτοβάθμια δικαστήρια όλων των κλάδων και στην αντίστοιχη εισαγγελία.</p>	<p>του έτους της εγγραφής στη Σχολή έως την 31η Μαΐου του έτους που ακολουθεί. Πραγματοποιείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον αφορά στους υποψήφιους δόκιμους εισηγητές σε αυτό ή αντίστοιχους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πρακτική άσκηση των υποψήφιων παρέδρων των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, των υποψήφιων δοκίμων εισαγγελικών παρέδρων και των υποψήφιων δοκίμων Ειρηνοδικών διενεργείται στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, σε πρωτοβάθμια δικαστήρια όλων των κλάδων και στην αντίστοιχη εισαγγελία. Η πρακτική άσκηση των υποψήφιων παρέδρων των στρατιωτικών δικαστηρίων πραγματοποιείται στα στρατιωτικά δικαστήρια της Θεσσαλονίκης και των Αθηνών.</p>
<p>π.δ. 6/2021 «Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης»</p>	
<p>Άρθρο 19 παρ. 2-3 2. Η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης συγκροτείται από τα ακόλουθα τμήματα: α) Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων, β) Τμήμα Δικαστικών Λειτουργιών. 3. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης είναι οι ακόλουθες: α) Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Λειτουργίας και Επιθεώρησης</p>	<p>2. Η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης συγκροτείται από τα ακόλουθα τμήματα: α) Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων, β) Τμήμα Δικαστικών Λειτουργιών, γ) Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. 3. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης είναι οι ακόλουθες: α) Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Λειτουργίας και Επιθεώρησης</p>

<p>Δικαστηρίων συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος:</p> <p>αα) στην ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση δικαστηρίων και στον περιορισμό ή στην επέκταση των περιφερειών τους, τον προσδιορισμό των εδρών των δικαστηρίων και των μεταβολών αυτών καθώς και τον καθορισμό των μεταβατικών εδρών τους,</p> <p>ββ) στη δημοσίευση των κανονισμών της εσωτερικής υπηρεσίας των δικαστηρίων,</p> <p>γγ) στη μέριμνα για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες,</p> <p>δδ) στην προώθηση της διαδικασίας για τη συγκρότηση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος, του Ειδικού Δικαστηρίου Εκδίκασης Αγωγών Κακοδικίας σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 99 του Συντάγματος και του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 91 του Συντάγματος,</p> <p>εε) στην εισήγηση για τη λήψη μέτρων προς την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και την αξιολόγηση της εφαρμογής τους,</p> <p>στστ) στην τήρηση αρχείου και βιβλίου αριθμησης των νόμων του κράτους,</p> <p>ζζ) στην τήρηση της Μεγάλης Σφραγίδας του Κράτους,</p> <p>ηη) στην επικουρία του Υπουργού για την άσκηση εποπτείας στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και την προκήρυξη του σχετικού εισαγωγικού</p>	<p>Δικαστηρίων συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος:</p> <p>αα) στην ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση δικαστηρίων και στον περιορισμό ή στην επέκταση των περιφερειών τους, τον προσδιορισμό των εδρών των δικαστηρίων και των μεταβολών αυτών καθώς και τον καθορισμό των μεταβατικών εδρών τους,</p> <p>ββ) στη δημοσίευση των κανονισμών της εσωτερικής υπηρεσίας των δικαστηρίων,</p> <p>γγ) στη μέριμνα για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες,</p> <p>δδ) στην προώθηση της διαδικασίας για τη συγκρότηση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος, του Ειδικού Δικαστηρίου Εκδίκασης Αγωγών Κακοδικίας σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 99 του Συντάγματος και του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 91 του Συντάγματος,</p> <p>εε) στην εισήγηση για τη λήψη μέτρων προς την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και την αξιολόγηση της εφαρμογής τους,</p> <p>στστ) στην τήρηση αρχείου και βιβλίου αριθμησης των νόμων του κράτους,</p> <p>ζζ) στην τήρηση της Μεγάλης Σφραγίδας του Κράτους,</p> <p>ηη) στην επικουρία του Υπουργού για την άσκηση εποπτείας στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και την προκήρυξη του σχετικού εισαγωγικού</p>
---	---

<p> διαγωνισμού, θθ) στη συγκρότηση και παρακολούθηση της λειτουργίας των νομοπαρασκευαστικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας νομοπαρασκευαστικού χαρακτήρα, ιι) στην επικουρία του Υπουργού Δικαιοσύνης για την άσκηση της συνταγματικής του αρμοδιότητας για την έγερση πειθαρχικής αγωγής και την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν τη διαδικασία άσκησης πειθαρχικού ελέγχου των δικαστικών λειτουργών, ιαια) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργών και τη μέριμνα για την κοινοποίησή τους στους επιθεωρούμενους, ιβιβ) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεωρήσεως για τη λειτουργία κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας, την τήρηση ιδιαίτερων φακέλων κατά επιθεωρούμενο δικαστήριο και τη μελέτη των μέτρων που περιλαμβάνονται σε αυτές με σκοπό την εισήγηση για ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών, ιγιγ) στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των δικαστικών λειτουργών. β) Τμήμα Δικαστικών Λειτουργιών. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Δικαστικών Λειτουργιών συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος: </p>	<p> διαγωνισμού, θθ) στη συγκρότηση και παρακολούθηση της λειτουργίας των νομοπαρασκευαστικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας νομοπαρασκευαστικού χαρακτήρα, ιι) στην επικουρία του Υπουργού Δικαιοσύνης για την άσκηση της συνταγματικής του αρμοδιότητας για την έγερση πειθαρχικής αγωγής και την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν τη διαδικασία άσκησης πειθαρχικού ελέγχου των δικαστικών λειτουργών, ιαια) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργών και τη μέριμνα για την κοινοποίησή τους στους επιθεωρούμενους, ιβιβ) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεωρήσεως για τη λειτουργία κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας, την τήρηση ιδιαίτερων φακέλων κατά επιθεωρούμενο δικαστήριο και τη μελέτη των μέτρων που περιλαμβάνονται σε αυτές με σκοπό την εισήγηση για ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών, ιγιγ) στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των δικαστικών λειτουργών. β) Τμήμα Δικαστικών Λειτουργιών. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Δικαστικών Λειτουργιών συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος: </p> <p> αα) στη ρύθμιση κάθε θέματος </p>
---	---

<p>αα) στη ρύθμιση κάθε θέματος που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργών, ββ) στη μέριμνα για την πλήρωση των κενών θέσεων των δικαστικών λειτουργών, γγ) στην επιμέλεια οργάνωσης και φύλαξης του ατομικού μπτρώου των δικαστικών λειτουργών, δδ) στη ρύθμιση των θεμάτων για τις εκτός έδρας μετακινήσεις των δικαστικών λειτουργών, εε) στην υποβολή των αναγκαίων στοιχείων στο Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων για την υποβοήθηση του έργου του.</p>	<p>που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργών, ββ) στη μέριμνα για την πλήρωση των κενών θέσεων των δικαστικών λειτουργών, γγ) στην επιμέλεια οργάνωσης και φύλαξης του ατομικού μπτρώου των δικαστικών λειτουργών, δδ) στη ρύθμιση των θεμάτων για τις εκτός έδρας μετακινήσεις των δικαστικών λειτουργών, εε) στην υποβολή των αναγκαίων στοιχείων στο Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων για την υποβοήθηση του έργου του. γ) Τμήμα Στρατιωτικής Δικαιοσύνης. Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης συνίστανται στην προπαρασκευή διοικητικών πράξεων ή την πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και αφορούν στα εξής αντικείμενα, τηρουμένων των επιταγών του άρθρου 87 του Συντάγματος: αα) στην ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση στρατιωτικών δικαστηρίων και στον περιορισμό ή στην επέκταση των περιφερειών τους, τον προσδιορισμό των εδρών των δικαστηρίων και των μεταβολών αυτών καθώς και τον καθορισμό των μεταβατικών εδρών τους, ββ) στη δημοσίευση των κανονισμών της εσωτερικής υπηρεσίας των στρατιωτικών δικαστηρίων, γγ) στη μέριμνα για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που αφορούν στην κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών στα στρατιωτικά δικαστήρια και στις εισαγγελίες τους, δδ) στην επικουρία του Υπουργού</p>
---	--

	<p>Δικαιοσύνης για την άσκηση της συνταγματικής του αρμοδιότητας για την έγερση πειθαρχικής αγωγής και την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν τη διαδικασία άσκησης πειθαρχικού ελέγχου των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>εε) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων και τη μέριμνα για την κοινοποίησή τους στους επιθεωρούμενους,</p> <p>στστ) στη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεωρήσεως για τη λειτουργία κάθε στρατιωτικού δικαστηρίου και εισαγγελίας, την τήρηση ιδιαίτερων φακέλων κατά επιθεωρούμενο δικαστήριο και τη μελέτη των μέτρων που περιλαμβάνονται σε αυτές με σκοπό την εισήγηση για ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών,</p> <p>ζζ) στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>ηη) στη ρύθμιση κάθε θέματος που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>θθ) στη μέριμνα για την πλήρωση των κενών θέσεων των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>ιι) στην επιμέλεια οργάνωσης και φύλαξης του ατομικού μητρώου των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>ιαια) στη ρύθμιση των θεμάτων για τις εκτός έδρας μετακινήσεις των δικαστικών λειτουργών των ενόπλων δυνάμεων,</p> <p>ιβιβ) στην υποβολή των αναγκαίων στοιχείων στο Τμήμα Λειτουργίας και Επιθεώρησης Δικαστηρίων για την υποβολή του έργου του.</p>
--	---

π.δ. 5/2009 «Κύρωση του Κανονισμού Οργάνωσης και Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας»

π.δ. 5/2009

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο «Κανονισμός Οργάνωσης και Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας», του οποίου το κείμενο έχει ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 1

Γενικές αρμοδιότητες

Η Διεύθυνση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΔΣΔ/ΥΠ.ΕΘ.Α), υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας (Υ.ΕΘ.Α.) και έχει τις ακόλουθες γενικές αρμοδιότητες:

α. Διατυπώνει εισηγήσεις προς τον Υ.ΕΘ.Α. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτού που προβλέπονται στον «Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων» (ΚΔΣΕΔ - κυρωτικός νόμος 2304/1995).

β. Επεξεργάζεται, συντονίζει και προωθεί τα νομοσχέδια, τα προεδρικά διατάγματα και τις αποφάσεις του Υ.ΕΘ.Α., που αφορούν το δικαστικό σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων και τη στρατιωτική ποινική νομοθεσία, σύμφωνα και με τις αποφάσεις της Ολομέλειας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 43 του «Κανονισμού Οργανώσεως και Λειτουργίας των Στρατιωτικών

[καταργείται στο σύνολό του]

<p>Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου» που κυρώθηκε με το υπ' αριθμ. 21/2002 (Α' 12) Προεδρικό Διάταγμα.</p> <p>γ. Χειρίζεται θέματα δικαστικής και διοικητικής φύσεως, προβλεπόμενα από το Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα (ΣΠΚ), τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον ΚΔΣΕΔ, τον Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας των Στρατιωτικών Δικαστηρίων και του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το υπ' αριθμ. 21/2002 Προεδρικό Διάταγμα και τον Κανονισμό Στρατιωτικών Φυλακών που κυρώθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 427/1994 (Α' 242).</p> <p>δ. Διατυπώνει εισηγήσεις προς τον Υ.ΕΘ.Α. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτού που προβλέπονται από το Προεδρικό Διάταγμα 390/1997 «Τρόπος διενέργειας διαγωνισμού για την πλήρωση κενών θέσεων Παρέδρων στο Δικαστικό Σώμα Ενόπλων Δυνάμεων» (Α' 276).</p> <p>ε. Ενημερώνει τον Υ.ΕΘ.Α. και εισηγείται επί θεμάτων δικαστικής φύσεως που αφορούν το ΥΠ.ΕΘ.Α., επί θεμάτων Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων.</p> <p>στ. Εισηγείται στον Υ.ΕΘ.Α. σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων της της Ολομέλειας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.</p> <p>ζ. Χειρίζεται τα θέματα που αφορούν τη συνεργασία του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων με τα αντίστοιχα δικαστικά σώματα</p>	
---	--

<p>των Ενόπλων Δυνάμεων άλλων χωρών.</p> <p>Άρθρο 2 Προσωπικό Στη ΔΣΔ/ΥΠ.ΕΘ.Α. τοποθετούνται ο εκάστοτε Πρόεδρος του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, ως Διευθυντής, τρεις δικαστικοί λειτουργοί του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων με βαθμό Στρατιωτικού Δικαστή Α΄, Β΄ ή Γ΄, ως Εισηγητές και τρεις αξιωματικοί Δικαστικοί Γραμματείς, ένας υπαξιωματικός των Ενόπλων Δυνάμεων και ένας μόνιμος πολιτικός υπάλληλος, που διατίθενται από τους Κλάδους Ενόπλων Δυνάμεων, ως προσωπικό της Γραμματείας της Διευθύνσεως.</p> <p>Άρθρο 3 Τμήματα της ΑΣΑ / ΥΠ.ΕΘ.Α. και κατανομή του προσωπικού 1. Η ΔΣΔ συγκροτείται από τα ακόλουθα Τμήματα : α. Τμήμα Ι (νομοθετικό). β. Τμήμα ΙΙ (δικαστικό). γ. Τμήμα ΙΙΙ (διοικητικό). δ. Τμήμα ΙV (Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, Διεθνούς Ανθρωπιστικού δικαίου και Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων). 2. Συνιστάται Γραμματεία, η οποία υποστηρίζει γραμματειακά την ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α. 3. Στα Τμήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ τοποθετείται ένας δικαστικός λειτουργός του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, με βαθμό Στρατιωτικού Δικαστή Α΄ ή Β΄ ή Γ΄, ο οποίος ασκεί και καθήκοντα Εισηγητή.</p>	
---	--

4. Στο Τμήμα IV τοποθετείται ένας δικαστικός λειτουργός του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, ο οποίος φέρει το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Α΄ ή Β΄ ή Γ΄ και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Διεθνές Δίκαιο, ως Εισηγητής.
5. Στη Γραμματεία τοποθετούνται τρεις αξιωματικοί Δικαστικοί Γραμματείς, από τους οποίους οι δύο πρέπει να είναι ανώτεροι, ένας υπαξιωματικός και ένας μόνιμος πολιτικός υπάλληλος, που διατίθενται από τους Κλάδους Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες Διευθυντή

1. Ο Διευθυντής της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α. Παρακολουθεί, κατευθύνει, συντονίζει και προωθεί όλες τις δραστηριότητες των Τμημάτων της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α., σε ό,τι αφορά τις αρμοδιότητες αυτών και μεριμνά για την πληρότητα και ποιότητα της επιτελικής εργασίας που επιτελείται στη Διεύθυνση.
- β. Ενημερώνει τον Υ.ΕΘ.Α. επί θεμάτων της στρατιωτικής ποινικής νομοθεσίας, της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και επί θεμάτων Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων και Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου.
- γ. Είναι υπεύθυνος για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α. καθώς και για την ορθή και έγκαιρη διεκπεραίωση των θεμάτων

<p>που ανατίθενται σ' αυτήν από τον Υ.ΕΘ.Α</p> <p>2. Ο Διευθυντής της ΔΣΔ έχει πειθαρχική δικαιοδοσία αντίστοιχη με αυτή του Διοικητή Στρατιάς επί του στρατιωτικού προσωπικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση, κατά το άρθρο 67 παρ. 2 του Στρατιωτικού Κανονισμού 20-1 που κυρώθηκε με το υπ' αριθμ. 130/1984 (Α' 42) Προεδρικό Διάταγμα. Δικαίωμα κρίσεως σε δεύτερο βαθμό έχει ο Υ.ΕΘ.Α. Επί του πολιτικού προσωπικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση, ο Διευθυντής ΔΣΔ έχει πειθαρχική αρμοδιότητα κατά τις διατάξεις των άρθρων 117 και 118 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26).</p> <p>3. Συντάσσει τις Εκθέσεις και τα Σημειώματα Αξιολόγησης του προϊσταμένου της Γραμματείας της Διεύθυνσης και γνωματεύει επί των Εκθέσεων και των Σημειωμάτων που συντάσσει ο τελευταίος για το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό.</p> <p>4. Σε περίπτωση απουσίας, ο Διευθυντής αναπληρώνεται από τον Εισαγγελέα του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου.</p> <p>Άρθρο 5 Αρμοδιότητες του Τμήματος Ι (Νομοθετικού) Το Τμήμα Ι (Νομοθετικό) έχει τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α. Επιμελείται της κατάρτισης των νομοσχεδίων, των προεδρικών διαταγμάτων και των αποφάσεων του Υ.ΕΘ.Α., που αφορούν το δικαστικό σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων και τη στρατιωτική ποινική νομοθεσία.</p>	
---	--

β. Επεξεργάζεται αυτά νομοτεχνικά, τα προωθεί και τα παρακολουθεί μέχρι να ψηφιστούν ή να υπογραφούν και να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
 γ. Προβαίνει στη συγκέντρωση, ευρετηρίαση και αρχειοθέτηση της νομοθεσίας.

Άρθρο 6

Αρμοδιότητες του Τμήματος II (Δικαστικού)

Το Τμήμα II (Δικαστικό) έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α. Ενημερώνει τον Υ.ΕΘ.Α., όταν τούτο ζητηθεί, για δικαστικά θέματα των Ενόπλων Δυνάμεων.
- β. Παρακολουθεί τη νομολογία των στρατιωτικών δικαστηρίων της χώρας και προβαίνει στη συγκέντρωση και ευρετηρίαση των σπουδαιότερων, από επιστημονικής απόψεως, δικαστικών αποφάσεων, βουλευμάτων και διατάξεων Εισαγγελέων.
- γ. Μεριμνά για τη δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων, βουλευμάτων και διατάξεων που μνημονεύονται στην προηγούμενη παράγραφο, σε νομικά περιοδικά, καθώς και για την ενημέρωση επ' αυτών όλων των στρατιωτικών δικαστηρίων της χώρας.
- δ. Υλοποιεί την απόφαση του Υ.ΕΘ.Α. για παραγγελία ποινικής δίωξης κατά το άρθρο 200 παραγρ. 2 του ΣΠΚ (κυρωτικός νόμος 2287/1995, Α' 20).

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες του Τμήματος III (Διοικητικού)

<p>Το Τμήμα ΙΙΙ (Διοικητικό) έχει τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α. Συντάσσει τα ερωτήματα του Υ.ΕΘ.Α. προς το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΑΔΣ / ΔΣΕΔ) σχετικά με τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις, προαγωγές και αποχωρήσεις των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (άρθρα 42, 47, 48, 58, 62 και 63 του ΚΔΣΕΔ) και καταρτίζει το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών.</p> <p>β. Συντάσσει τις διαφωνίες του Υ.ΕΘ.Α. επί αποφάσεων του ΑΔΣ / ΔΣΕΔ (άρθρο 59 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>γ. Τηρεί τους ατομικούς φακέλους και το μητρώο των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (άρθρα 40 και 41 του ΚΔΣΕΔ, Προεδρικό Διάταγμα 57/1996 «Ατομικοί φάκελοι και μητρώο δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των ενόπλων δυνάμεων», Α' 48).</p> <p>δ. Εισηγείται στον Υ.ΕΘ.Α. επί θεμάτων πειθαρχικής αγωγής σε βάρος δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι υποπίπτουν σε πειθαρχικό παράπτωμα (άρθρα 96, 100 και 117 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>ε. Καταχωρίζει όλες τις πειθαρχικές αποφάσεις στο μητρώο αυτού που διώχθηκε πειθαρχικά και θέτει αντίγραφο αυτών στον ατομικό φάκελο του (άρθρο 121 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>στ. Συντάσσει, τον Ιανουάριο κάθε έτους, πίνακες της σειράς αρχαιότητας των δικαστικών λειτουργών του</p>	
--	--

<p>δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν την 1η Ιανουαρίου και τους προωθεί προς κύρωση στον Υ.ΕΘ.Α. (άρθρο 50 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>ζ. Θέτει αντίγραφα των ετησίων εκθέσεων, επιθεώρησης στους ατομικούς φακέλους των δικαστικών λειτουργών και μεριμνά για την επίδοση αντιγράφων στους επιθεωρούμενους (άρθρο 135 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>η. Εισηγείται στον Υ.ΕΘ.Α. και διεκπεραιώνει όλα τα θέματα που άπτονται των εκπαιδευτικών αδειών των δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (άρθρα 29 έως και 36 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>θ. Εισηγείται στον Υ.ΕΘ.Α. τη διενέργεια διαγωνισμών προς πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών λειτουργών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και φροντίζει για την ομαλή διεξαγωγή των διαγωνισμών αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 390/1997 «Τρόπος διενέργειας διαγωνισμού για την πλήρωση κενών θέσεων Παρέδρων στο Δικαστικό Σώμα Ενόπλων Δυνάμεων».</p> <p>ι. Εισηγείται, μετά από απόφαση της Ολομέλειας του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, στον Υ.ΕΘ.Α. επί θεμάτων οργανώσεως, σύστασης νέων οργανικών θέσεων, εκπαιδεύσεως και εκδόσεως κανονισμών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων (άρθρα 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 143 και 146 του ΚΔΣΕΔ).</p> <p>ια. Εκδίδει τις ταυτότητες των</p>	
--	--

<p>δικαστικών λειτουργιών του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του Προεδρικού Διατάγματος 166/2006 «Τύπος και αρχή εκδόσεως του δελτίου ταυτότητας των δικαστικών λειτουργιών του δικαστικού σώματος Ενόπλων Δυνάμεων» (Α΄ 178). ιβ. Εκδηλώνει κάθε άλλη ενέργεια διοικητικής φύσεως που αφορά τους δικαστικούς λειτουργούς του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, όπως παραπομπή σε υγειονομικές επιτροπές.</p> <p>Άρθρο 8 Αρμοδιότητες του Τμήματος IV (Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων) Το Τμήμα IV (Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων) έχει τις εξής αρμοδιότητες:</p> <p>α. Παρακολουθεί την εξέλιξη του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και του Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων, όπως αυτό διαμορφώνεται από τις Διεθνείς Συμβάσεις, τη νομολογία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, τις διεθνείς διασκέψεις και το έργο διακεκριμένων νομομαθών του διεθνούς δικαίου και τηρεί σχετικό αρχείο.</p> <p>β. Συμμετέχει με εκπρόσωπο σε υπηρεσιακές επιτροπές του ΥΠ.ΕΘ.Α., του Υπουργείου Εξωτερικών, ή και άλλων Υπουργείων ή φορέων, οι οποίες χειρίζονται θέματα που</p>	
--	--

άπτονται του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου και του Δικαίου Ενόπλων Συγκρούσεων.
 γ. Γνωματεύει, όταν τούτο ζητηθεί από τον Υ.ΕΘ.Α., επί θεμάτων των παραπάνω κλάδων του διεθνούς δικαίου.
 δ. Χειρίζεται τα θέματα που αφορούν τη συνεργασία του δικαστικού σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων με τα αντίστοιχα δικαστικά σώματα, ή τα σώματα στρατιωτικών νομικών συμβούλων, των Ενόπλων Δυνάμεων άλλων χωρών.
 ε. Συμμετέχει με εκπρόσωπο σε συναντήσεις, διασκέψεις, σεμινάρια; επιτροπές κλπ. που αφορούν το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο, το Διεθνές Ποινικό Δίκαιο και το Δίκαιο Ενόπλων Συγκρούσεων.

Άρθρο 9

Γραμματεία

1. Η Γραμματεία υπάγεται στον Διευθυντή της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α. και μεριμνά για την τήρηση των αρχείων καθώς και για τη διεκπεραίωση, τήρηση και διακίνηση της αλληλογραφίας, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.
2. Τα καθήκοντα προϊσταμένου της Γραμματείας της ΔΣΔ/ ΥΠ.ΕΘ.Α. ανατίθενται με τη διαταγή τοποθέτησης - μετάθεσης ανωτέρου αξιωματικού Δικαστικού Γραμματέα.
3. Ο προϊστάμενος της Γραμματείας έχει τα εξής καθήκοντα:
 - α. Διευθύνει, υπό την εποπτεία του Διευθυντή της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α., τη γραμματειακή υπηρεσία της Διεύθυνσης.
 - β. Διεξάγει, μέσω του Διευθυντή της

<p>ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α., ή του αναπληρωτή του, την αλληλογραφία της Διεύθυνσης.</p> <p>γ. Μεριμνά για την ορθή και ταχεία πρωτοκόλληση και χρέωση όλων των εισερχομένων στη ΔΣΔ εγγράφων και φακέλων.</p> <p>δ. Συντάσσει και τηρεί το βιβλίο πρωτοκόλλου εισερχομένων και εξερχόμενων εγγράφων και φακέλων, καθώς και τα υπόλοιπα βιβλία που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της Γραμματείας.</p> <p>ε. Μεριμνά για την καλή εμφάνιση και συντήρηση των γραφείων και του εξοπλισμού της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α.</p> <p>στ. Ασκεί διοίκηση στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό της ΔΣΔ / ΥΠ.ΕΘ.Α. και κατανέμει σε αυτό αρμοδιότητες, σύμφωνα με τις οδηγίες του Διευθυντή της Διεύθυνσης.</p> <p>ζ. Συντάσσει τις εκθέσεις υπηρεσιακής αξιολόγησης του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού της ΔΣΔ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και τις προωθεί για γνωμάτευση.</p> <p>η. Τηρεί τα ατομικά έγγραφα του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού της ΔΣΔ.</p> <p>θ. Εκτελεί κάθε άλλη υπηρεσία που του αναθέτει ο Διευθυντής της Διεύθυνσης.</p> <p>Άρθρο δεύτερο</p> <p>1. Η ισχύς του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος και του Κανονισμού ο οποίος κυρώνεται με αυτό, αρχίζει ένα μήνα από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.</p> <p>2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού καταργείται</p>	
--	--

<p>κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις αυτού ή ρυθμίζει θέματα τα οποία περιλαμβάνονται σ' αυτόν.</p>	
--	--